

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Feladó szerkesztő:
Kiskanizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Baák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

SZEMLE.

Az elmúlt hét szenzációját a városi közgyűlés képezte befelé és a temető mindenzentek esti kivilágításával egybeeső áhítat kifelé. Mennyi fény, ragyogás és milyen megható! A földről száz apró lángocskák libeg elő és a szomorú, sárga levelű fák alatt az éjbe belárvadó bágdyt fény, a stearinak és a hervadásnak és a szomorú illata, olyan bánatos és finom! A sirok utai telre emberekkel, sűrűforgó tömeg, s az egyik síron egy kis gyermek ül. Talán, mert elfáradt, talán, mert gyászol. Nem lehet tudni. A temető fontvonalán egy vilpánykörtéből összeállított kereszt ragyogott és a sok, kék, zöld, sárga, lila lámpásban kigyulladt a fény. Ilyen szomorúan és ünnepiesen nézett ki a temető halottak estélyén. A közgyűlés már sokkal kevésbé volt szomorú és még kevésbé ünnepélyes.

Helytelen városi politika.

Nagykanizsa, nov. 4.

II.

„A tekintetes városi tanács gondoskodni fog arról, hogy a város belterületén lévő kihasználatlan területek a középosztály részére megnyitassanak?” Szép! Mennyibe fog ez kerülni? Arra nem méltóztatik gondolni? Azaz gondol a tanács erre is, mert tovább így indulok: Hogy az utanyitások a város közönségének kiadást ne okozzanak, foglalkozik a v. tanács a telek értékeléskedés — adó(betterment)behozatalával. Ez annyit jelent, hogy az itt megnyitandó lakások horribilisan drágák lesznek. Tessék most már tisztelt „középosztály” olcsó munkáslakásokat keresni.

Tessék csak megnézni, hogy a „középosztály” milyen lakásokban lakik a Király utcában, a Csengery-utca egyenéllyik házában, vagy a város tulajdonát képező csoportházban. Persze, a város drága bérért lukakat bocsát a „középosztály” rendelkezésére s ugyanekkor egy ilyen konciliáns ajánlatot visszautasít, azzal, hogy erre nincs szükség most.

Kedves uraim, ez a „most” a megölője minden gazdagságságnak és haladásnak. Édes istenem, csak nem méltóztatik gondolni, hogy Nagykanizsa mához ötven évre is a kisserűségnek oly kiálló bizonyítékait fogja

mutatni mint ma? Azt méltóztatik gondolni, hogy Nagykanizsa megmarad ezen a szűk körön belül, melyben most van? Azt tetszik hinni, hogy idővel nem válik szükségessé ennek a mostani tervnek a megvalósítása, és azt tetszik hinni, hogy valamikor nevetni fognak, úgy mint a multkori közgyűlésen nevettek, egy későbbi Ujváry Géza kijelentésén, hogy a Szentgyörgyvári hegyen is lehetne utóat nyitni! Tessék megmondolni, hol volt valamikor a Sugár-ut és mindazok az utcák, melyek az utolsó félszázad alatt oly rohamosan épültek! Akkor majd, mikor drága pénzen kell kisajátítani, ha a mostani képviselők fognak határozni, sajnálkozni, ha pedig későbbi nemzedék csodálkozni fognak azon a naivságon, mellyel egy ily célszerű tervet sutba dobtak, mert a közérdek és a magánérdek egymással karöltve jártak.

Nem értjük, miért akarja a városi tanács Kiskanizsát „megnyitani” és mikép gonolja ezt keresztálvinni! Hiába van közgazgatásilag egybekapcsolva velünk Kiska nizza, mégis csak külön község az, mert lakóai önálló gazdasági és társadalmi életet élnek.

A gazdasági együttélés, az együttélhetés teszi az egy-várost, nem pedig a térkép. A gazdasági szükséglet kell, hogy vezesse a városfejlesztést Azt pedig el nem lehet vitatni, hogy a Merkurgyár, a Sörgyár, a Pátria gyár, a vasuti állomás és műhelyek mind a tervezett, de csak terv maradt utca körül csoportosulnak. Ott kell a munkásnak tisztességes lakás. De minek Kiskanizsán munkáslakás! Ha csak a Principálisra nem akar vizimalmot építeni a tekintetes Tanács!

Miért volna útban a temető?

Miért? Budapesten nem veszi-e körül a kerepke-tömetőt egy hazőceán, nem robnak-e mellette vonatok és nem füstölögnek-e gyárak? Hát a halottak az élöket akadályozzák meg a szabad terjeszkedésben? Ha a sétatár közelsége nem botránkoztatja meg a halottak csendes birodalmát, nem fogja azt háborítani, ha mellette utca húzódik el.

Vagy olyan baj volna, ha a szegény emberek lakást találnának a tervezett új városrészen? A városi tanács mondja: „Tisztviselők oda lakni nem mennek, csak a legszegényebb elem keresné fel.”

Könyörgöm, olyan korszakban élünk, amikor a szegény éppen olyan létgyöcsült mint a gazdag. Igaz, hogy a mi áldemokrata közéletünkben, a városi képviselőtestület maga egészében a burzsoáz képviseli és a szegény elemeknek nincs egy nagyváradi Rozvány Jenőjük, aki szót emeljen érdekükben.

Emlékszünk egy nagyváradi városi közgyűlésre. A szocialisták interpellálták meg a polgármestert, hogy miért kének a városi munkáslakások felépítésével? Ott a város legégetőbb problémája volt a munkás lakások felépítése, ott nem féltek attól, hogy a „szegény elemek egy helyre csoportosulnak, ott szívükön hordották, hogy a munkások becsületet lakást kapjanak. Mennyi kalauz, vasuti munkás, gyári munkás jönne lakni oda! Mert — Ujváry Géza ur — tessék elhinni, nem azért lakik az a szegény munkás Kiskanizsán, mert jól esik neki az a naponkénti séta, mit többször megtesz a Pátria pótkávégyártól Kiskanizsa végéig. Hanem azért, mert a városi lakás drága neki. Mert béréből nem tud négyszáz koronát fizetni, amennyit egy kétszobás lakásért kérnek bent a városban, mert nincs, igen nincs annyi lakás, amennyi kellene. Üres lakás az van, de olcsó lakás, az nincs.

A városi tanács jól ténne, ha egy kissé kevésbé irtóznék a „szocialis” problémáktól. Ha egy városi tekintély új lakást vesz fel, ki tudja kövezeni az utóat, csatornázni tudnak, de amikor arról van szó, hogy munkás lakásokat kapjon a város, majdnem kétszáz négyszögöl ingyen területtel, akkor kiút a közgyűlésből a káröröm: Azért se lesz ebből semmi!

Istenem, mindenki érdekből cselekszik.

De a közérdeket fel kell ismerni, és ha valaki olyan ajánlatot tesz, amely neki is kedvező, de a városnak háromszorosan az, azt agyonütni merő kárörömből nem szabad.

Még valamit! Egy közigazgatási jogban olvastam az önkormányzati közigazgatásnak magánérdekként való felhasználására e gyéredes példát, mely Nagykanizsáról szólt. Az volt itt dokumentálva, hogy itt egy egész utcát, a Sugár-utat jobbebb vették, mint ahogy a mérnöki tisztáulátás azt diktálta volna, tudniillik úgy, hogy a Csengery-ut folytatása

lett volna, — az egyik sarokháza kedvéért. Ki?, miért?, az nem tartozik ide.

Annyi tény, hogy mikor magánember jön egy nagy koncepcióju tervvel, az azkorp-
szisszel, gúnyval és kárörömmel fogadják.

Háborus levél.

Irta: VERNER LÁSZLÓ.

A háború addig nem szűnik meg az emberekre várakozással, amíg meg csodálatos látást bennem, amíg be nem látják, mennyire közönséges dolog ez.

WILDE OSZKÁR.

A testileg lezúllott, lelkileg megégett cinikus angol szenije csodálatosan tudott néhány szóban nagy igazságokat mondani. Az ő fentebbi idézete világossá-
gal vezérick és csak abban különbözik az általos veszéricktől, hogy néhány szóból áll és kevés töb-
bet mond, mint sok hosszú vezérick. Csak nézzük például ezt a balkáni háborút! Megtízítva csodálatos várakozást, ez a dolog mégis csak egy kis beté-
réses lopás, melyben a tolvaj nem átálja vért is ontani. Csak nem akarjuk a komitások és balkáni bandák hadviselését rendes hadjáratnak látni és tisztelni. Elvégre a crngocoknak is a maguk szempont-
jából igazuk van: A fekete hegyek országára köz-
lából áll és ezen még a kecske is vékonyan legel. Már most megalakul a nemzeti inségosztató bizottság, amelyet a helyi nyelvjárás komitásciknak kereszteltek. Ennek a bizottságnak fejlett erjű tagjai vannak és közimunkától ékes tüszök meg van rakva pisztolyokkal és mordályokkal. Mikor már a kecsék is elfogy-
nak ebben az országban, akkor a komitások meg-
kezdik működésködni, betörnek a jámbor törökre, el-
ragadják, tenéket, kecskéjéket, pénzcsékéjét, — s ha aztán a török javai védelmében a komitásciknak törökösen eljátja: megszületik a mohamedának fék-
telen vérengzésének vészkiáltása az európai sájtóban és a Balkán félszigeti elnyomott keresztények kí-
szeszenvedésének panassa betölti a világot. Gondoskodik erről az orosz is és pénzei az almai hírekről az európai nagy sajtót — de mi magyarok gondolkod-
szunk a törökökről emberségesebben. Elvégre nincs mit tagadnunk, hogy ez a lehanalyított világsz nemzet valami 300 esztendője uralkodott mirajtuk. És ha a független magyarok minden rebiga fáj, ellehet képzelsi, hogy a török uralom sem volt neki kedves. De bizonyos dolog, hogy a mező véleményét, hitét, szokását és nyelvét tisztelő ur nem adódott, mint a török. Meg vagyon irtva ami okiratárunkban, mekkora nagy szabadsátságoság viseltetett a török a meghódított magyarok hite, nyelve és szokása iránt. Hiszen éppen ez a mondjuk nembánomsága hozza magával, hogy vilázi tetteinek semmi maradóan eredménye nincs: Nem tud pacifikálni. Ha tudott volna, ezek az inci-finci néposcék, akik rávetették most magukra, régen a Szalem Alejkumot viszonzók-
nak. Lett volna csak a török olyan, mint régen a római, vagy mint jelenleg az angol, hogy vas erély-
lyel írja a nemzeti hajtásokat, ott, ahol a lábát meg-
vetette, — egységes, nagy világhódító nemzet maradt volna a török.

Ha pedig ezt így elhiszük, micsoda értelme van az európai sajtót betöltő siránka a mohamedá-
nos keresztény üldözéseiről? Nincs annak semmi alapja. A török nem a jámbor keresztény agyabu-
gyálja el, vagy szükség szerint lés hasba, hanem a tolvajt, aki minden ok nélkül ágront és javait ra-
bolja. Egész bizonyosok lehetünk abban, hogy a ko-
mitások bandák állandó betörései nem az elfojtott imádság buszolására volt hanem közönséges betöréses lopásé.

Es mégis Petár király, Ferdinánd cár, Nikita

mester és a kis görögös György névre haligató ura hadi kiáltványban a szent háborút proklamálja. Az üldözött keresztény testvérekről még a játék és ami a törököt égő gyűlölettel töltötte el aljas ellen-
zését írnt, az is, hogy hazug jelszavakkal bontanak zászlót és megtévesztik Európát. Met hát ez a flug-
malikusnak vélt faj érzelmi szálakon alakítja lelki-
világát. Azt hiszi a jámbor, hogy az európai közvéle-
ményt segít vagy árthat nekik. Semmit sem segít, semmit sem árthat. Itt begombolkozott üzleti felék vannak és bolosok, nagyok és kicsik. Nagy az angol, az orosz, ezek a nagy alkuszok, ezek rángatják oda-
lent a hadviselő feléket. A kis szatócsok pedig a harcoló felék, de a kik ebből az üzletből színtök lé-
karják venni a maguk részét. Mert üzlet az egész. Az üzletnél pedig nincs rokonszev meg ellenszev, csak — haszon.

Nagy Samu távozása.

Nagykanizsa, nov 4.

Egyszerűen szeretnék bucsut venni Nagy Samutól, oly egyszerűen, mint amily egyszerűnek lenyének megnyilvánulási és öszinték írásai. Egenem ölénsége szeretet fűz Nagy Samuhoz, ki ellen annyi ellenséges sor jelent meg e lap hasábjain. Ugy áll előttem alakja mindeu keresztesség és pót nélkül való lénye, mint egy modern Diogenes, aki a maga mind-
ent megérté semmibevevásával toronymagasságban áll a piszkos mind-napi élet felett és — vezérlő-
ket irt a villamos világításról. Aki beletárt az élet re-
lejtébe, aki már végig járta az életnek azt az iskolá-
ját, mely minden emberről előbb vezet el a magyar újságíró annak az igazságnak, az élet rejtélyének megvilágítására, hogy minden mindegy. Vajntas, vanita-
tium vanitas és aki — amikor az életnek ezen salet leple feltárul előtte — dörgöldelemes kortecikkeit irt, aki a maga irói differenciálatot váró lelkevel novellisztikusan álmok édes béklyóit hordja felkötve — és ugyanekkor felvezi a pesti telefont és leírja a kutyányira, hogy: Súlyorprognózis, keleten 'csap-
dások lényegtelen hátróltozással.

Most hogy Nagy Samu távozik és pedig a fő-
városba, a Budapesti Hirlaphoz, mint politikai pub-
licistára, ez a hír a legkevésbé sem lepelt meg. Ugy-
vettem mint a tehetőség egy egyszerű inkarnációja, meg-
látom egy igen-igen megérdemelt soranak bekövetke-
zését, körülbelül ugyanugy, mint mikor egy értékes képet gazdag és díszes aranyrámába helyeznek el. Régen tudom, hogy nekem, akitől semmi sem áll távolabb mint a bizantinizmus, s akinek semmi sem nehezebb, mint mások érdemének és értékének beis-
merése, be kell látnom, hogy Nagy Samu mint újságíró úgy áll a vidéki hírlapirodalom felett mint a Gurániának. Ugy van — sokak előtt furcsa — ebben az egy esetben, hogy egyszer igazán a tehet-
ség jutott érvényesüléshez. A Budapesti Hirlap, Ma-
gyorsországnak méter tekintetében első lapja minden protekció, minden befolyás nélkül a tehetőségnek nyitotta meg hasábjait, melyeket bevenni Bizáné érka-
púinál is nehezebb. Csak az, akinek tehetősége oly-
ozmos mint a Bolond karja. Vághat részt magának rajtuk. Az élet nagy megértője, — ezt talán senki-
sem tudja róla — eund a mi nyomorúságos életünk-
nél egy szebb tavaszunk rajongója az alatt az évtized alatt, melyet Nagykanizsán harcolt meg, az újságírói toll egy olyan művésztér fejlődött és a stílusnak olyan mesterteré desztillálódott, mely talán meg-
gasztalhatja, ha ugyan vigasz ez, azért a lelki dep-
resszióért, melyen minden újságíróknak és azért a szivbeli anarchiáért, melyen minden magyar újság-
íróknak keresztül kell mennie.

Én egészen tisztán látom magam előtt a ma-
gyar kultúráltságunk azt a szomorú Gobisivaagát,

melynek az újság az irányítója. Mert én azt hiszem a közönség nem ismeri a tollnak ezt a hátkörzét és félelmetesen éles állal való forgatóját, aki úgy távo-
zik tőlünk, hogy tiszteendő fáradságos és véres — de a vér a mások vére volt-munkáit hagyja maga után, mely igazi honfoglalás volt.

Lapot csinált és utat tört a betűnek Nagykanizsa legtehetősebb rétegeiben. Felfogás dolgában sok tekintet-
ben vagyok antipódusa Nagykanizsa első (nemcsak időrendben első) újságírójának, de azt a kultúrunkat, melyet végzett, többre értekeltem, mint minden mást, ami szemem előtt történt Kanizsán. Hogy sokan féltek tőle, és hogy soknak keserű lesz a szája, ha arra a verve-re gondol, mely a Nagy Samu tollát lendítette: ez csak elsőrendűségének bizonyítéka.

Talán nem is tartoznék ide, de én ismerem lényekét azt az oldalát, melynek fentebb próbálám halvány vázát adni. És most, mikor bucsut monok neki, aki a tanítóm volt az újságírásban, nem tudom előzni magamtól ezt a képet. Mégis megértem hogy mikép lesz harcos újságírás az, mi tiszta iróadalom lényegileg. S megértem, hogy miként ama tizenkét kömveces is vérrel építelték Déva várát, az újság-
irodalom megteremtéséhez is vér kell mindentől.

S most mikor a pályája egy merész irben lendül felfelé, azzal a tudattal veszek tőle bucsut, hogy istenneim nem sajnálnám, ha a vér az enyém lett volna, mert uraim: Ez kultur munka volt!

KANIZSA ISTVÁN.

HIREK.

— Személyi hír. Hazay Samu báró honvédelmi miniszter, Klobucsár honvédelmi főparancsnok társaságában a mult héten Zalaegerszegen járt és meglepettette a város új kaszárnyájának terveit. A lakosság milliói kaszárnya építését tavasszal kezdi. A lakosság déiben az elutazó minisztert ovációkba részesítette a pályaudvaron.

— Eljegyzés. Eppinger Izso veszprémi kereskedő f. hó 3-án eljegyezte Kertész Giziké, Kertész József igazgatónak, lapunk volt felelős szerkesztőjének leányát.

— Téli munkarend a városzásán. A városzásán most hozták be a téli munkarendet, nyolc óráról délutáni kettőre.

— Segédjegyzői állás betöltése. A nagykanizsai járás főszolgabírája, Zalavármegye sormási körjegyzőségében rendszeresített segédjegyzői állásra pályázatot hirdet. A segédjegyzői állás javadalmazása: 1000 korona. Pályázók képesítésként, valamint alkalmatlanságukat új igazoló okmányokkal felszerelt kérvényekkel folyó évi november hó 3-ig nyújtathatják. A választások folyó évi november hó 5-én délután 3 órakor a sormási körjegyzői irodában lesz megtartva.

— Új államvasúti vonalak. A kormány fontos vasútvonalak kiépítését vette terbe. Erre vonatkozólag a kereskedelmi miniszter a következőket jelent: Új vonalak előmunkálataira és tervezésére 100,090 K-t irányoztam el. Elsőrendű Állami érdeknek tartom ugyanis, hogy az államvasutak mai hib-
zatlanság szerve kiegészítésére szolgáló olyan vasútvonalak mielőbbi kiépítéséről gondoskodjam, melyek a nagy forgalom irányában mutatkozik és az állam szempontjából hátrányosan érzelt bázgok betöltésére alkalmasak és szükségesek. Ilyenek legelőször sorban a budapest-rátkai és a budapest-kassai vonalaknak budapesti-marcheggi fővonalán való közvetlen összeköttetésére szolgáló vács-hatvani vasútvonal. Ilyen továbbá a Bátaszéktől Mohácsos át Baranyavár-Pélmónostorig vezető elsőrangú államvasúti fővonal, mely a Boszníával való forgalmukban a legtróvidebb ut-

irányt fogja a kereskedelmi forgalomnak megvívni. Az engedélyezés körül 100.000 K-t az ily vonalak, még pedig előszörban az említett két vonal tanulmányozására, nyomonjelzésére és tervezésére kívánom fordítani, úgy, hogy a kész előmunkálatok alapján az építés végrehajtására a legközelebbi években javaslatot tölthessék.

— **Sport.** A Zalai Közlönynek Budapestről látvásonként: Az osztrák válogatottak és a magyar válogatottak tegnapi mérkőzésén mintegy harminceszer néző jelent meg. A magyar csapat felénye rögtön kiünt. Eredmény 4:0 a magyarok javára, földő 2:0. A gólokat Schlosser (kettőt), Bodnár, Paki lőtték.

— **Egy ifju halála.** A halál szomorúsága kétszeresen fáj az élőknek akkor, amikor egy remények tavaszán álló életet kaszál le. Fajdalommal érteud mindenki arról, hogy tegnapi délelőt meghalt szülői lakásán Beck Éde, huszonhárom éves, szép reményekre jogosító életének úde fiatalágában. Nagykanizsa fiatalágának minden tagja ismerte a derék, életéljus és csupakévd fiatalembert, akit Nagykanizsa legnagyobb réme, a tudóvész ragadtott el szép reményekre jogosító pályája elején. A rettenetes kór megörölte az erős fiatal embert, s akinek sebha semmi baja sem volt, most rettenetes szenvedésektől váltotta meg a halál. Lesújtott családja iránt általános a részlet.

— **Miért nem sikerül a repülés Nagykanizsán?** Sokat bosszankodunk már azon, miért nem sikerül egyetlen repülés sem Nagykanizsán. Most végre Dobos István, a fiatal pilóta, ki pénteken újabb felszállást tett, mely leesséssel végződött, rájött arra, hogy a katonai gyakorló téren nem is sikerülhet felszállás.

A már többször részletezett hibának kívül a katonáért északkelti vége földé ugyanis egy örvényszerű légáramlat van, melyet a rét nedvessége okozhat. A levegő úgy kavaogd itt, mint a vízi örvény. Ezt „légréteg térnek” nevezik a magyar repülők, akik a rákosi téren is tapasztaltak ilyesmit. Emiatt tört el kétszer a légitársaság Dobosnak, ki most más téren fog felszállást próbálni.

— **A szabászat tanfolyam záróvizsgálja.** Igen nemes közcél szolgált a nagykanizsai ipartestület és annak érdemes vezetése, amikor 4 héttel ezelőt ingyen engedte át az ipartestület olvasó termét az I. pozsonyi szabászat iskolája tulajdonosának Drechsler Dezsőnek, mert azzal alkalom nyílt olyan ipari tanfolyam halgatására, ami más-közlömben városunkban hiányzik.

Ma délután 1/2 óra körül volt a vizsgálja e hasznos tanfolyamnak, melynek negyven tanulója volt.

A vizsga sorrendje a következő volt: 1. Mértékvetél. Bemutatta Bogárné M. Model: Réti Bóka volt z. A divat fejlődése Magyarországon, előadta: Hüttler Anna. 3. Versenyrajz. 4. A divat a magyarországi vidéki városokban. Előadta: Filipánics Irén. 5. Oktalévi kiosztás.

— **Szolóni igazgatás a vendvidéken.** Alsó-lendvárali jelentik: Az alsólendvai és muraszombati járásban már régóta igazgatás folyik a magyarországi ellen. Muraszombattal az intelligencia közadakozásából nagyobb összeg gyűlt össze egy magyar középiskola létesítésére. A muraszombatiak már a miniszterium-

ban is kérelmeztek az iskola létesítését. Most körvonalai a határ mellett, szlovén földön, Muraszombattól alig pár kilométerre Vernsee faluban a szláv iskolatestvért kezdeményezésére hamarosan hozzáfogtak egy szlovén gimnázium építéséhez, melyet már a jövő évben meg is akarnak nyitani. A szlovén érzelmi papok fanatizálják a magyar érzelmi vendeket olyannyira, hogy több muraszombati jársi körjegyzőség területéről naponként számos menek a határ széli Vernseebe a szlovén iskoláépítéshez ingyen szolgáltatni kézi és igás napszámot. A magyar intelligenciá nagy igazgatással nézi a szlovén igazgatás veszedelmes munkáját s minden erejével azon van, hogy megvalósítsa a muraszombati középiskola eszméjét és így egyenlőségessé a vernseei szlovén gimnázium magyaralelessé hatását.

— **A takarmánypiacról.** Az elmúlt héten a magkeskedelemben valamely lényegesebb mozzanat nem igen fordult elő. Tagadhatatlan, hogy vöröshéremag iránt az érdeklődés élénk, de amennyiben termelők részéről ajánlatok csak igen vékonyan érkeznek, nem eszövert minőségnek pedig csak elválté fordulnak elő, a tulajdonosok később magasabb árakat remélnék elérhetni és emellett fogva csak kevés üzletkötés történt. A vidéki kartellkötések a bevásárlásoknál, melyekről mult heti tudósításunkban említett tettünk már határozottabban alakot öltöttek, minék folytán a termelők csakis saját érdeklükben eszelekednek, ha árúikat a budapesti piacra hozzák. Leucorummag az ősze e cikkekben főleg a szeptemberi esőzés hátrányos befolyása alatt áll, mert tagadhatatlan, hogy a kedvezőtlen időben beállott esőzés a főleg hasznukba mutatkozott kedvező terméskültséget csökkentette és úgy minőségileg, mint mennyiségileg károsok okozott, de az is bizonyos, hogy az idei lucorummagtermés Európában, főleg Olaszországban az előrelátók szük-ségletet teljesben megfelelt és ez okból kifolyólag alig remélhető magasabb árak. Fehérhéremagban az üzlet igen eszedes, az árkövetelések sokkal magasabbak semhogy üzletkötésekre soraköthetőnek. Világos minőségek csak elválté fordulnak elő. Nyul-szapuka eddig alig lett ajánlva, miért is magas árak várhatók ebben. Néhány tétel a termelő állománán 160—180 korona árban lett vásárolva. Mular és búkkönyv mint eddig is igen eszedes irányzatú, üzletkötésre nem igen került sor. Baltapim iránt az érdeklődés élénk volna, de ajánlatok eddig nem igen érkeztek ebből.

— **Máv. üzletvezetőség Pécssett.** A kereskedelmi miniszter tárcája költségvetésének indokolásában bejelenti, hogy Pécssett új államvasúti üzletvezetőség fog felállítását. Az üzletvezetőségi épület céljaira Pécs városra ingyen telket és 100.000 K., közpénz hozzájárulást szavazott meg. A kereskedelmi miniszter ezenkívül az építési költségek fedezésére az 1913 évi költségvetésben első részletként 300.000 koronát állított be.

— **Az „Edison” mozgófényképszínházban** hétfőn és kedden igen érdekes és tanulságos műsor lesz bemutatva, melyből kiemeljük: A stochholmi olimpiád-ot. Nagy sport előadás, több felvonással és még több igen érdekes kép lesz bemutatva, melyre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **A NAP a magyar újságírás szennázója.** Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, amint hogy azonnal konstataálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszének és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és tőrhetetlen szószólója. Főzserkésztő: Braun Sándor. Dr. Hajdu Miklós társzerkesztő. Munkatársai:

a magyar újságírás kitünőségei. Póldányzáma amerikai újságírók: 155.000 példány uszonponti. Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félre 9, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Minden jó magyar fizessen elő A Nap-ra!

— **Valóban finom ízléssel s okosan szerkesztett számtal néztük át a héten Tutek Anna képes-heti lapját, a „Magyar Lányok”-nak. Ez nemcsak szórakoztató, hanem irodalmi színvonalon áll, hanem változatosságával igen sokféle közleményével igazolja azt a szeretet, mellyel a lapot a magyar lányok fogadják. Sok hasznos tudnivaló, társadalmi rajz, ezenkívül számos illusztráció teszi ezt a lapot a fiatal hölgyek kedvencevé a gazdag szepirodalmi részben kívül. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Kiadóhivatala Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám.**

Agynollóte, mert perveztes lett.

— **Esküdtársi tárgyalás.** —

— *Saját tudósítónktól.* —

Nagykanizsa, n. o. 4

A falu által szolgáltatott bűntettek legnagyobb részét szándékos emberölés, gyilkosság és a brutális bűntények sorozata teszi. Ezek közül tárgyalj egyet a mai esküdtársak.

Levaescs Mihály kisélesei földmives, már régóta fogva haragosa volt Csecarkó Jánosnak, akire egy birtokperből kifolyólag nagyon nehezelt. Haragja sehogy sem tudott esillapodni s azért elhatározta, hogy leszámol Csecarkóval. Május elején az egyik kisélesei kereszében ült Csecarkó többdel magával és idődelgi Levaescsnek beklidött érte, kihívta a keresma elé s ott rövid szövalás után revolverrel agynollóta.

Az ügyészség szándékos emberölés miatt tartóztalta le Levaescsot s ugyanezen alapon emiatt ellene vádat.

A mai tárgyaláson Kenedy Imre elakölt, a vádat hegheshalmi Fischer Imre dr. kir. ügyész, a védelmet dr. Bród Tivadár látta el.

Vádlott tagadta bűnös voltát és azt állította, hogy csak önvédlemből használta fegyverét Csecarkó ellen, aki hatalmas, öles ember létere őt megtámadta.

A nagyszámu tanak azonban ellene vallottak és hebizonyosodott, hogy Levaescs kötelekő, veszekedő ember volt és az eddigiek alapján szinte kétségtelen Levaescs bűnössége.

Délután került a sor a vádbeszédre és a védőbeszédre, míg az ítélet a késő délutáni, vagy csak az esti órákban várható.

HIRDETÉSEK.

KOTILLONOK

dus választékban

jutányos árban kapható

Ifj. Wajdits Józsefnél.

Nyersen való
évesre
paratlan.

VELMA SUCHARD

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.
Egészséges tüdők erős étvágy övszer a
tüdővész ellen.

Kénes
gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvát-
ország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirtda-állomás.

Új gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioctív
tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák
makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál.
Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Új szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek
felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeztet teljesen kizárva. — Sülszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségéért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és
kárptosok dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák tér 1.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Helyiárré 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladó szerkesztő:
Kanizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

SZEMLE.

Utazó nagyberce? Hallotta már valaki, hogy Nagykanizsán utazó nagyberceg fordult meg. Pedig egy van, hogy a napokban leendő valódi orosz nagybercegek utaztak Nagykanizsán keresztül. Vasárnap este a Korona kávéházban tilt az egyik sarokban egy felülő bajszos, orosz süvegű, de élénk szemű idegen. Hogy idegen, mindjárt látszott róla. Oly élénken nézte az előtte folyó biliárdpártit, a szeméi oly élénkek voltak, hogy a sorok írója nem is csodálkozott, mikor bemutatkozára az idegen hamisítatlan francia nyelven felelt és nagy bőbeszédűséggel kezdte mesélni, hogy ő egy valódi parisién, egyuttal sofför, most jönnek Párizsból, Milánó, Veronán keresztül s holnap mennek Budapestre át egyenesen Moszkvába. Ennek már fele se tréfa! Ki a gazdája? Mihály nagyberceg fia és leánya, kik körutatást tesznek autón verelőkkel s most mennek haza az apjukhoz. A kis muszka-francia sofför azután azt kezdte mesélni, hogy mily komizak az utak, hogy végig az osztrák ország útak téréjig órá s árral vannak borítva. Megszerezték volna tudni közelebről, ki az a „Mihály nagyberceg”, de de azt nem tudta vagy nem akarta megmondani a francia. Csak azt hajtogatta: Le grand-duc Michel. A cárnak kétség kívül rokonait sem látogathattuk

meg, mert már kilenc óra volt, ehelyett be kellett érünk a pompás autóval, mely igazán remeke az autogyáripárnak. A vendégek, akik épp oly misztikusak mint előleők voltak, másnap-tovább utaztak. A Korona vendéglőnyevében csak ennyi áll: Ritter von Levandinsky mit seiner Schwester, „sini nyilvánvalóan álnév.

Tudóvész.

Nagykanizsa, nov. 7.

(K. i.) Lapunk olvasóközönségének szíves elnézésével megégyezser ehhez a talán már a hosszas ismétlések folytán unalmassá váló témához nyulunk: nem tehetünk róla, bár ne tartanák a mi szomorú közhigiénei viszonyaink állandó napirenden, bár sohase hallanók ennek a rettenetes nemzetpusztító kórnak áldatlan nevét, bár még hírből se ismernek ezt a rettenetes kórt, mely sápadtára képes zoldíteni a hipokondriától legtávolabb álló ember arcát is, amint közvetlen közelében érzi, vagy véli érezni az egyiptomi csapások legborzalmasabbjának szárnyszerűségét!

Megnevezhetetlenül nagy azoknak a száma, akiket tőlünk elragad ez a gonosz

és alattomos kór. Hányszor ragad el ez a betegség egy-egy derék és kedves fiatalembert, akinek soha semmiféle baja sem volt, egész életében, akinek családjában a gümőkórt még csak hírből is alig ismerik! Hányszor látunk Nagykanizsa utcáin a lassan élő gümőkórtól összezsuzott asszonyokat, amint botra támaszkodva, kóhécselnek és hallagnak amig az életük bírja! Hányszor halljuk meg egy-egy kedves barátunkról, aki makkegészségesen járta Kanizsát és szitta magába annak igazán maláriás — láz — szerlen langyos, beteg levegőjét, hogy kénytelen volt szanatóriumba feküdni, mert őt is kikezdte a tudóvész! Hányszor fordul hozzánk egy-egy pajtásunk, aki ha cinikus, lemondóan szól: [Barátom, bennem van már a Koch-féle találmány! Ha melankólikus, könnyekkel a szemében mondja: Végem van! Ha szangvinikus kedély, szörnyű kétségbeesésben panaszodik az ég elüu a meg nem érdemelt sors miatt!

Ne ismételjük most azokat a panaszokat melyekkel a hiányos provenció miatt már évek óta könyörögjük tele a hatóságok fülét. Hagyjuk el most azt a megbotránkozást, melye

Irgalom.

— Paul Andrien Scahyé —

Elegáns vendéglőben ebédelték. Csinált virágok mögött magyar cigányok játszottak édes-bus nótákat. A maitre d'hotellux nagy hasa volt a pinécér zajtalanul és csendesen szolgálták ki. Clara pedig fentartotta prémiéit, mert még csak május volt s az idő hűvös.

Auguste urra mely benyomást tett maidez. Nem szokott hozzá ehhez a nagy fényűzéshez. A kis le-bujban, a hol rendszeren ékezi szokott, kevesebbe került az ebéd, de azért nem ez a tulkiadás izgatta. Mikor az ember löversenyen százkétezer frankot nyert, megengedheti magának ezt a kis külön kiadás. Nem, a mi nyugtalanított, az Clara volt.

Nagystiló asszony volt s kissé merev arcúének bajját figyelte meg. A nélkül is ragyogó szeméinek tüzet még emelte az alájuk rajzolt fekete vonás, s ajkának festett pirosságot megőrizte olyképpen, hogy az ételeket egyenesen a fogai közé dugta. Nem írott. Ez volt egyik legsarkalatosabb pontja kifogástalan voltának.

És Augustusnak négyen tetszett ez a Clara. Nem merne neki megmondani, mert valamikor együtt dolgoztak, s mikor újra találkoztak együtt, az a játékeremben történt. De a cigányok zenéje tüzelte a véret s azt gondolta, hogy jó lenne a napot az ő karjaiban végezni be. Nagyon tisztavonásuk voltak a karok, s karkötő nem torzította el alakjukat.

Az ebéd nagyszerű volt. De ő neki csak e királyiú Clara számára voltak szemel.

— Szereti azt az életmódot, a mit most folytat? — kérdezte tőle alázatosan.

Clara: olyan modzolatot tett, mely vállának tökéletességét érvényre juttatta.

— Ösintéu szólva, igen — mondta. — Vanjak asszonyok, a kik ha találkoznak oly valakivel, a ki azt ugy kívánna, kijelentik, hogy megbátuk összes bűneiket s visszakiadvánok a polgári életbe, anyjuk mellé. Én nem ezek közül való vagyok. Engemet szörnyen utatott az az idő, a mikor együtt dolgoztunk. Ugyebár, egy temoikozási vállalat ügyünkögöb-n az övgyörgy lérfak nem kezdehik azzal, hogy a pénzátro-nóvel kacérkodjanak. Ha sajnálták a feleségünket, akkor ez még igen korán lenne. Ha nem sajnálták, akkor a lelkifurdalás nem engedi. Én bizonyos fizikai előnyökkel rendelkezem, miért ne kamatoztattam volna azokat? Paralogus hevertetni azt, a mi egyedüli vagyonom, nagy hűlyeség lett volna tőlem.

— Igaz — szolt Auguste ur, minden meggyőződés nélkül.

— Így hát erre az utra tértem. A fő e hivatalában, hogy az ember le ne igya magát és hogy ne szeressen senkit igazán. Így értem el sikereimet. És a meggyőzés ellenvetést hívott ki az Auguste ur részéről.

— A mi az ital illeti, — szolt — abban egyetérték kegyeddel. De a mi a szerelmet illeti...

Na, Clara, mondja, igazán azt hiszi, hogy lehetséges szerelm nélkül élni?

Nyugtalanul tekintett rá.

De ő neki megállapodott nézetei voltak e tekintetben.

— Kedvesem, — szolt — a szerelm mindenek a vége, olyan, mint ha az ember elköltvén a kamstokat, a tőkétjét fogyasztja. Később, nem mondom, a mikor már bizonyos jólétre tettem szert, a mikor szép kis falusi házam és kertem van, földekkel körülvéve. De a mig az ember dolgozik, nem szabad a szívét lekötöni. Másképp az ember sohase szered vagyott Így kicsikém, neked se szabad ostobaságot elkövetned. Ma reggel husz frank volt a zsebedben, ma este már százezer van. Ha szemeket vágsz valamelyik asszonyra, akkor nem érsz egy fatalkát sem. Ha ellenben minden gyeuenség nélkül tovább játszol a löversenyen, egy hónap alatt két milliód lehet.

Augustusnak hízeltet a beszéd s elmosolyodott. — Oh, két millió. Maga tuloz, Clara! Én már azzal is megelégszem, a mit ma kerestem.

És halkabban hozzátette:

— Es szeretnék valamit élvezni se belőle...

Clara egy tett, mintha nem hallaná. Egy pinécér likőröket hozott, de ő nem írott. Már a keztyűjét buzta.

— Csak nem akar elmenni még? — kérdezte Auguste aggodalmasan.

Ő egyszerűen felelte:

— De igen, kedvesem. Egy kis Louis-le-Grang

a Nagykanizsa város rendezett tanácsu minősége oly hihetetlennek tántet fel. Ne mondjuk el most újra, hogy söpör a utcaséprő öntözés nélkül, hogy a higienikus, emberhez méltó viselkedés Morus Tamás utópiája a korzón és kaposolt részein, hogy közömbösséggel haladunk el szenvedő embertársaink mellett, mindaddig míg a nemezis utól nem ér és sajátunkat nem rabolja el a Gümőkör ömeltősága.

Rettentő nagyur. sárgea Tuberkulózis, most hadat izentük neked! Már nagyon is elhaltasodtál rajtunk és nagy hekatombákat áldoztunk légyen neked sorainkból! Már meguntuk kaszád suhogását állandóan hallgatani fejtünk felett! Meg fogjuk próbálni a lehetetlent és menteni a menthetetlennek látszó szakmányt karmaid közül!

Ha nem tudunk preventive, előzetes védőlépéseket tenni, megteszük a védekezésünket utólag, gyógyítani fogunk, repressziót fogunk alkalmazni, hogy azt, aki még a kezdet kezdetén synli a szörnyű átok keserűségét, nehagyjuk úgy elpusztulni mint az utszéli ebet, ne hagyjuk az emberi igralom nevében oly nyomorultul fokról-fokra beleslyedni a rettenetes betegségbe, ne adjuk meg magun minden védekezés nélkül a nagy nemzeti ellenségnek, mely évente hetven ezer embernél többet ragad el közülünk, a legtöbbet Zalamegyéből,

Megosinálják a dispensaire-t Nagy-

utebéli barba megyek, a hol Hourtebise gróf, a szeretőm vár roám. A megígért találka szent előttem. — Ez igazán nagyon kellemetlen — mormogta Auguste.

Kissé bátrabb lett e váratlan távozás hírére. Lassanként az a gondolata támadt, hogy teljessé tegye ez az estés a Clara ne maradjon meg a jó társasoknál. De Clarának más missziója volt. A gáláns hölgyeknek is megvannak a maguk könyörtelenségi kötelességei.

— Ha így elhagy most, akkor mulatni megyek — mondta. — Igen, bizonynyal találod majd egy kis teremtést, a kit nem szeretek a kit vacsorálni viszek magammal. Érti, Clara, hogy ezt a szép napot nem fejezhetőm be egyedül. Egy kis asszonyt, akár milyent, a kit az utcán találod, magammal viszek. Clara felugrott.

— Megörtülél? Hát elfelejtetted, hogy százezer frank van a zsebedben?

— Nos?

— Nos, meg fognak lopni. Nem vagy okos. Az első magyaráztam meg neked, hogy a mikor az ember szerencsét csinál, nem szabad könnyelműkednie.

De Auguste makacsul ismeltelte:

— Majd csak találod valami asszonykát...

Clara vállat vont, ezzel skarta kifejezni a férfiak ostobaságán érzett megvetését. Aztán igralgomból, dacára, hogy nem szivesen maradt el a találkájáról, így szóló Augustehez:

Már látom, hogy magammal kell vinnem téged. De komolyan hozzátette:

— Igen, a lakásomra megyünk, de kizárólag csak azért, hogy be ne csapjan valaki.

kanizsán. Ez a pár szó, azt hiszik többet mond, mint minden egyéb, amit róla vagy magyarázatul vagy kommentárul mondhatnak.

Gyanus véryomok.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa nov. 7.

A „Zalai Közlöny” megírta annak időjén azt a borzalmas gyűlölködséget, melynek Széke Pál egy háthóti gazda lett az áldozata. A szerencsétlen gazdát egy verőfényes májusi reggelén tizenhét sebtől véresen találták az orostonyi országút szélén. Holtan fektet és uyliváuvál volt, hogy gyilkosság történt. A gyanu Pakó János földművesre hárult, aki együtt ivott Székével megöletése előtt.

Letartóztatása alkalmával kését véresnek találák és ruhája is véres volt. A vizsgálat alkalmával azonban Pakó igazolta, hogy tyukot vágott le és onnan maradt véres a kése. A ruhája pedig egy ló rugásától lett véres.

A mostani esküdtszéken kellett volna ennek az ügynek szerepelnie. Azonban Pakó védője, dr. Vajda Béla kezébe most kézbesítették a vizsgálóbírói végzést, mely szerint Pakó ellen a vizsgálatot becsúntották, sőt azonnal szabadlábra is helyezik. A bíróság ugyanis elfogadta Pakónak a gyanus nyomokra adott magyarázatát.

Épületek védelme.

Levél a közönség köréből.

Nagykanizsa, november 7.

Arról a barbár nemtörődőségről, mellyel Nagykanizsa érdeken elemei viselkednek a közérdek iránt, méltóan tanuskodik a következő levél, melyet a mai postával kaptunk:

Tekintetes Szerkesztőség!

Azt hiszem a köztgyet szolgálom, ha alábbiakra felhívom b. lapja útján az illetékes tényezők figyelmét.

A lefolyt esztendőben annyi szép, az eddigi szablonos épületektől eltérő emeletes palotákkal szaporodott városunk, hogy méltán bívhatjuk le rá az idegenek figyelmét, akik eddig váltig hangostalták, hogy Kanizsa nem fejlődik. A Csengeri uti, a Sugár úti és Kisfaludi Sándor utcai paloták, nem is számítva a messzében tartakozni kezdő Zerkovitz szállót olyan pontjai városunknak, melyek városi jellegnek legalább költöleg kidomborították. Ezeknek az épületeknek és a többieknek a védelme ízt eszembe, a mikor tapasztalom, hogy különösen az új házaknál micsoda vandalizmussal szoktak inasgyerekek, iskolások és mások rongálást elkövetni. A legzebben festett falakhoz a tintás öveget vágják hozzá; a frissen vakolt falakat hegyes vassal, fával tördelik le; hogy néha napokig tartó muauválat és nagy költéssel lehet helyreállítani. Természetes, hogy a rendőrség védelme itt elkerülhetetlen, de mégis célravezetőbbnek tartanám, ha az iskolák tanítói, tanárai, különösen pedig az inas iskolákban tennék szavát ezt az ügyet tanítványaik előtt. Hogy miként, azt rábízhatjuk a tanfelfrakra, kik bizonyára szivesen oltanak nemesebb érzést és izlést tanítványaikba, ha erre alkalom kínálkozik Ezekre voltam bator a közfigyelmet ráirányítani; mely után kérve soraim közlését. Tgyok a szerkesztőségnek tisztelője

Felhívjuk a hatóság és az illetékes tanügyi férfiak figyelmét erre a körülményre, mert mi azt hisszük, ugyanzok garzdálkodnak itt, akik a sétáter

padját faragják tele, a virágültetvényeket dezsmálják meg, éjszaka az ablakokról lezedik a hőmérőt és minden néven nevezendő csirkofelőséggyel lépik át a tulajdonjog és izlés határait.

Esküdtzéki tárgyalások.

A börtönszolgá gyilkosának pere.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, nov. 7.

Multkori számuunkban leirtuk az első esküdtszéki tárgyalást, mely Levasics Mihály felett szándékos emberölés büntette miatt illekezett Levasicsot az esküdtszék erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondotta bűnösnek a ezért a bíróság kilenc évi börtönrre ítélte el.

A mai napon került sor Szántó József erdőőr bünygye, aki Mitli János börtönszolgát, a Schwarz és Tauber cég alkalmazottját, mikor ez síval orvadászatra indult, a cserfői erdőben agyonlötö.

A mai tárgyaláson, melyen dr. Kenedy Lőrinc elnökölt és a vádat dr. Kis László, a védelmet dr. Hajdu Gyula képviselte, a bűnös erdőőr azzal védőkezelt, hogy ő rászólt Mitlire, hogy mit keres ott, ahol nem szabad vadászni, mire Mitli informította a fegyvert lövésre, mire ő önvédelemből, hogy az orvadász golyóját megelőzze, agyonlötö Mitlit.

Több mint egy tucat tanut vonultatott fel a vád, kik közül egyedül Boldog Ferenc erdőőr volt szemtanu, aki nagyon mentő vallomást tesz. Állítja hogy Szántót agyonlövésseel is fenyegették. A többi tanu is igazolta, hogy az erdőben roppant sok volt az orvadász.

Orbán Sándor tanu is tud arról, hogy Szántót megakarták ölni.

Ezután Schwarz Károly dr. felolvasta a boncvizsgálatot és a hullaleírását, majd dr. Szigethy Károly orvosi véleményt ad. A lövés baloldalt jött. A lövés átjára a tödöt és hatványolc sebet ejtett. Megmutatja, milyen helyzetbe volt Mitli fegyvere.

Ezután dr. Schwarz Károly mondja el szakvéleményét Vita indult meg az iránt, hogy a lövés oldalt vagy hátulról jött-e.

Erső Oszkár honvéderőnny fegyverszakértő mondja el a véleményét. Mindakét fegyver kiűnő állapotban van. — Memutatja milyen helyzetben volt az elhunyt a lövéskor.

Ítélet este várható.

HIREK.

— Tartalékos tisztek szemléje Nagykanizsán. Hétón, november 4-én a nagykanizsai kerületi hadkiegészítő parancsnokság területén tartózkodó tartalékos tiszteknek szemléje volt, amelyet minden évben ezen a napon szokás tartani. A honvédtisztek a honvéd-, a közöskök a kőzök laktanyáiban gyűltek össze, száma névsé mintegy százötvenen. A tartalékos tisztek teljes hadi diszben vonultak az egyes kaszárnyákba, ahol a hadkiegészítő parancsnokok vizsgálták őket felül. Az idén a szokásos évi szemléktől annyiban volt eltérés, hogy a tiszteknek felolvasták az új vederőrtörvény ismertetés előjából. Itt említett meg, hogy az „Eset” és több lap közlése szerint a fővárosi és vidéki szemléken megjelent tartalékos tisztekköl bizalmasan és titoktartás kötelezettsége mellett közltek, hogy legyönek elkészülve minden eshetőségre és arra is, hogy talán a legközelebbi időben megtörténhetik az általános mozgósítás, a mi kor azonnal be kell vonulniuk. Utána járunk a dolognak a megállapítottak, hogy ez a figyelemzetés Nagykanizsán nem történt meg.

— **Nagykanizsa egészségi állapota október hónapban.** Nagykanizsa tisztí főorvosa most készítette el jelentését Nagykanizsa múlt-hónapi egészségi állapotáról. A jelentés a következő. F. é. október hónapban a közegészségi állapot Nagykanizsán a következő volt: Időjárási viszonyok elég kedvezőek voltak a hó legnagyobb részében mérsékelt, meleg őszi időjárás uralkodott, szelekkel és bő esőzésekkel felváltva. Közegészségi állapot felőltekkel kedvező volt a csekély számu megbetegedett leginkább a légzőszervek hurutos és a reumatikus bántalmak okozták. Gyermeknél kedvező volt, a megbetegedések s áma csekély volt, körülleg nem észleltetett. Szórványosan jelentkezett a vörheny, de enyhe lefolyás és kedvező kimenetellel. Nyolc fertőző betegség fordult elő, hét kanyaró, egy vörheny. Harminnyolc haláleset fordult elő, melynek okai vele szünetelt gyengeség 2, rák 2, végkimerülés 8, agybanatalom 2, tüdőgümőkór 3, külső élvész 1, veselő 2, rángóros 7, bélhurut 3, gyomorhurut 1, fulladás 2, tüdőbetegségek 5 eset ben. Halva hárman születtek.

— **A patronázsogylet teaatélye.** Nagykanizsa humanus célú. jótékony egylete, a patronázsogylet november 30-án táncmulatsággal egybekötött teaatélyt rendez a kaszinóban, melyre az érdeklődőket ez uton is meghívja a rendezőség. A teaatélyen a táncra megjelent urleányok fogják a teát szervizolni, egy csésze teának ára a hozzártartozó három darab szendvicselel együtt ötven fillár lesz mindössze. Az urhölgyek a buténél lesznek elfoglalva. A patronázsogylet felkéri mindazokat, akik adományaikkal az est sikeréhez hozzá akarnak járulni, jutassák azokat kellő időben az intézőséghez. Mi részünkről azt hiszük, akad még husz olyan jótékony család, aki a patronázsának ajándékozni tud és akar. Tegyük fel, hogy egy család csak hárminc szendvicset küld, már akkor oly bőségesen lesz univaló, hogy az est biztosítottnak látszik. De ez csak példa, mert hisz az önnepélyen, amely este kilenc órákor kezdődik, tekintve a nemes célt, melyet a patronázs s amelyet ez a mulatsága is szolgál, kétségkívül ott lesz Nagykanizsának aznoejava. A patronázs, mely annyi sok lelket ment meg az elpusztulástól, a maga humanus működésével lelkiismereti kötelezőségeit teszi mindenki nek, hogy ha csak egy kicsivel is, járuljon hozzá a patronázs munkájához. Különben maga a vezetőség, melynek tagjai Vécsy Zsigmond polgármester, Vidor Samuáné, Kövesdi Bojér Gusztávna, Szekeres Józsefné

és hivatali állásánál fogva-hegyeshalmi Fischer Imre királyi ügyész, kellő következtetést engednek, a patronázs működésének és a novemberi harmincadiki mulatságnak sikerére. Több részletkérdésről jövő számunkban.

— **Az izraelita nőegylet kiállítása.** Szombat délután hármónk nyílik meg az izr. jótékony nőegylet virág-, gyümölcs-, főzőkiállítása. Vasárnap este nagy táncmulatság fogja betölteni a kiállítást, melynek sikerét jelentékevényen fogja előmozdítani az a roppant sok értékes ajándék, melyet az egylet kapott. Szencziacsok különösen a Mauthner féle óriás gyümölcsök. Belépődíj második este 50 fillár.

— **Reform a főispáni titkári állások körül.** Érdekes tervvel foglalkoznak mostanában a miniszteriumban. Arról van szó, hogy a főispánok mellé rendelt titkárokat bevigják a miniszteriumba és helyettük valóságos miniszteri titkárokat neveznek ki. A reform magyarazatát ab'an keresik, hogy a mostani főispáni titkárok akik nagy munkaképességgel rendelkeznek, alkalmasabban érvényesülnek a miniszteriumban. Viszont a miniszteriumban azok a tisztviselők, akik kiöregedtek, vagy feleslegessé váltak, átveszik a főispáni titkárok eddigi szerepét. A hatáskörök lényegesen kibővül. Nemesek bizalmi állás lesz és nem reprezentálásra hivatott, hanem elsősorban helyettese lesz a főispánok. Ez a reform a főispánok dolgát is megkönnyíti és érdekes változást fog hozni a törvényhatóságok életében.

— **Tüz Rigyácson.** Tegnap nagy tűz pusztított Rigyác faluban, melyről a usgyakizsai csendőrség értesítést kapott. A kiüldött járórs jelentése még nem érkezett meg. A tűz közelebbi részletei nem ismeretesk.

— **Intentisztelet.** Az izraelita templomban a péntekesti intenzteletet f. hó 8-ától kezdve, további intenzkedésig 1/5 órákor fog kezdődni.

— **Nikita, a költő.** A Neues Wiener Journalnak Berlinből írják: Egy berlini szerkesztő fozsólította Nikitát, hgy engedje át néhány költeményét német nyelven való közlés végett. A csnagói hős a montenegrói főhadiszállásról egy kártyával felelt a német szerkesztőnek, melyben csak ennyit írt: Versbe a rimet most nem öltöm.
Mert épp a történelmet költöm.

— **Birkózó tanfolyam.** Az lkssé az előrehaladott őszi időszak folytán beszüntette footballmérkőzéseit. Az idén már nem tart több versenyt, ellen-

ben annál fokozottabb súlyt fektet a szobatornászatra. Többek közt elhatározta, hogy birkózó tanfolyamot kezd meg. A tanfolyam eleje óta nyílt meg. Vezetője Kolláris Géza. Hetenkint háromszor van tornázás az lkóban. Jelentkezni a kör helyiségében lehet. — **Benzin drágulás.** A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara jelenti, hogy az „Apollo” kőolaj finomított r. t. a kisiparosoknak a benzint drágábban szállítja, mint a hogy a kereskedelmi kormányval kötött szerződése kötelezi. A kamara felhívja a kereskedelmi miniszter figyelmét erre a körülményre, aki felhívja az „Apollo” budapesti igazgatóságát, hogy a kisiparosoknak folyó évi augusztus hó 15-ikéig szállított benzinmennyiségek után 18 koronán, ettől az időponttól kezdve pedig 23 koronán, vagyis a megállapított áron fölül számított összegeket az illető kisiparosoknak legkésőbb folyó évi november hó 30-ikáig térítse vissza, a jövőben pedig a megállapított árhoz alkalmazkodjék.

— **Zalaivőn** általában a munkásbiány. A bnyagya-kiszédést csak most lehetett befejezni. A gépekkel sok költségűtől és kellemetlenségtől szabadultak meg a gazdák. — **Zalaváron** a tsakarmánytermés két évre is elegendő. A munkásviszonyok rosszak. Az állat ára tartott. — **Csabrendeken** a vetési munka rémségesen visszamaradt. A kukorépa átadásnál panszkozdnak a gazdák.

— **Az örült anya rémtette.** Borzalmas eset híret közlik felünk Tárnok községből. Kiss Lukácsné sóskuti asszony látogatába ment Tárnok községbe leányához, Sáska Ferencnéhez. Hasztalan zörgötelet azonban az ajtón, választ nem kapott. Az öreg asszony rosszat sejtet és a szomszédok segítségével feltörte a lakás ajtaját, ahol szomorú látvány tárult eléje. Leánya menyasszonyi ruhájába öltözve, koszoruvál a fején feküdt ágyán, mellette pedig a bölcsőben volt kis fia, akinek nyakára vörös nyakendő volt kötve. A gyermek halott volt és az anya zavart tekintetéből rögtön meg lehetett állapítani, hogy a szerencsétlen nő megörlt és örületében követte el a gyilkosságot. Az előhívott csendőrök ki akarták hallgatni, de akkor eszméletet veszítette s nemskóra rá megliaht. Az orvos megállapította, hogy az asszonyon kiürt az örület és elmezavarában márglugot is ivott. Ez ölte meg.

**HIRDESSEN A
„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN**

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyuladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy övszer a
tüdővész ellen.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

MEGHIVÓ.

A KIRÁLY-SÖRFŐZDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

t. részvényesei tisztelettel meghívotnak

az 1912. évi november hó 19-én délután 3 órakor

Nagykanizsán a

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai Fiókjintézetének
helyiségében tartandó

XX. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSRE.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovafordítása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Az alapszabályok 20. §-a értelmében kilépő Bogenrieder József, Fehér Miksa, Fellner Henrik, Rapooh Gyula, [Rothschild Samu, Stern Sándor igazgatósági tagok helyett 3 évre újabbak, vagy ezek újbóli megválasztása.
4. Hat felügyelőbizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Nagykanizsa, 1912. november 6.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket szelvényekkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében, legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókjintézetének pénztáránál tértívny ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelőbizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt, a t. részvényeseknek betekinthatés végett rendelkezésére állanak.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásuk szerint.

SZEMLE.

Mi is megemlékszünk arról, hogy Nagykanizsa napilapját, vagy mint néha mondani szoktuk, Nagykanizsa pulzusát áthelyezték a városháza épületébe. De ez az áthelyezés és változás nem volt olyan simple, mint ahogy gondolná az olvasó. A változások, amelyek mind egy napon történtek és amelyeket mind egy Zala szám jelentett be, amonyire meg tudam csak-oly erőmmel figyelni, a következő csoportokba foglalhatók össze: 1. A Zala új helyiséget kapott, bevonult a városházára. 2. Boros János igazgató elvározván, helyette Fischel Ernő lett az új igazgató. 3. Nagy Samu felelős szerkesztő búcsúzási. 4. Dr. Bartha István új felelős szerkesztő belépése és beköszöntője. 5. Nagy Andor belépett a Zala szerkesztőségébe. 6. Egy új pénz beszédet kapott a Zala. — Azt hiszem, ennyi változás történt a Zalában. És még merje valaki mondani, hogy nem történik változás a helyi zsurnalistikában?

Szaporodó büntettek.

Egy idő óta feltűnően szaporodnak a büntettek Nagykanizsán. De nemcsak a büntettek, hanem a vétségek és kihágások is napirenden vannak. A rendőrség bünyügyi osztályában rendkívül felszaporodtak a teen-

dők, majd mindennap előállítanak valakit majd mindennap akad valami, ami a büntető-törvénykönyvébe ütközik.

Régen volt már úgy nevezett fehér napja a nagykanizsai rendőrségnek. Mi az oka az egyre szaporodó vétségeknek? Talán a beköszöntött hideg időjárás, amely — a tapasztalat bizonyítja — a lopások és betörések számát fokozza? Nem lehet megmondani. Majdnem minden számunk hirt ad valamilyen büntényről. Mai számunkban is egy szenzációs büntettről számolunk be Arról van szó, hogy egy jómódú gazda pusztja irigységéből felbujtatott egy kanászt a gyújtogatásra. Előttünk áll a magyar földéhség és földirigység egy tipikus tünete.

Aki megfordult már ügyvédi irodákban, az látta, milyen földéhs a magyar földműves. Egy talpalattnyi földért saját testvérét képes megtagadni és inkább az életét engedi elvenni, semmint az ősi jut a röhög. Se szeri, se száma a birtokpereknek, határvillongásoknak, egymás földjébe való erőszakos vagy sáttomos behatolásnak a magyar falvakban s a pereknek a magyar járásbírósa előtt. Ennek tipikus esete ütött ki ebben a büntényben is. A magyar földéhség! Kiktől

származik ez a szép csemete? Az apja a latifundium, az anyja a magyar nemzetgazdasági élet primitív volta, mely még ekével túrja a földet, amikor máshol kúrtók búgnak, gyárak sipolnak, gépek dübörögnek a gazdaságról szimfóniát.

Egy néhány szó

a város fejlesztéséről és a következetességről.

1.

Trammatattam, trammatattam, üssék meg a vásári nagydobot, mert most be fogjuk látni, szemlélni fogjuk, gyönyörködni fogunk abban, hogy mi a következetesség. A város a mult napokban csapott agyon egy grandiózus városfejlesztési tervet, agyoncsapott úgy, hogy magává tette a tanács indoklását. De a városi közgyűlés, amióán elfogadott egy indoklást, elfelejtkezett arról, hogy egy más alkalommal meg éppen arról felejtkezett meg, hogy olynemű indoklás is lehetséges, mint amióvé a Bettlheim-féle városrészt alapítási tervet ejtették el. Akkor, amikor a Blau Lajos-féle városrészt fejlesztési tervet elfogadták, akkor a tekintetes közgyűlés lényegesen más vélemény volt, akkor nem volt oly pessimista, amint az alábbiakban látni fogjuk.

2.

Kint a Csengeri-utával párhuzamosan két vasvonal mozdonyai is dübörögnek. Az egyik megy

Háborus tárcalevél.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Mindössze a hatodik hete áll a háború és ma még igen korai lenne megjósolni, hogy csakugyan olyan nagyon beakonyodott-e a töröknek. Egyet a háború folyamán biztosan elvesztettek: a presztizst. Lehet, hogy a háború további sorsa megfordul a hadi szerencse, amár nem hisszük. És nem azért nem hisszük, mert Kirkilliszét a bolgárok elfoglalták és a szerbeknek, meg a montenegróinak is volt egy pár apró győzelmi csatájuk, hanem egy ridég fény hangra beöntek és sejteti velünk igen tájdonalásan a török seregverek alkonyodását, az a tény, hogy egy napon 300 török katonaszökévényt kellett kivégezni. Itt nem bábura meg a játék, itt a négy felől szorongatott török hazáról, a családi tűzhelyről, feleségünk, gyerekünk életéről van szó. Mikor tehát egy ország katonasága annyira gyáva, hogy ez élet-halál nagy kocka játékát is szökéssel próbátja kikérelni, — az már bizan pulyasága. Ha ez a háromszáz katonaszökévénytényleg igaz és nem a háborús rovatot vezető riporter agyában született meg, akkor a csata el van veszve. Csak várják a törökök Anatóliából a további segítő csapatokat. Egészen más lenne szememben a háború, ha kísérle, hogy semmi se igaz a török katonaszökévények híréből. Mert még akkor

változhat a hadi szerencse. De szökődő katonasággal ki viselhet győzelmes háborút?

A szerb asszonyok eléggé temperamentumosak. Emlékezzünk, hogy mikor Bosznia anneksziója megtörtént és Györgye herceg ellenük lelkesítette a szerbiéget, a belgrádi asszonyok micsoda tüzes, nagy harci lármával iparkodtak ellenük lelkesíteni a férfiakat. Most mit sem hallunk a szerb asszonyok harci tüzeiről. Vajon mivel lehetnek elfoglalva a formás, fekete szemű szerb asszonyok és leányok, hogy hangjukat sem lehet hallani Talán tépést csinálnak a sebesültek számára? Vagy talán önkényes Vörös Kereszt csapatban a harcra indultak? Szó sincs róla. A szerb asszonyok és leányok otthon vannak és még tépést sem csinálnak. Hiszen, ha csinálnának, akkor a bolgár cár felesége a görög király nem fordult volna valamennyi európai udvarhoz, nemcsak a Vörös Kereszt szervezet kiközlésönsé végett, hanem az apólonok mellett hozzákérük meg a tépéskészleteket is. Mert odabaza nincs. És nem is lesz. A szerb asszony és leány tépést sebesültek részére nem csinál. Miért? Egy párisi levél erre a rejtélyre lengyelvilágosságot derít. Egy párisi lapban a háborús vihar előtt megnélt előkelő szerb asszony írja, hogy a szerb nőket nem lelkesítheti olyan háború, melyben szövetségessé társuk a bolgár. A szerb asszony nem felejteli el a szilviciai sebet. Azt a csak nem régi

kudarcot, mely Saleniciánál a szerb legyvert a bolgárral szemben érte. A férfiak felejtethetnek, de az asszonyok őszintebbek a gyűlöletben, mint a hogy szenvedélyesebbek a szerlemben. A szerb asszonyok nem felejtnek, azért nem tudnak lelkesedni olyan balkáni szövetségért, mely Bulgária oldalához sora-kotatja a szerbeket. Ezért nem készült el tépés Belgrádban és ezért csakesek a szerb asszonyok.

Előre lehetett látni, hogy a hadviselők között a bolgár fog cédrus magasan kimagasodni. Az ember keresi azokat az erényeket, amelyekkel a bolgár ezt a vállalást sikert kivirta.

Pedig ezek az erények nem rég voltak itt előtűnk. Hány ezer meg ezer bolgár kertész él minálunk, Magyarországon. Öregek, ifjak, szegények, vagyonsok. Ezek hazájuk hívó szózatára letették a kaput, az ást, a gerblyét, amelylyel pedig olyan serényen dolgoztak és amely munkaszökézőkkel, ami álméldokantusa, oly sokat tudtak kibizni ebből az áldott magyar földből, — siettek vonatra úlni, hogy le ne kessenek egy percre se. Ugyan nem gondolt senki közülük szökésre, valamint arra, hogy sepp eszedesre a hívó szót a föl mellett el lehetne engedni.

Itt voltak ezek a nemzeti erények előttünk: a bolgár szorgalom, kitartás, igénytelenség és ennek szép virága, ha azszoretet. Ezek az erények győztek

Bécs felé, a másik Budapest felé. Ide akar, illetőleg fog is csinálni egy vállalkozó utcákat és városrészt. Ez az ő dolga, ebbe nem szólunk bele. Nem is szólhatunk. Elvégre talán igaz is volt a városi tanácsnak: a Bettlheim féle városrésznel a temető nagy akadályos az ottan esetleg nyitandó utcáknak. A temető nagy akadály, persze a vonatok dűbörgése már nem akadály. Hogyan lehetne akadály, mikor a temető csúszás és zajlása, a vonatok pedig minden percben zajjal, lármával tolnak és dűbörögnek majd el az új utcák között? Hát persze, hogy a temető hátrányosabb is, mikor ott csúsz van. Igaz van a városnak abban is, hogy a városok arra törekednek, hogy a temetőt a városuk körül helyezték el. Persze, viszont a közlekedéssel szemben már sokkal előzékenyebbek a városok. A vasutakat például lehetőleg a város közepére hozzák — amint a példa mutatja. De ez megint a város saját dolga. Ebbe megint nem szólhatunk bele, mert mi másféle foglalkást tanultunk, mint amelyet a városatyák követnek.

3.

És a közigazgatás, a rendészet és a vagyon- és személybiztonság-örizése? Multikor elkönnökben ezt az egy érvét koncedáltuk a városi tanács ama javaslatának, mellyel a Bettlheim-féle utcanyitási kérvényt elvetette. Elismertük, hogy tényleg több teendője lenne a munkálat megterhelhetőségnek, ha új utcákat nyitnának, bár mindjárt utána futók, hogy egy haladni akaró városnak magára kell vennie azokat a terheket, amelyekkel az evolúció szükségkép jár. De kérdezzük: vajon itt nem lesz szükség fokozottabb rendőri felügyeletre? Itt nem kell a rendőrség létszámát emelni, főleg azért, mert a vonatok közvetlen közelsége, (sőt az egyik utcában sorompó is lesz), veszélyeztetni fogja a házak előtt járó gyermekeket? Nem kell-e majd a pótdát felemelni, mert bár kisebb mértékben, — de három új utca mégis újabb terheket rak a város és a rendőrség nyakába? Nem kell-e itt egy külön rendőri különítményt létesíteni, melynek céljára a vállalkozó az óvoda épület telkével együtt 560 négyszög ölnyi területet már át is engedélyezett a városnak? Vagy talán titkos hatalmak fognak érködni a személy- és vagyon biztonságra és a nagykanizsai pótdát labilis színvonalára?

szemben az elpuhult törökkel. És ha azoknak is, akik Bulgáriában odahaza maradtak, ilyen erényük van, akkor érvet az ifjú nemzettel minden ellenségnek nehéz lesz megküzdni. Nemcsak a töröknek.

•

Hazem most jön csak a háború folyamán az az igazító pont, amikor könnyen hajba kaphatnak azok is, akik a háborút messziről nézik. Mert már nem sokára kezdetét veszi az ostromoké. Nem lehet messze, mert a pártnerék és kibókák kezdik hirdetni, hogy a szabályok szigorú betartásával, lovasias korrektséggel fosztották ki a törököket, magyaráz az teszi, hogy a török földet szét fogják darabolni, a törökök pedig szép lassan ki fogják szorítani Kis-Ázsiából.

Még bizony megéri az ex-szultán. Kisfalud Hamid, hogy 70 éves kora ellenére Árkáziában talán éppen Kutarcchiában fogja vége napjait leélni Tempora mutantur!

De mindez szépségek megfordulhat. A hód szerencse osillaga felragyoghat még a töröknek, ámbar áll hűszük. A magyar közvélemény körülbelül egyértelműleg a török alkonyatot érzi és hiába indítanak gyűjtést, vajmi gyéren hull a garas a török sebesülték javára. Mela közönyösül nézzük a korát lélt nemzet nagy pusztulását és ahogy neki napról napra sirját megássák.

V. L.

4.

Tehát most már niuencenek üres házak és lakások többé? A közgyűlésen hallottunk hiteles adatokat arra nézve, hogy a város belső részén több száz lakás áll üresen. Most már úgy látszik — a házak és lakások megüresedtek, vagy most már mégsem baj az, hogy újabb házakat építenek. Ugy látszik — mondjunk egy rossz, de senkit meg nem bántó ki- fejezést: — most már el lett ejtve Kiskiszántás fejlesztésének szép terve is, mert hisz Nagykanizsán marad egyelőre városfejlesztésünk terriotoriuma. Azt elismerjük, hogy egy igen-igen csekély differenciával közelebb van a Blau-telek a városhoz, mint a Bettlheim-féle. Ez igaz, de azok az ellenvetések, melyeket a multikori turnél felhoztak, itt is éppen úgy felhozhatók. Könnyű!

5.

Na mondjunk semmit! De mi mégis azt gondoljuk, hogy vagy igazak azok a kifogások és helyek, két megállók azok az aggályok, melyeket a városi közgyűlés a multikori Bettlheim-féle terv visszautasításánál felhozott, vagy nem igazak. Ha igazak és alaposak, akkor ezen turnél is felhozandók lettek volna, úgy mint ott Ha nem igazak, akkor a Bettlheim-féle turnél sem lett volna szabad azokra hivatkozni, úgy amint most sem hivatkozott arra senki.

6.

Félreértések elkerülése végett kijelentjük, hogy ez az utóbbi álláspont a mi felfogásunk.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Eldíj részletességgel beszámoltunk az újfajta szövetekről, kőpönyeokről, kabátos ruhákról; beszéltünk a divatos kalapokról is, de talán nem elég részletességgel. Most bővebben akarunk hát éppen erről a nagyon fontos tárgyáról, a divatos kalapokról beszélni, annál is inkább, mert ezen az őszön nagy átalakuláson ment át.

Az óriás kalap eltűnt és csak este látható díszes öltözképzés. A kalap formája egészen új, különleges: oldalas és előli széle keskeny, csak hátrafelé törtet a karima szélesen.

A kis kalapnak, melyet mélyen betéve viselnek, nagy a tejeje és a széle keskenyen fel van hajtva. Más kalapoknál a karima baloldalt magasan fel van hajtva, le van kerítve és a tejeje széles és magas. A tavaszal tüneményként megjelent Wagner-sipkák is tartják magukat eredeti formájukban, keskeny karimával; bársonyból, lefektetett kőcsaggal igazán szép újításnak mondható.

Az idén a kalap majdnem egészen dísz nélkül való és csak az értékes anyagával. És szinte azt lehet állítani róla, hogy ennél egyszerűbb, annál drágább. Selyemlegysággal felbéli, legfinomabb selyem nemz. bársony és selyempilusz, valódi és a családiaság hű utánzó szőrme vezet az idén az anyagban. Ami a színt illeti, nagyon szeretik a szép élénk püspökliát, de divatos szín még az elefantzártsárga árnyalat, a fekete és a fehér, valamint az ugynevezett közörszürke szín. Tetszetős nagyon a fekete és a fehérnek az összeállításja ugyanegy kalapban. A kalap tejejét például megcsinálják a legfinomabb selyemmemzéből, a karimát pedig kivételről is, belülről is fekete felbélből vagy plüssből.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedször postán való ététközzel két korona husz fillér. Előfizetni legelőszörben a kiadóhivataltba intézett postai-utalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatalt Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

Nem sikerült gyujtogatás.

Fajtlanság vagy rémlátás?

— Saját tudósítónkól. —

Nagykanizsa, november 11.

Az alább következő cikkünk azaz a fenntartással közöljük, hogy a pozitív lenyálás még mindig megállapítva, csupán a rendőrségen tett panaszok ság előttünk és a vallomás, melynek valódi igazságot a rendőri és a bírói nyomozás lass hivatva megállapítani. Mi csak közöljük az esetet magát, úgy ahogy a rendőrségi kommunikáció kiadja és távol áll tőlünk, hogy mindjárt készpénzen fogadnók el a panaszunk igazán sok helyütt szenzációs részletét. Arról van szó, hogy egy jómódú gazda felbérlet egy kanizsai embert arra, hogy gyujtsa fel Novák János képviselőnek kiskisaki gazdasági épületeit és felszerelését. Már-már megfogamzott a kiserítés nyomára a pénz elköltöztet ember lelkesen a tett gondolatja is, de az utolsó percben felbérlet becsületese érzése a megvesztettségére kapott pénz, átadta a rendőrségnek. Egyuttal azonban — és itt következik egy érthetetlen és obszcur részlet — azt állítja a panasztevő, hogy velen a felbujtó egy kanizsai kocsmában olyan perverzitatást követett el, mint amint a Harden-Moltke por idején szőlőben-hosszabban portraktáltak az újságok.

(A felbujtás.)

Kovács György nagykanizsai lakos a Rózsateleken lakik és foglalkozására nézve városi kanizs. Penteken, november hetedikén, mikor beusztodott a Teley-uton hazafelé hajította a kondát, a rőfőgő dísznőket és malacokat. Amint a Goldmann féle vendéglő elé ért, melléje csatlakozott egy általa szelölt nem ismert egyén, aki felszólította őt, hogy menjünk a „Vörös ökr” című kocsmába ahol rendkívül fontos ügyben akar vele beszélni. A mit sem sejtő kanizs elment vele a kocsmába, ahol a rejtelmes idegen hosszasan beszégetett vele, egyik litér borta a másik után hozta, majd megkérdezte akar-e püzt keresni.

— Hogyne, válaszolta Kovács György.

— Akkor gyujtsa fel Novák képviselőnek kiskisaki gazdaságát. Ezért az ötven koronát adok magának.

A szegény kanizs, aki talán még sohasem látott ennyi pénzt, elvakult és talán, mert a bor is dolgozott benne, elfogadta a bűnös ajánlatot és átvette a bündjárt, az ötven koronát.

(A kivétel.)

Mindjárt együtt kimentek a bagolai erdő felé, hogy a ter-pvizonyokat kitanulmányozzák. Megnézték Novák képviselőnek a gazdasági épületeit. Ekkor már este hét óra lehetett. Szélesen, sötét éjszaka a városon kívül. Itt a felbujtó előre küldötte a kanizsát, hogy gyujtsa fel a házat. Kovács egy kis idő múlva visszatért s azt mondta, a dolgot be van fejezve, mehetnek haza.

— Hol gyujtotta fel, kérdezte az idegen.

— A taplót a szalmakazalba dugtam, mondotta Kovács, akiben felbérlet a lelkiismeret és nem teljesítette a bűnös megbízást.

Az idegen mindig vissza-visszaforodott, hogy ége már az uradalom. Mikor látta, hogy nem ég. roppantul bosszankodott. A kanizs menetetődött, hogy bizonyosan a tapló volt nedves, vagy a szél előlotta a taplót s azért nem gyulladt meg a szalmakazal.

(A kocsmában.)

A felbujtó és a kanizs lassankint beérték a városba. Bementek a Kazinczy-ut. Verecs macskák kocsmába. Itten így beszélt a kanizs — újra ittak.

Maid azt mondta neki az idegen, hogy rögtön menjen ki újra és gyújts fel a kazalt, neki pedig hozza el a hamut. Mikor a kanász ezt vonakodott megtenni, a felbujtó egy szobát nyitított ki és azt mondta Kovácsnak, hogy miután már egy óra van, maradjanak ott reggelig. Mindketten bementesek a szobába és lefeküdtek.

A rendőrség a kanásznak ezután következő vallomását nem is tartja valószínűnek. Olyan részleteket tartalmaz, melyekről kétségek kell vonni, hogy megtörténtek, de ha megtörténtek, akkor sem irhatjuk le perverz voltuknál és azért, mert bizonyítva még nincsenek és mert a nevét is ismerjük annak a gazdának, akiről ezt állítja a kanász.

(A rendőrségen)

A szobából csak úgy szabadult ki Kovács György, hogy megígérte a felbujtónak, hogy kinegy Novák birtokára és felgyújtja azt. Elhelyezett azonban lelkiismeretétől hajtva rögtön a rendőrségre sietett, ahol az ügyeletes Füredi János rendőrszert meghallgatva ezt a szrenzációs vallomást, mindenelekül azt konstata, hogy a kanász teljesen józan állapotban beszél. Becsületes embernek ismerik, a pénzt is átadta, amit kapott, ezért nagy feltűnést keltett a vallomása. Nyomban látás nyomozás indult meg. Minthogy az idegen nevét a kanász nem tudta megmondani, kihallgatták a koremsárosokat, kiknek segítségével megállapították, hogy ki a felbujtó. Ki is hallgatták. Nevét természetesen nem irhatjuk ki. A nyomozás fogja megállapítani történet-e szemérem elleni bűntett és gyújtogatásra való felbujtás.

HIREK.

— A pénzügyi bizottság ülései. A pénzügyi bizottság ülésében a szűkebbkörű bizottság már letárgyalta a személyi kiadásokra vonatkozó részt, melyet teljes egészében elfogadtak. Most térnek át a költségvetés többi részeinek tárgyalására.

— A jövő évi vásárok. A városi tanács pénteki ülésén állapította meg a jövő évi vásárok napját. Eszerint: a gyertyaszenteselői vásárt január 27-én, a nagyhéti vásárt március 17-én, a pünkösdi vásárt május 5-én, a nagybaldogaszonyi vásárt augusztus 11-én, a Terézia vásárt október 13-án, a Miklós vásárt december 1-én tartják meg.

— A dispensaire megalakulása. Csütörtökön délután lesz a nagykanizsai dispensairealakuló közgyűlése délután három órakor. A gyűlésen Pakots József a József szanatórium titkára, a Pesti Hirlap illusztris munkatársa fog előkölni, ki a napokban érkezik Kanizsára.

— Gázolt a budapest—prágerhofi vonat. A prágerhofi vonat egyik tehervonata tegnapelőlt Polstra állomás közelében, Prágerhoftól mintegy harminc kilométerre egrágot egy parasztszenny, aki áthaladt a pályán. Az elzárolás fél háromkor történt. A sorompó le volt eresztve, ennek dacára az asszony át akart menni a sínen, azonban a nagy szélben és a szél által okozott zajban nem vette észre a vonat közeledését, mely elütötte a szononnal meglölte. Az asszonyt Tomasic Máriaának hívták, harmínehat éves volt.

— Az izraelita nőegylet kiállítása. Erkölcslég, úgy mint anyagilag a legényesebb sikerjében folyt le a szombat és vasárnap rendezett főző-, virág- és gyümölcs kiállítás, mely a maga ötletességével, eleganciájával és jelzősségével első volt Nagykanizsán. Már többször leírtuk azokat a gyönyörű tárgyakat, melyek kiállításra kerültek. Konstatálnunk kell, hogy csak száma a legnagyobb mértékben felszaporodott, valamint azt is, hogy a tárgyak elrendezése a maga decens és izlense összhatásban a legnagyobb várakozásokon is felül emelkedett. A virágok, pálmák, exotikus gyümölcsök rengetegében nagy számú vendégsereg hullámozott, amely egész a szorongásig megtöltötte a kaszinó nagy termét s amely csak akkor vonult félre egy kisse, mikor a vacsora végétével megkezdődött a tánc. A hangulat mindig feszletlenebb lett és a kiállítás egy olyan jövedvű és diszkret bállal véződött, amiót az egész farsangi szezon sem produkálhat. A kiállítás rendezésében, amely úgy anyagilag mint erkölcsileg a jövekenységünk és Nagykanizsa kezdődő szezonjának is pártlan nyeresége, az oroszlátrész Vidor Samuét illeti.

— Bardócz Dezső képe a városházán. Mint ismeretes a város megvette Bardócz Dezső festőművészek képét a köznyilvánú diszterem számára. A kép, melynek impozáns keretei harmóniában állanak nagyatulú kivitelével, Rakóczy Ferencet ábrázolja teljes fejedelmi ornatásban. A háttér szürke, míg az előtérben álló fejedelmi arcának és az egész képek

kidolgozása pompásan klappol egy a már meglévő városházi képekkel, miut az egész diszterem félig ünepeles, félig diszkret tónusával. A kép határozottan nyeresége a városházának és vele a diszterem is határozottan előnyöse gazdagodott. Bardócz Dezső különben jelenleg Münchenben tartózkodik, ahonnan pár hónap múlva Párisba megy. A képet a város ezernyőszáz koronát fizetett Bardócznak.

— „Cigány nem lesz öngyilkos!” Dolgozó újszámások egy halálköz musziks cigány bukkanak a pesti vasuti vonal mellett épülő műntelepe mögötti réten. A hátán feküdt a szegény cigány, kopasz fején két hatalmas karcolás látszott. Nagy esőndület tamadt, azt hittek öngyilkosság fordult elő, s minthogy a szegény musziks már csak hőrogi tudott, beszélni nem, bevitték a kózkórházba, ahol két-három perc múlva a cigány meghalt. Értesíteték a rendőrséget, meg ákutatta a halott cigány zsebeit s a nála talált i-atokból megállapította, hogy Trusnovitz János, karmester volt életében a cigány. Egy öszegyárt levelbirtokot találtak nála, melyen ez volt írva nímelt: „Egy zsidó nem lesz könnyen öngyilkos. Egy cigány meg kevésbé. Egy katolikus — sajnos! — igen. Miért? Hogyan? Wolfkért!” — Akinövil egy tizkrajnos ponyva-könyvet is találtak nála, melyet mikor felbontottak, két százas hullott ki belőle. Mindzekből valószínűnek látzík, hogy a boldogtalan musziks alighanem szívesszlendés ölte meg. A mai orvosi bonczizsgálat megállapította, hogy a musziks cigányt tányleg szívesszlendés ölte meg.

— Az „Edison” mozgófényképszínház f. hó 13-án szerda nagy elite előadást tart fényes műsorral. Aki egy kellemes és élvezetes estét öhaj magának szeretni, az öketlen megen el az „Edison” színház szerdai előadására. Minden kép egy érdekes szenáció!

— A nép téli gazdasági kiköppéese. Vármegyénkben is a tél folyamán több községben háziipari tanítás lesz és rendszeres gazdasági előadások sorozata. Valamennyi előadást az ökszér gazdalkodás érdekében a több termelés jegyében tartják. Mivel pedig a több termelés jelszavát mással aligha oldjuk meg, mint rendszeres talajmunkákkal és a föld jobb táplálásával, — vármegyénkben is az előadások nagy része a műtrágyafelek ismertetésére és alkalmazására lesz szorítkozva. Sajnos hazánkban még mindig nem használunk a gazdák anyi műtrágyát, mint más országokban pedig a műtrágyákkal vegzett kísérletek fényesen bizonyítják; micsoda hasznos tökebefektetés és menyire gyarapítja azok használata jövedelmünket. Tányleg ökszér műveléssel két magot hozhatunk onnan, ahol eddig csak egy szem termot és hogy a több termelésből eredő nagyobb jövedelemre menyire szüksége van a gazdának, arra igazán nem kell szót szaporítani.

Nyersen való
VELMA SUCHARD
 evésre
 páratlan.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
 tüdőhurutok ellen

friss és idült
 köhögés, hörghurutnál
 tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős élvágy övszer a
 tüdővész ellen.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az ertőknek megfelelő hangszereket szállítok, onnélfogva megengedem a kicserélést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűvonók: 1, 1-50, 2, 2-60 3, 4 kor-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1-40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1-60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncertitóra a fent felsorolt minőségben is, azonban drbja 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű fél v. 10 kor., diófa-tetővel 12 kor., utanz palisándefából 14 korona.

Rézfúvóhangszerek.

Minden rézfúvóhangszer la 3 cilindér géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt: 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B: 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatfából ujezúst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófűtők: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatfából, ujezúst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabronces és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjáratú fúvóval, réz sarkokkal, kitűnő hanggal, drbja 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromszoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyűs dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Egyszeri árak: Egyszer 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért szerinti.

SZEMLE.

Esik a hó, így írják fel az elemi iskolában a fali táblára, amikor azt mondja a tanár az a tanulóknak, hogy írjon fel egy tündöndat. Esik a hó. A vastag pelyhek mire földet érnek fekete kulinásszá devalválnak. November közepén reánk szakadt a legesúlyosabb tél. Messze, azaz nem is olyan messze, pedig dörögnek az ágyúk, folyik a vér és győzelmű ordítástól visszhangosak a fekete hegyek. Nálunk is köszörültek már a bajonettek és a háborúval álmodik mindenki, aki újságot szokott olvasni. A csernagőc hegyek dörgése átzeng mihozánk is és a monarchia legközelebbi évkönyvét alighanem Mars fogja írni vérvörös betűkkel. Nekünk a háborús energia ilyenét felgyülemle mellett is erős várunk és bizodalunk azonban az a naiv, egyszerű tündöndat, melyet a kisiskolákban szoktak a fali táblára példaképp felírni: Esik a hó! Esik a hó és télen nem szokás háborút indítani.

Mibe kerül a háború?

Felkerestük városunk kereskedői és pénzügyének egyik előkelő tagját, aki a fenti kérdésre a következő felvilágosítással volt szives szolgálni.

A modern háború az állami pénzügyatást a legnehezebb feladatok elé állítja, aminőt csak elképzelni lehet. Ha a balkáni államok részesültek is pénzbeli segélyben külföldi államok részéről, mégis ismeretes

dolog, hogy számos teendőnek csak egy tudtak megfelelni, hogy kényszerbankjegyeket boesátottak ki, melyeket mindenki köteles elfogadni, holott az érfedezet egyáltalán nem áll a bank rendelkezésére. Emellett mindig készen kell lennünk meglepetésekre. A nagy Itáliának a kis Törökországgal egész egy évig kellett harcolnia. A kis balkán államok a nagy Törökországgal ugy látszik egy hó alatt végeztek. Az angol kormány annak idején a búr háború költségeit tíz millió fontra taksálta, a valóságban azonban az angol búr háború nem kevesebb, mint kötszázitenezy millió fonttal terhelte meg Anglia budgetjét.

Az orosz japán háboruban Oroszország kiadása 3447, Japáné 2908 millió korona volt, Németország költsége az utolsó német-francia háboruban 2100 millió [korona. E mérhetetlen költségek fedezése végétt-természetesen új államkölcsönöket, új adókat csinálnak az államok. Mig Oroszország és Japán kizárólag kölcsönökkel fedezte akciáidását, addig Anglia a búr háborúra új adónemeket hozott be. De nem minden államnak áll módjában új kölcsönöket felvenni, a monarchia is kénytelen volna majdnem teljesen belülről, tehát újabb adókból fedezni az óriási költségeket. Minden bárhonnán jövő háború alapjában

ingatná meg a monarchia gazdasági életét és ha csak a biztos reménytelenség jegyében nem akar a monarchia háboruba menni, a kényszerbankjegy kibocsátás, a pénzvaluta olyan devalválódását vonhatja maga után, amelyre sajnos előre senki sem gondolt, s amelynek katasztrófális hatását bajosan heverné ki a monarchia mindkét államának kereskedői élete. — Alaposan megfontolandó minden olyan lépés, melynek végzetes hatása csak az események láncolatának gyors egymásutánjában tűnnek ki.

A forgóáram létesítése.

A Franz villamossági részvénytársaság körvénye a városházán.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, nov. 14.

Azt hisszük, a nagyközönség még emlékszik arra, hogy a Franz-cég már tett ajánlatot a városnak arra nézve, hogy a meglévő villamossági egyenáramot forgóárammá alakítja át. A forgóáram a részvénytársaságra nézve rendkívül előnyös volna és annak idején a város úgy találta, hogy azok az előnyök, melyeket a Franz-cég a városnak a forgóáram létesítésével kapcsolatban kínált, nem állottak arányban azokkal a rendkívüli kedvezményekkel, melyek a részvénytársaságra hárulnak, ha a meglévő egyenáram helyett forgó áram létesíttetik.

A karcuság titka.

— Tanács a gyengéd nemnek. —

A türethetetlen élelmiszeruzsora, a piaci drágaság nem fog megmenteni bennünket az elhíjasodás veszdelmétől. Mert az, hogy a túlságosan bő táplálkozás kövérségre vezet, csak általánosságban igaz, tényleg azonban igen sokféle oka van az elhíjasodásnak. Hiszen a gyomor is titakozik a túltáplálás ellen, még pedig igen nyomakatos argumentumokkal évtárgyaltalansággal, emésztési zavarokkal. Tulajdonképpen a napi tápszereménységnek igen kis adagjal való felmérése elég ahhoz, hogy a hiátás lassan-lassan bekövetkezzék. És napi öt gramm zirodsáns eredménye, hogy az ember testsuly tíz év alatt husz kilogrammal növekszik. Sok esetben a testmozgás elégtelensége az elhíjasra vezet, mert ilyenkor nincs arányban a felvett táplálék és az izmokban felhasználható energia. Végül érdekes, de igen ritka esete az elhíjasok, amikor a test nem képes feldolgozni a felhalmozódott zsírtégeket. Az elhíjasnak ez a némo randeseu elégtelen anyagcsere, vagy a nyakon lévő pajzsmirigy eltároltása után következik be, valamint az emueboknál, a nőknél pedig bizonyos gynahologiai mütétek következtében.

A morskélt testesség nem éppen szerencsétlenség, sőt a kövérkes, gömbölyű nő például a bécsi szépségideál. De hasznos is egy kis zsírtöeg, különösen a szükség uapiában, betegség idején, amikor van miből lesoványodni s az ember nem veszt annyit izomerejéből. A túlságos kövérség azonban fölöttébb kellemetlen s azért nem árt egy kis elővigyázat. A normális testalkat embernek sohasem kell több kilogramot nyomnia mint ahány centiméterrel haladja meg testmagassága az egy métert. A nőknél valamivel több is lehet a testsuly. Így például egy szárhéven centiméter magas férfinál hetven kilogram a legheyelebb súlyárny. Már elhízaráról beszélhetünk, hogy ha ezt tíz vagy tizenöt kilogrammal meghaladja.

A túlságos zsírfelhalmozódás nem megvetendő vesélyeket rejt magában. A szív munkája egyre nő, ennek következtében a véredények is erősen igénybe vétetnek s csakhamar elvesztik rugalmasságukat. Ezért áll be könnyebben a kövér embereknél az érlelmeszedés, köszvény és cukorbetegség. A zsírpárnák megnehezítik a mellkas mozgását, a tüdő kitágulását, szenved tehát a tüdő, nem jut elég oxigén a vérbe, amelynek hiányát röviden érzi az egész test.

Ebből származnak a krónikus hörg-hurutok,

sőt a tüdőszorvatásnak is okozója lehet a kövérség.

Hogyan kerüljük el a testsúlyunk nem kívánatos megnövekedését és ennek káros következményeit? Ez a kérdés különösen azokat érdekelheti, akiket munkájuk az író vagy muunkasztalhoz köt. Nos, mindenekelőtt kevés szénhidrátot! Kevés édeseséget, tésztát, kevés sört, általában szeszest italt. A soványodni szándékozók ételáipán lehetőleg csak sovány hus szerepeljen, friss salátával, sült burgonyával, gyümölcs-csel. A zsíros ételek, édes tészták és az alkohol száműzendők. Ajánlható a világos, kevésbé megédesített tea ebéd és vacsora után. Es ami fő: sok mozgás. Minden reggel legalább tíz másodpercet fordítsunk torna-gyakorlatokra. Igen alkalmas, de küss körölményes mód a soványodásra a hógymnásztás. Új szolgálatosok tessék az evésés és uzás, a legkevesebbet ér még a soványodás szempontjából a kerékpározás.

A kévéházban ülő nők randeseu elhíján, mert embertársaik szulása nem számít gymnastikának és a pikkadózás, hogy a másik csodának kössag-tollalassá a kalapja a mi eléggé ceodálható különben, — nem soványit.

Amicus.

A gazdaságosság már a forgó áramnak fizikai és elektrodinamikai sajátosságából folyik és azért, mielőtt a városi közgyűlés elfogadná a Franz-cég ajánlatát, most is alaposan megfontolandó a dolog mindkét szempontból.

A Franz-féle villamossági részvénytársaság ugyanis most ismét kérvényezni fordult a városi tanácshoz, melyben újra kéréseiket a tárgyalások elejtett fonálának felvételét, valamint közli azokat a feltételeket, melyek mellett az átalakítást megcsinálja. Ennek több pontja, mely a városra terhes és a cégre előnyös, beható megvitatást igényel.

Különben ezen nagy fontosságú kérdés megoldása és megvitatása végett a városi tanács a jövő hét folyamán rendkívüli közgyűlést hív össze, melynek egyetlen pontját a forgó áram létesítésének kérdése fogja képezni. Ekkor döntenek a kérdésben a városatyák, akikben tán még élnek az első döntés reminiszcenciái.

Legközelebb részletesen ismertetjük az egész javaslatot.

Nagykanizsa uj felmérése.

A főmérnök életrevaló javaslata.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, november 14.

A városok közigazgatásának széles e hazában valóságos tengeri kigyója az a szomorú visszamaradott állapot, mely a városi térépek tekintetében uralkodik. Nagykanizsa térépe és felmérése még a hatvanas évekbeli való, gyérödött, szakadozott, hiányos, régi térép, úgy hogy a nagykanizsai mérnöki hivatal csak a legemberfelettebb erőfeszítéssel képes hivatalának megfelelően s valósággal a Danaidák hordáját tölteni, amikor egy-egy ház építéséhez szükséges tervet készíti el.

A térépek annyira hasznavehetetlenek, hogy mindig teljesen új részlettérképet kell elkészíteni, valahányszor egy ház építése miatt egyik vagy másik utcárészletre szükség van. Ennek eredménye az, hogy a város fejlesztése modern irányban Magyarország nagyon kevés városában történhet csak. Meltóztatások most már elgondolni, mily szisztemi munkát kell végeznie a nagykanizsai mérnöki hivatalnak, mikor egy ház építése két-háromheti előmunkálattal vessz igénybe.

A pénzügyminiszter már régóta elrendelte az ország összes földjének újra való felmérését és teljesen új kataszteri térképek készítését. A roppant nagy munka természetesen csak fokozatosan lehet végre Nagykanizsán és természetesen rá kerül a sor, a legközelebb, annál is inkább, mert a szomszéd Légradón és a perlati járásban már megkezdődött a kataszteri felmérés.

Csak hogy az a térép, amelyet iten csináltak nem felel át meg Nagykanizsa városának. Mert a kataszteri felmérés. 1:2880 arányban történik. Az a térép, amelyet így kapnának Kanizsáról nagyon is kicsiny volna s hhoz, hogy minden szám, minden ház benne legyen. Ezért a betelkekről 1:1000 arányban készülnek a térépek, vagyis úgy, hogy ami

a valóságban egy kilométer, az a térépen egy méter. Csakis ilyen téréppel lehet dolgozni fennakadás nélkül, a melyen a számadatok, minden úgy rajta van, hogy ne kelljen a városi mérnöki hivatalnak mindig mindent újra kezdeni, újra felmérni, hanem amikor szüksége van adatokra, még talán a hosszu földmérés szalagot se kell a 'okjából elvinni, hanem csak belepillantani a pontos, nagy térépbe; egy kicsit szorozni, egy kicsit osztani: a egy nap alatt megvan az, ami máskor egy hónapig tartott.

Ezért dícséret illeti Király Sándor v. főmérnököt, amiért a pénzügyi bizottság elé terjesztette javaslatát, hogy a város kezdje meg a felmérést, mert ugyis rákerül a sor, amikor a városnak ezt meg kell csinálni a maga hozzájárulásával.

Csatornázás, vizetekét minden ettől az óriási munkától függ, mely két évig is eltart.

A férj bosszúja.

Egy nagykanizsai házaspárról és egy nagykanizsai házaspár egyik feléről, a férjről lesz szó az alábbiakban. Ez a harmadik, aki mint minden házasságtörési vigjátékban itt is szerepel — sajnos, neki sajnos — passzív irányban, egy Nagykanizsán jól ismert férfit Nevezük a rövidség kedvéért X. urnak.

Tehát X. ur feltűnő hévvel udvarolt Y-nének, a fiatal, csinos, molett asszonyknak, akiknek bájjal nem kis hatást gyakoroltak X. urna, aki pedig Romeo a erépére már annál fogva is alkalmatlan volt, mert párosan, sőt családosan róta az élet görögység utait. X. ur nagy hévvel csapta a szelet a molett Y-nének, aki egy darabig csak hallgatta X. ur áradzásait és nevetve mondogatta:

— Nem fél, óh kedves X., hogy megmondom a feleségének a igen a gyerekeinek!

Mígdez nem hitette X. ur szenvedélyjét, sőt — az akadályok növelik a szerelmet: kettőzötlen folytatta az ostromot.

Y-né — fiatal házások voltak! — mit tehetett egyebet, megmondta a dolgot az urnak:

— Nézze, kedves Y., én már nem bírom el el X. ur udvarlásait. Csináljon maga valamit X-szel. Mert bizony isten, vagy van férje az embernek, vagy nincs!

A csinos molett asszonyka sirva fakadt. Y. úr csókokkal szárította fel a kis Y-né könnyeit és dehogyan is öltötte magára a dühös Othello maszkját:

— Mi i-i-i hallok! X. meri ezt tenni! X! X! No majd leszámolunk vele.

— Hogyan, férjeseim, kérdezte Y-né, miközben odaadó szeretettel emelte két szeméit az urna

— Csak hidd ide X. urat Igen, ide! Adj nekünk itt taláikat és a kellő pillanatban kopogj érettem, aki a szomszéd szobában leszek.

Y-né a férji mindentelenségbe vetett rendületlen hitel fogadta meg ura tanácsát.

Ez a csillag két napot jelent és azt, hogy X. urnak felragyogott a szerencsecsillaga.

Eljött a várvárt est, sőt éjszaka. Sűrű éj. A szél fúj. A villanylámpák el-borolnak. Ki lépdel az

éji homályban, felhajtott gallérral és eltakarta arcát? X. ur, a családapa, de most mint hőszerelem. Ajtó nyílik, ajtó zárul mint a mesékben. Bent megnyílik a hön óhajtott budóir kis ajtó, huss, már be is surrant a merész X., az ajtó betéve. Óh, X. ur, ön tulbátor! Ugy viselkedik egészen, mintha otthon volna? Effeleljezik, hogy nem mint családapa jött ide s hogy a bájos Y-né, aki maga mellett áll, nem a felesége? Sőt, — óh, X. ur, ön rozskatek önért — még azt sem veszi észre, hogy Y.-né háta mögött nyílik az ajtó és azon belép a zordor Y?! Óh, X. ur, ön még éli a pillanat gyönyörűségét, amikor már a zordon végezt készült lecsapni öre Y. képeben! Ön védtelen a párnák között, de látja, hogy csattog a korbács Y. kezében? Hej, hej, késő eső után a koponyeg, de öneuk jó volna most egy, annál inkább, mert a dühös Y. kidobta a ruháit az ablakon!?

Szegény X. az utcán öllözködött fel a nagy zajra, csatlógásra az egyik utcá népének nem csekély gaudiumára az országkesszátizenkettődik évenek egy novemberi éjjelén.

Kain.

Mozgósítás?

Ma reggel villámgyorsan terjedt el annak a híre, hogy a részleges mozgósítás megtörtént és a kanizsai 48. gyalogezredet levitték Boszniába. A mozgósításból annyi igaz, hogy a 48. ezred egyik zászlóalját ma reggel elvitték Kenyérmezőre. Esztergom mellé. Ezenkívül ma este nyolcz óraker három katonai különvonat halad át Kanizsán, telve katonákkal Szarajevó felé.

HIREK.

— Iskolakerülő gyermekek. Most írták össze azon tanköteles gyermekeket, akik nem iratkoztak be tankötelességük dacára sem iskolába. Százhetveneg a hat és tízeveg é közötti gyermekek száma, akiknek elemi, és háromszázöt, akiknek ismétlő iskolába kellene járniuk. Ezek szülőit most megbüntetik egy-egy kopónára.

— Nagykanizsaiak a kereskedelemgy világgkongresszusán. Nevezetes konferenciája volt október 29-án a nagykanizsai felsőkereskedelmi iskolának. A kereskedelem-oktatásügyi nemzetközi egyesület, melynek hatásköre az egész világra kiterjed, jövőre Budapesten fogja tartani világgkongresszusát. Tavaly Antwerpenben, az idén Londonban tartotta. A nemzetközi egyesületnek tagjai az összes nagykanizsai kereskedelmi iskolai tanárok és több nagykanizsai kereskedő is. Mindnyáján részt vesznek a kongresszuson, amely 1913 augusztus 31-től szeptember 6-ig tart. Ezt megelőzőleg egy általános gazdasági kurzus lesz Budapesten, melyen külföldiek fognak előadni Magyarországot érdeklő szociális, kulturális

Nyersen való
évesre
páratlan.

VELMASUCHARD

kérdésekről. Schack Béla főigazgató direkt az e kongresszusban való részvétel megbeszélése végett írt Kanizsára, hogy felkérje az itteni tárgyi érdeklődését és támogatását a kongresszus iránt.

Adományok a patronászi egyesletnek.
A lejelőt elkészítők cikluson részvételt esküdtek a következő összegeket adományozták a nagykanizsai patronászi egyesletnek humanus cöljára: Oppel Ödön, Karamaris N. 1., Laky Péter, Regespurger Ferenc, Brück Sándor 1.—1. koronát; Szálinger Antal 86 fillért, Martinek Gyula, Dr. Havas József 2—2 koronát; N. N. 8 koronát. Összesen 17 korona 86 fillér. A szives adományokért ezaton mond köszönetet az egyeslet elnöke.

Halva találták az istállóban. Farkas Ferenc zalápai lakosát hétfőn reggel az istállójában bolton találták. Kezdetben mindenki bűntényre gondolt, mert a még előtte való napon is makk-egészséges ember tesztén több súlyos ütéseket a nyomát találták. A pákai csendőrsőrs nyomozni kezdett az ügyben és csakhamar megállapította, hogy Farkas halálát a saját vigyázatlansága okozta. Farkas ugyanis vasrnap este pálinkától holt-részege írta magát s amint ily állapotban kocsin ment hazafelé, kétszer is alovak közé esett. Egyrészt az esés közben szenvedett súlyos zúzódások, másrészt a rengeteg mennyiségben elfogyasztott ital okozta halálát.

Szabászzati vizsga. Röviden megemlékezett már lapunk arról a női ruhaszabászzati vizsgáról, melyet Drechsler Dező szaktanár tartott multkor tanítványaival. Ez a vizsga élénk bizonyítéka annak a törekvésnek, hogy műveltebb köröknek asszonyai, leányai mily buzgalommal vetnek számot a nehezebb megítélésű; mennyire igyekeznek, hogy munkásságukat minél kevesebbre redukálják a háztartási kiadásait. Mert tudni kell, hogy Drechsler ur tanítványai mind urinókból és uralényokból került ki, akik díszteretű törekvéssel sajátították el a ruhaszabás mesterségét. Mi nem dicsejkünk Drechsler szakaratosságát, de tanítványai mindannyian elismeréssel és hálával beszélnek ügyességéről és korrektek eljárásáról és örömmel gondolnak arra, hogy nemcsak a gyermeknek, önmaguknak is elkészíthetik szentül még a kényesebb illeszt megkövetelő ruhamegtereket is. Ezt a szabászzati kurzust most egy varró kurzus váltja fel, melynek vezetője Drechsler ur megbízásából egy Pásonyiból érkezett hölgy lesz. Maga a vizsga is tanuszkodó arról, hogy a kiképzés körültekintő és nívós volt. Versenyrajzolás rendeltetést, melynek győztesei Berczyk Anus és Thassaly Margit voltak. — Hátter Anus "A divat fejlődéséről" tartott sikerült előadást. Filippányi Irénke "A gyermekdivatról" értekezett tetszés mellet; míg egy másik szabad előadás a mértékvetéletről tartott. Azután Drechsler tanár értékes szavakkal beszúgott kedves növendékeiről, kik 4 héty egyedireton szorgalommal követték tanítását. Végül Káin Irma urnó mondott a tanítványok nevében köszönetet a buzgó mestereknek. Azután kiosztották az okleveleket. Diszoklevelet kaptak Tibolt Boldizsár urnó és Katzenbach Ida uralány. A többiek kitünt és jeles eredményekkel vizsgáltak.

A fénypécsés betörője. Mint megírtuk, Kurucz Lajos Vértés Antal fénypécsés betörője levelet írt Zagrábbban, melyben kérte Vártestőt, hogy vegye vissza. A nagykanizsai ügyesség távirati megkeresésére a tágrbi rendőrség felkutatja egész Zagrátot, de a kik betörőnek nem akadták nyomára. Inamur tehát kétségtelen, hogy a fiatal bűnös csak föire akarta vetesni a hatóságokat. Mindenesetre értesült arról, hogy körözik a azért valószínű, hogy valakivel feladta a levelet Zagrábbban, míg ő gyorsan másfelé utazott el.

A patronászi egyeslet tevése. Mint megírtuk, a nagykanizsai patronászi egyeslet tevése

november 30-án este kilenc órákor kezdődik. Mielőtt hogy az estély az intím mulatság jellegével bír, a vezetőség ez uton is felkérte a megjelenés szándékú hölgyeket, hogy a lehető legegyszerűbb ruhában jelenjenek meg s távolról se gondoljanak arra, hogy bíbeli kosztümöt öltsenek magukra. A jótékonyághoz egyszerűség illik.

Vizsga. A soproni iparfelügyelőség jelenti: A gépépekesztek és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban december hó 1. napján délelőtt 9 órákor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati körvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők.

Távollevő hadkötelesek. Összesen száz-kilencvenkötő azoknak a hadköteleseknek a száma, akik a nagykanizsai sorozásoktól távol maradtak. A sorozások elől eltavozott hadköteleseknek a szomszédos falvakban van az illetőségük, de most már valószínűleg az ócsán másik partjáról figyelik a világ eseményeinek folyását. Pusztulnak, vesztnek.

Elhelyezik az önkénteseket. Néha meg-megjelen egy pár csukasztrike uniformis önkéntes a nagykanizsai kórháza emléktáblát benundékt arra, hogy Nagykanizsán van az önkéntes iskola. Értelmeük szerint nem sokáig maradnak itt az önkéntesek. Az új véderőtörvény értelmében ugyanis, nem valamennyi önkéntes kerül az iskolába, hanem egy részük elméleti oktatás helyett azonnal a századhoz kerül. Így lesz a jelen esetben is. Az önkéntes jelentekén része a századhoz megy egyenesen, a maradék pedig oly csekély, hogy számukra nem érdemes külön iskolát tanítani ily, azért valószínűleg december elején Sopronba helyezik el őket.

A táraaskor mulatsága. A nagykanizsai táraaskor könyvtára javára november huszonháromadikán mulatságot rendez. A mulatságnak, mely családias jellegű lesz, Katalin estély elővezését adta a rendezőség. Jegyek ára két korona és öt korona.

Szent Antal tolvaja. A csáktornyai járdatemplom Szent Antal perselyét feltörve találtak s a perselyből az sddig összegyűlt pénz is hiányzott. Hosszas kutatás után sikerült a csendőrségnek a tolvajt Kolmanics József 13 éves csavargó mézárós tanonc személyében ellozni. Ép akkor, amidőn Pincés Károly pékmeister tanoncnak. Képes Jánosnak, csizmáját lopta el. Az elvetemült tolvaj beismerése hogy beament a templomba s minthogy ott senkit sem látott, zsebkészével egész nyugodtan fölfeszítette a persely zárat s a benne talált nagy csomó pénzt elrabolta. Hogy meennyi pénz volt a perselyben, azt nem tudja, de bő zsákmányhoz jutott. A szép reményke jogosító sunak megmentésére a hatóság meg tette már az első lépéseket.

A színfónikusok Nagykanizsán. Kun Rikárd színfónikus zenekara vasárnap este tartja hangversenyét a Polgári Egyetel nagyertermében.

Tűz. Fylyó hó 8-án délelőtt tűz pusztított Baasi községben s ez három házat a mellettekövetkezők együtt elhamvasztott. A vész híre Farkas István füzvölgyabíró, a sümegyi csendőrség és tűzoltóság is kivonult Bazsára, a tűz színhelyére. A tüzet egy 6 éves gyermek okozta. Gyújtóhoz jutott, ezzel meggyújtotta a házak végében levő kukoricaszárat s a láng a nagy szélben egy-kettőre a tetőbe kapott s onnan áthatott a szomszédok házára is.

A Vasárnapi Ujság november 10-iki számának pompás képi jelölék a hét összes nevezetesebb aktualitását: a balkáni háborút, a Műc-arnok kiállítását, Hubay Jenő jubileumát, a háborúba induló magyar vörös-keresztes hölgyeket, a budapesti hajózárat, Liantey francia tábornok akadémiakusága stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szende-Dárdy Olga regénye, Telkes Béla és Ambrus Balázs versei, Szabonyi József novellája, Barrio angol regénye.

Egyéb közlemények: a budapesti református teológiai akadémia új épülete, az orosz trónörökös arcképe s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakjátatók stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedeve öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság”-kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve 2 korona 40 fillér.

Groteszk apróhirdetés. A Pesti Hírlap egy multkori számában jelent meg ez az apró hirdetés: EGYELŐRE, hölgyeim, én egy sűrűs vagyok. Akadna-e önök között gyermekszertető megfelelő hozományval. Levelek: „Kilenc gyermek 3916” jelzőgére a kiadóba.

Közgyűlés. Nagykanizsa város- és járási gazdakör f. évi december hó 4-én d. e. 10 órákor a városi hástancstermben rendes közgyűlést fog tartani. Tárgyak: 1. Mult közgyűlések jegyzőkönyvével kapcsolatos elnöki és titkári jelentések. 2. Jelentkezett új tagok felvétele és több régi tagnak tárlése. 3. A folyó évi számadások, valamint a tagdíj hátralek fölővizsgálására egy számvizsgáló bizottság ki küldése. 4. Folyó ügyek és netáni indítványok.

A NAP a magyar újságírás szeménciója. Tassak elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, amint hogy azonnal konstataálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmekek és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hős és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Dr. Hajdu Miklós társszerkesztő Munkatársai: a magyar újságírás kitűnőségei. Peldányzama amerikai újságisiker: 155.000 példány naponként. Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félve 9, negyedeve 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Minden jó magyar fiússan elő A Nap-ra!

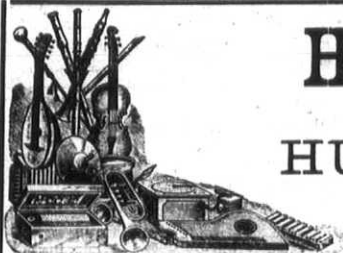
HIRDETÉSEK.

KOTILLONOK
dus választékban
jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valaminek sikert akar elérni, akkor foglalkoznia kell az ügygel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csakoly munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetésre olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.
Tervezetet díjmentesen készítünk o o o o o

**HIRDESSZEN A
„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN**

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküdés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az őrteknek megfelelő hangszereket szállítok, onnélfogva megengedem a kieserését ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árakat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűvonók: 1, 1-60, 2, 2-60, 3, 4 kor-ért. Hegedűvonók farnambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűtök: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1-40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1-60-tól 3 kor.-ig. — Cellovonó farnambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{3}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Prímecitor, jávorja, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Prímecitor palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Prímecitor egész 64, 70, 80 kor. Koncertcitor a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű. fél- v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utanz. palizándfából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cilind géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt: 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolofőfűtők: 6-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabronesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabrones és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drjba 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal. Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Magjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kánizsa István

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

SZEMLE.

Megkezdődtek a mulatságok és bálók Nagykanizsán. Egy-egy hétre immár három mulatság, estély is esik de miuthogyha ezeket a mulatságokat valamikénszeredettség jellemző azokkal a régi, híres, vármegyére ezek a mulatságokkal szemben, melyeknek valaha Nagykanizsa — így mondják — színhelye volt. A mulatságoknak nagy hiánya szokott lenni az, hogy általában oly kevés számban van Nagykanizsán, ami nagyon is érthető. Aki csak tetszi, Budapestre iparkodik, ott keres magának állást mint hivatalnok, ügyvéd vagy tanár, mert a fővárosnál tőli élete egyszerű gyönyörűbb mint a vidéké. Ott most ragyognak az utcák és a villanyárban boldog, ragyogó nép sötétezik. Ott most mindeuna több hangverseny is esik és fényelő tájban a villamos megálló helyek körül olesó és elegáns pulisuk szorong — színház látogatók száza. Ott most már három óra után kezdődik a kávéházak óráskaja és keleti kényelemre berendezett cukrászdák telnek meg elegáns hölgyekkel, tündöklő mozik csatják a járókelőt, tiszta és fényes bálók csatának belépésre, nálunk pedig esik az eső, sötét a kisváros.

Létminimum és adósróf.

(V. László sejtjük, hogy a 800 koronás létminimumot nagyon drágán fogjuk megfizetni mi, 800 korona kereseten felüli kispolgárok és jámbor újságolvasók. Az új adótörvény a jövő évben lép életbe és nemhiába 13-as számmal írjuk a jövő esztendő, de azt hiszszük, sirva fogjuk ezt az évet emlegetni. Mert hiába emlegetik, hogy az új adó bevallással nem következik be adóemelés és hogy a jövedelmi adót 30 millióban kontingentálták, mert azok a rendelkezések, amelyeket a kormány a mult napokban közreadott és a melyek az adókitetésnél közreműködő köröket kitanítják a szövényes adókitetés minden részletére, hogy maga ez a kitanítás a paragrafusok özöne és az ember beleszédül, ha olvassa, — azt sejteti, hogy itt mélyreható operáció fog történni az ember zsebére. A jelszó mindig az, hogy az adót nem emelik, ellenkezőleg kis existenciáknak teljes adómentességet biztosítanak. 800 koronán aluli jövedelem teljesen mentes. A többieknek is jövedelméhez képest vetik ki adóját egy kerek összegben; de hogy jövedelemnek

számítson, ha az adófizető fél ócska nadrágot eladja a handlának, — ez csak az új adótörvény ötlete, mely, hogy rusztikusnak fejezzük ki magunkat, belené az ember hasába és olyan szagló érzéket disputál bele az adókitetéssel megbízott szimatolók orrába, hogy ezek az emberek minden fajta jövedelmét szigorúan számba vehessék.

Már néhány évtizede folytonosan emlegetik, hogy a direkt adókat nem emelik. S ezzel szemben az adózó fél évről-évre adóemelési tapasztal. És míg a régi adótörvények is ugy csinálódtak, hogy az adófizető fél adófelhasználásával, kérényveivel rendszeren alakszerűségebe botlott, elkészt; de igazsághoz volt. Az adózó fél bölcs belenyugvással fizetett addig mint a köles, mert ugys tapasztalta, hogy akár Ponciuszhoz, akár Pilátushoz szaladgál, hogy adóját leszállítsák, abból ugyan nem evett.

Azt hittük, hogy a garral hirdett létminimum törvény könnyíteni fog az adózó terheire. De mióta az új adó életbeléptetéséről szoló és kötetre menő végrehajtási utasításokba belenéztünk, — kétségbeesve kapaszko-

Fiatalság.

Írta: Kánizsa István.

Este nyolc óra körül. A Duna két teste sötét árnyékot fektet a parlament elé. Mérhethetlen tá volságban csillagok miriádjai lebegtek. Tükös meleg-ségtől izott a levegő, a víz, a kőutak. Május volt.

A sok sötétlő pár között, kik egymásba elmerülve nézték a gyönyörű panorámát, mely szemük elé tárult, a budai vár széleslyes kontúrját, mely cikkekakosan vágott bele a sötét viola ébe, a hullámos vizet, a karcu hidakat, melyek morósen feszültek a két park között, egy magános ifjú ballagott. Tépelődvé, lassu léptekkel járt fel-alá, meg-megállt, majd egy percnyi bálmulás után újra megindult, olyan benyomást téve a szemlélőre, mint aki maga síncsen tisztában a terveivel.

A fiatalember levette a kalapját. Hosszu szöke haj omlott magas és büszkéen ivelt homlokába. Orra finom metszésű volt, ajkain kívül azonban elzárhatatlannal lebegett valami inkább keserű, mint gyönyörös vonás, mely az olyan életbölcsességre látott mutatót, ami voltaképp egy frázis csupán: Minden mindegy! Sok esztendő lélekek ez a narkotikum, melyben épp oly kevés igazságot, mint örömet talál az, aki élni szeret, mert élnie kell.

A fiatalember hosszu kabátot viselt, melynek kopottságát a májusi alkony sötétsége jötevényan ipar-

kodott elrejteti, nadrágja foszlott, cipője rongyos mivólválal egyttű.

A fiatalember egyetlen hallgatott volt, aki mint társainak legnagyobb része olesó ételekkel táplálkozott, hideg szobákban lakott és csak a legzánkósebb beosztással tudott kijönni. Egész délután tanított, mert abból élt, amit a tanítványaitól kapott. Délélt az, egyetemen hallgatta az előadásokat, délután robotolt, éjjel pedig a könyvei mellett virraszott, mindaddig míg ki nem fogyott az üstőlőgő lámpából az olesó petróleum, amikor azután kimerülve roskadt ággyába.

A budai Mátyás templomban megszólat az esti harang. Lágyan ringottak a harang ezüstös hangjai az ifjú szívbe, átreszkedtek a hómolygó hullámokon és végigszongottak a parlament ódon folyosóján.

Pál szeliden engedte lelkét csókolni az édes hangoktól. Belopódzott szívbe az elhagyott otthon édes-képe, az édes anya meleg arca, a megszókatott esti kék: apa a kandalló mellett, pipával a szájában, a kis Mácsi az asztali lámpa világító fénykörében, aminél búksi fejekéjét az abécés könyvre hajtja. Mi van velük, istenem! Nemokára egy éve lesz, hogy elcsendek tölök. Vajjon nagy lány lesz-e Mácsi, mire hazamegy? Talán már hosszú ruhája is lesz? Ki tudja!?

Pál hosszasan gondolkodott. Nézte az éjt, mely mindig sötétebb-sötétebb lett. A csillagok fényes erőre kapva lángoltak a horizon keleti részén, Pál

balján a parlament komor épülete húzódtott délnék, előtte pedig a budai villamosok vezetője vert hatalmas, zöld világot, amin akadályba ütöztek. A fiatal diák egészen átengedte magát az est zsongó boldogságának. Megfelekedett arról, hogy otthon garmadába rakva várna ké a könyvek, hogy holnap újra kezdődik a napi robot, holnap újra hallja a nagyszégy asszony ríkácsoló hangját.

— Szabó ur, ma megint nem tudott felelni a Dénes. Tessék többet foglalkozni vele, hogy ne legyen baj.

Hávös szél támadt, mely jötevény kézzel simította meg égő homlokát. Reszkettett a lelke a fáradságtól, a napnak véres robojtától. De ma este oly fura-különösen jó kedve volt. Azt hitte, hogy dalolnia kell, nóztánia és valami távoli ének énekel benne, mely az életről szól. Akkor hallotta ezt a celt először, mikor a keszthelyi park ési fái közt bolyongott kezében könyvvel, hogy az érttségére későljön. Akkor rózsallat tavasz volt és a virágok mind kitérték a szirmukat a napra. Akkor madarak kacagtak, gerlék bugtak a fák lombjai közt, a zöld kikelet újjongott körülötte. Most is tavasz van, de most kélenyek füstölnek, gyarak sipolnak és neki őtört szalonát, kettőért kenyeret kell vacsoránia, s holnap hallgatói a nagyszégy asszony panaszait:

— Szabó ur tessék jobban tanítani a Dénest. Szabó ur Pál fázott.

(Folyt. köv.)

dunk a levegőhöz, mert annyi utvesztőt, a betűknek annyi labirintusát, az óvatos fiskális gondnak akkora mértékét látjuk arra, hogy az adófizető minden esetleges jövedelme kiszámoltassék és kellő mértékben, sőt mértékkel túl megadóztassék, — hogy elmegy a kedvünk minden modern jelszótól, mely a kis ekzisztenciákat 800 koronáig mentesíti ugyan, de a kis polgári társadalmat, melynek élete még keservesebb, mely ellen a korszellem naponta új követeléseket támaszt, még jobban megadóztatják. Mindezt pedig igen tetszetős jelszó alatt, a létminimum boldog ígérése mellett.

Hisszük, hogy a nagyobb adózók érdekeit megtudják védeni, de mi lesz a gyámoltalan kis emberrel, aki még kevesebb betűvel összerótt és világosabb szövegezésű törvények és utasításokba is megbolított és tanácstanul állt, — ha neki kell a felszokott adó ellen felszólalnia, körvényezni? Azt hisszük, hogy egyes adózó fél alig lesz képes érdekeinek gondozására. Még azok járnak jól, akiknek egyforma foglalkozásuk lévén, szervezettel léphetnek föl érdekeik oltalmára. És ha csakugyan úgy lesz, ami még ma csak a kis polgárok aggodalma, hogy a jövedelmi adó kontingenálása alatt tulajdonképpen újabb adóemelés lappang, mikor a polgári társadalom nem tehet egyebet, minthogy egységesen szervezkedik érdekeinek megvédésére.

És tulajdonképpen cikkünk ezért is íródik. Egyrészt az adó kivetéssel foglalkozók szíves figyelmébe ajánljuk, hogy a harmadik és negyedik osztályu kereseti adóval eddig meg rótt kispolgári társadalom új adóemelését el nem bír; — másrészt már eleve azt ajánljuk az érdekelte adózók figyelmébe, hogy a meny nyiban az 1913-ban életbelépő új adózás új és méltánytalan terheket róna rájuk: idejében és együttesen lépjenek föl igazik megvédésére. Mamög csak intő szóval kísérjük az adókivetés előmunkálatait és várakozó álláspontot foglalunk velük szemben: de ha bekövetkeznék az, hogy a kis polgári társadalmat, ezt a sauy argatot osztályt talpra állítsunk a létminimumos örvény ellen, melyet állítólag a modern humanizmus szelleme leng át.

Ezt a szellemet a közzétett végrehajtási utasításokból egyáltalában nem látjuk lengeni, sőt adósrófra gyanakszunk. Ezt pedig igazán nem bírjuk el.

Megye — Város.

(*) **Iparfejlesztés a községekben.** Jó példásdó eset volt a múlt héten Pácsa községben; amint onnan írják, Pálffy László főszolgabíró és Landl Ferenc főtanító előjáróságával tanoncunouka kiállítás rendeztek az ipartestület helyiségében, ahol legszebben a szabó ipar, cipész és eszmadási ipar volt képviselve.

(*) **Új gazdakör** A Légrádi Gazdakör alakuló közgyűlése Légrádon, a városháza közgyűlési termében 1912. évi november 17-én délután fél öt órákor fog megtartatni, mely alkalommal a gazdakör célját, feladatát és annak áldásos hivatását ismerteti. Invokál: Sárközy Viktor, a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkára és Juk József, galamboki esperes plebánus, törvényhatósági bizottsági tag. Az alakuló közgyűlést — a községi nagyvándóelőben — társasvacsora követi, mely után este fél 9 órákor ugyanott a megalakult gazdakör javára személyenként 50 fillér belépő díj mellett táncmulatság lesz.

(*) **Aljegyzőválasztás Muracsányban.** Muracsányban a minap megtartott aljegyzőválasztáson egyhangulag Serögelvény Kálmán murakirályi segédjegyzőt választották meg a községi aljegyzőnek. A választás Muracsány intelligenciája körében osztatlan örömet és melegegedést kelteit, mert az új aljegyzővel a község igeu agilis, munkaszerező hivatalnokot nyert.

A dispensaire megalakulásához.

Pakots József Nagykanizsán.

(Saj. tud.) Pakots József nevét azt hisszük Nagykanizsán minden irástóló ember ismeri. Az illusztris író, aki főleg az aszonyoknak dedelgett szerzője, abból az alkalomból jött Nagykanizsára, hogy a dispensaire-megalakulását kimondó közgyűlést mint a József-szanatorium egyesület központjának kiküldött főtitkára képviselje az anyaezsejletet.

Az elegáns, monokli, szimpátikus főtitkár, Vidor Samuné és Kövesdi Bojér Gusztávnó társaságában jelent meg a közgyűlésen, mely a városház kis tanácstermében folyt le. A gyűlés egyetlen tárgyat a dispensaire megalakulása képezte.

Már számos ízben — cikkemben — méltattuk azt a nagy jelentőségű eseményt, amelyet Kanizsára néve a dispensaire megalakulása képez. A gyűlésen is a tárgy fontosságát képet nagy számú közönység jelent meg, mely éleken hallgatta meg Kövesdi Bojér Gusztávnó szavait, melyekkel a jelenlétöket ödvözölte. Vidor Samuné ugyan is sajnálatos rekedtsége és meghűlése megakadályozta az elnöki tiszti ellátásban.

Ezután emelkedett föl szóásra Pakots József, aki nagy szabású beszédben ismertette a dispensaire-intézmény célját és annak kulturális jelentőségét szociális fontosságát, társadalmi értékét. Mi is irunk már számos ízben a társadalmi prevencióról, — profilaktikusról, ahogy Pakots mondja — a társadalmi elözetes védekezéséről. Legjobban fején találta a szöveget dr. Szekeres József a dispensaire tö-

örvosa, aki szerint nem is a betegről való gondolkodás a legfőbb teendő, hanem az első az, hogy elkülönítsük a beteget a családjától. Úgy van ez mint a tüdőfőlélet. Amikor már az égő házat megmenteni nem lehet, a szomszédarabokat kell biztosítani.

A nagykanizsai társadalom ki is tesz magáért a segélyezésében, amit az a sok közzönet is bizonyít, mellyel az elnököl Kövesdi Bojérné a nagykanizsai társadalom egyes faktorainak szolgált. Részünkröl ez utton monduk viszont köszönetet a helyi sajtónak kiadott közzönetét. Mi tisztában vagyunk vele, hogy a dispensaire közzönye a városnak a mi a közzönye szolgálatába állunk, amit tesszük: az kötelezőségünk.

Az olvasóközönység, mire e sorok megjelennek bizonyára értesült már arról, hogy a dispensaire megalakulását a gyűlés kimondotta s orvosai dr. Szekeres József-t s dr. Balla Jánost választotta meg. Nem is ismétöljük ezt, mi azonban elszönrünk tartónak a dispensaire megalakulását egy nagyobb szabású és ünnepléses programmal egybekötöni. Nem a céció kedvéért, de — tudjuk — az ily nagy jelentőségű intézmény létezését külsöleg dokumentálni kell. A dispensaire nemcsak Nagykanizsának, hanem a megyének is intézmény, képviseltesse magát ezen a ünneplésen a megye, legyen jelen a főispán és alispán. Jelenjék meg hivatalosan a város, jelenjünk meg az összes környékbeli falvak kiküldött képviselői. Legyen, hivatalos és nagy szabású program, utána a főorvos mutassa be a megjelenteknek hivatalosan a dispensaire helyiségét. Mutassa külső nagy szabású ünneplés és az intézmény nagy jelentőségét.

Pakots József háromnegyed óras beszédjéből a legkevésbé sem megöviselten hatjatott ki a déli vasutra.

Még emlékeztünk rá, hogy mikor Malonyay Dezső itt járt nálunk, leaddott egy véleményét Nagykanizsáról arról, hogy mily kedves és postikus a felső templom a maga négy zöld gesztenye fájáról.

Kiváncsiak voltunk, mi a véleményö Pakotsnak Nagykanizsáról.

— Öh, Nagykanizsa nagyon kedves város. mondta a főtitkár. Tessék elbírni, régen láttam már ilyen széles, egyenes utcákat. Szellő, világosság, úgy látszik elég van, s emellett mégsem nélkülöl a város bizonyos intím jelleget. Nagyszerű például ez a gyalogjáró, virágok és pészait a kocsai- és gyalogút közli.

S ezzel a Kazinczy-utcai járdára mutatott Pakots, kibajlova a kocsiból, mely a vasutra vitt bennünk.

Hozzá kell azonban tennem, hogy Pakots reudkív finom és udvarias ember, aki a világról sem mondana rosszat senki szemébe. Alkalmasint ő is láthatja ugyanis a sárlingert, mely hogy mást ne mondjunk — a dispensaire előtti is vastag rétegben hullámzik a kocsai kerék nyomán.

Szocialisták népgyűlése.

A háboru ellen.

— Saját tudósítástól. —

Nagykanizsa, november 18.

A nagykanizsai szocialdemokrata párt tegnap délelött a polgári egylet földszinti termében népgyű-

Nyersen való
evésre
páratlan.

VELMA SUCHARD

lést tartott, melyen a háború ellen foglalt állást. A tórtet a párt hívei és a vendégek zsuflóságig megtöltötték. A gyűlés, melyre előadót a központ küldött le, a következőképp folyt le:

A gyűlést Gyenes Dezso, a nagykanizsai munkabiztonosi pénztár h. igazgatója nyitja meg, ajánlatára előlélik Szeff Józsefet, jegyzővé Offenbeck Károlyt választják meg.

Szeff elnök rövid megnyitójában ismerteti a gyűlés tárgyait, majd átadja a szót Szabados Zádornak, a gyűlés pesti szónokának.

Szabados Zádor hosszú beszédében foglalt állást a háború ellen, Szeriote a szervezett munkásságnak egy belső- és egy külső ellenszégét kell megküzdnie. Belső ellenségnek az agrár-földel magyar társadalmat, külső ellenségnek a bonyadalomból kifolyólag ellentűrt forduló költörzést tekinti a munkásság. A kölbojadalom okát a monarchia imperialisztikus törekvéseiben látja, melyet az öszmunkásság helytelenít.

Statistikai adatokat sorol fel a magyarországi egészségügyről, orvos-ügyről. Csak ötözerkötétszáz orvos vigyáz Magyarország lakóinak testi egészségére. Két sebből folyik Magyarország proletáriusának a vére, az egyik a kirándorlás, másik az, hogy évenként kétszáz-ezer csecsemő pusztul el vele született gyöngyesség miatt. Miüdennek okát az óriási laifundionokban látja.

A munkásság a parlament ösztelétét szociálpolitikai alkotások tekintetében nem tartja szerencsésnek. A munkásság milliói harcolnak megélhetőséért, ezen csak az általános választójog segíthet. A háború okát a nagyhatalmak diplomáciájának tulajdonítja, mely kétszínű módon járt el. Szerbiát agrárius érdekek miatt elzárta a világforgalomtól. A munkásság állást foglal a háború ellen és a tekintetben azonosítja magát a Bázelen legközelebb öszszelű Internationálé határozatával.

Szabados Zádor beszédét a jelenlévők megéljenekték.

A gyűlés jegyzője ezután határozati javaslatot olvasott fel, melyben a munkásság tiltakozik a háború ellen és elhatározza, hogy a béke érdekében minden meg fog tenni. A gyűlés egyhangúan magáévá tette a javaslatot és távirati üdvözlét küldött a pesti népgyűlésnek.

Ezután a gyűlést az elnök bezárta.

HIREK.

— **A népkonnya megkezdí működését.** November tizenkilencedikén, a hagyományos Erzsébet napján lesz a nagykanizsai népkonnya önnepélyes megnyitása. A beköszönött zord időjárás, a hideg és a munkahitány már aktualitást tettek a népkonnya megnyitását és sok éhes ember várja, hogy elébe tegyék azt a párolgó ételt, melyet a jótékony népkonnya ad Nagykanizsa szegényeinek.

— **Nagykanizsai lelkes Keszthelyen.** Kádár Lajos nagykanizsai református lelkes 17-én, vasárnap délelőt tíz órakor, Keszthelyen, az állami polgári leányiskola emeleti nagyteremében istentiszteletet tartott, amelyre a református egyháztagok és nagyszámú érdeklődők jelentek meg.

— **A sörgyár közgyűlése.** A nagykanizsai Királyi sörgyár részvénytársaság holnap tartja évi közgyűlést.

— **Önnepély.** A felsőkereskedelmi iskola a holnapi Erzsébet napon önnepélyt tart, melynek műsora a következő: 1. Ha az Isten kedvesinket. Éneklí az iskolai énekkar. 2. Erzsébet. Irta Sajó Sándor. Szavaltja: Gelela Elmár a. o. t. 3. Önnepi beszéd. Tartja: Dr. Villányi Henrik tanár. 4. Gyászdal. Éneklí az iskolai énekkar. 5. Genfi tó partján. Irta Lampért Géza Szavaltja: Székely Tivadar k. o. t.

6. Himnusz. Éneklí, az iskolai énekkar. Vendégeket szívesen lát a tanári kar.

— **Öngyilkos honvéd.** A nagykanizsai honvédelkintányában péntek reggel egy elkeseredett újonc felakasztotta magát. Kocsis Gyulának hírvák az öngyilkost. T. polcáról való legény volt, akit nagyon elkeserített az a körülmény, hogy első alkalommal a sorozó bizottság alkalmatlannak találta a katonai szolgáltra és most a második sorozásnál vált csak be. Nagyon vágyódott a szegény „suba” vissza a szülő otthonába és rendkívül rosszul esett neki az a nehéz sor, melyen minden újoncnak keresztül kell mennie a kiképzés alatt. Pénteken reggel, amikor még társai mind aludtak csendben felkelt, felöltözött, és halk léptekkel osont fel a honvédkaszárnya padlására. Ott elővette azt a zsinórt, melyet a fatónak a fegyver tisztításra használtak, azt felkötötte a padlás egyik gerendájára, hurkot csinált belőle, beledugta a fejét és eleresztette magát. Meglehetősen alacsonyan lógott a szegény honvéd, de a csakhamar bekövetkezett halál öszszhuzta a lábait, úgy hogy a földet nem érte. Társai reggel az egész kaszárnyát törvették, de sokáig nem kereshették, mert a mindennapi gyakorlatok megkezdődtek. Csak délben „kadtak a szegény honvédre. A vizsgálatot megindították, de a honvéd semmiféle levelet nem hagyott hátra és így — hivatalosan — nem tudták az öngyilkosság okát megállapítani. Az öngyilkos honvédét, akinek otthon felesége és kis gyermeke van, felboncolták és eltemették Valószínűleg az újonc nehéz sorsát és a gyöngyölt keserűségét vette szívére az öngyilkos honvéd.

— **Hangverseny.** Másodikban üdvözölték városunk falai közt az Országos szimfóniai zenekar derék tagjait, Kun László és szanális vezetőjükkal éltek. Vasárnap este majdnem egészen megtelt a „Polgári Egytel” nagyterme. Goldmark Sakuntala nyitányával kezdtek műsorukat, melyet az ösz magyar mester a basszonváltó hindu hősköltemény hatása alatt szerzett. Kiváló határu program zene, melyet kitűnően érvényesítettek. A második szám ismét magyar zenezős diadalt jelentett. Hubay „Lepkejít” adták bravúrosan. E darabban a hegedűsök tehetségét erős próbára tették Volkman, Seranádjét vonószekerekra áthiatal hallgattuk, ugyiszintén nagyon leköltötte érdeklődésünket Bizet „Patrie”-ja. Berthouven minden időök leguagyobb zenei herosa ötödik Szimfóniája ihletet meg bennünk. Helyük nem engedí a csodaszép alkotással bővebben foglalkozni csupán azt jegyezzük meg, hogy nagyobb hatással egy zeneuszám sem lehet a hallgatóra mint a szimfónia andante része. Közönségünk egész este határtalan lelkesedéssel önnepelte Kun Lászlót és derék gárdáját.

— **Lakatos mesterek figyelmébe.** A kaszái n. kir. állami felsőiparisoklós december 2-án mérlegismertető tanfolyam nyitlik meg, mely a mérleg megítélésére, kipróbálására szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzésére új nyakalmat. Felvételenk lakatosmesterek és segítédek, esetleg más önálló témparosok is. Jelenkezni lehet Zieger Ferenc ipartestületi jegyzőnk.

— **Halál az írósztal mellett** Breier József felsőszemeyei körjegyző vasárnap délelőt iróágyán dolgozott. Egyszerre a szívéhez kapott, egyet börgött, aztán szó nélkül lefordult a székéről. Mire hozzáróhantak, már halott volt.

— **Eltávozott a büntetés előli.** Horváth Sándor marhatajesár volt Nagykanizsán. Híftotta a marhákat hűségese. Valami csekélység miatt öszszelközébe került a zalaegerszegi rendőrséghez, melynek kapitánya két napi fogházra átváltoztatott huz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet most akarótki végrehajtani. Horváthon azonban az ítéletet nem lehetett foganosítani, mert Horváth eltávozott ismeretlen helyre. A zalaegerszegi rendőrkapitány most

elrendelte a körözését a két nap, jobban mondvá a huz korona pénzbüntetés irányában.

— **Eltűnt pincér.** Dombó Pál pincér volt Zalaegerszegen. Móg a nyárón eltávozott lakásáról a sa alogra yezott. Most költik személy leírását, hogy aki tud róla, az jelentse, hogy megállapítsák él-e. vagy meghalt az egereszegi pincér.

— **Tüzek.** Keszthelyről írják: Kéménytűz volt multkor a közégi elemi fütskola mellett. Egy szabóüzlet udvari segédszobáinak középső kémdénye kifogyadt a szél az iskola udvaron levő faház és bérklás nádas tetőjére hordta a szikrát. Csak a lakók ébersegének köszönhető, hogy lángba nem borult a rozoga épület. A másik tűz eset szintén éjjel történt. A Fuváros-utóban gyulladt ki egy ház és a náddal fedett tető egyszerre lángba borult. A tűzoltók csakhamar megjelentek a tűz színhelyén és dacára, hogy alig volt vizök, a tűzet gyorsan elnyomták.

— **A cselédaszályrendelethez.** Nagykanizsa rendőrfőkapitánya, mint ismeretes új szabályrendeletet bocsátott ki, melyben szabalyozza a cseléd-elhelyezés díjait. E tárgyban kaptuk az alábbi sorokat, melyeket minthogy abban figyelemre méltó dolgok foglaltatnak, leközölük:

Tehtintetes szerkesztőség!

Kötségyköt helyes érték vezette a rendőrfőkapitány urat, amikor a cselédhelyezésének sok visszaélésre alkalmas öggyét rendezés tárgyára tette. Csak egy körülmény tekintetében vannak aggályaim. Egy tekintetben nem tartom helyesnek a főkapitány új szabály rendeletét. Ennek első pontja ugyanis azt mondja, hogy „cselédaszály után ... a gazdától egy évi szerződésnél egy korona, egy éven tul szerződésnél két korona” szedhető. De kérem, hol hol van olyan cseléd, aki egy évre szerződöt le? Sehol! Móg egy hónapra is bajosan a mostani viszonyok között. Ez tehát annyit jelent, hogy a gazda cseléd után sohasem fizet a cselédhelyezésért?! Vagy talán csak stiláris hiba az „egyné” szerszeds és annyit jelent, hogy egy éven tul nem terjedő szerződés? Tiszteltem! stb.

— **Az „Edison” moziban szerdán és östörtökön ismét nagyon érdekes és tanulságos dráma lesz bemutatva. A műsor hét remek képből lesz öszszállítva, melyből kiemeljük: „Az erősbém” című nagyhatású drámát, mely a fővárosi mozgóképépszínház leguagyobb és legazobbb érdekessége, mely több mint száz előadást elért szofolt ház előtt. Az „Edison” színház igazgatósága nem kímélt sem költséget, sem fáradságot, hogy a n. ö. közönségnek egy igazán élvezetes és tanulságos estélyt szerezzen.**

— **A NAP a magyar újságírás szenszócíója.** Tessék elolvasni és feltétlenül megjegyződik róla, aminthogy azonnal konstátálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és töretetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Dr. Hajdu Miklós társszerkesztő Munkatársai: a magyar újságírás kitűnőségei. Példányszáma amerikai újságéik: 156.000 példány naponként. Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félévre 9, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Minden jó magyar fiússzen elő A Nap-ra!

 KOTILLONOK
dus választékban
jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kieserést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1.50, 2, 2.60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fernaambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtökök: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűtábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1.40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskellcello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1.60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fernaambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybögők: $\frac{3}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybögővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. Koncerteitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű, fél- v. 10 kor., díofa tetővel 12 kor., utánz palisándaiból 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer 1a 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkiürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt: 60, 64, 70 kor. — Bombardonok F: 60, 68, 72 kor. Bombardonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifaiból ujezst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolóffóták: 5.20, 5.60, 6.40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifaiból, ujezst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabrones és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drjba 9, 10, 11 korona. Ugyanzok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanzok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal. Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési Árak: Egész évre 10 korona, (félve 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kanizsa István

Kiadója:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

SZEMLE.

Pénteken reggel felakasztja magát egy katon. Ösüdes nekikeseredésében előidítja magától az életet, mely neki szalmalábat, feketekávéval megtöltött csajkát és szidalmakat jelent. Haza gondol, mit csinál most otthon az asszony, meg a gyerek, mit mondanak, ha meghallják, hogy öngyilkos lett? Aztán bemegy a kámba, felhajt valami erős pálinkát és a buta sötétben felbotorkál a padlásra, kikeres egy kampós szöveget és hajta az elkeseredettség megállást nem ismerő erejétől, mint egy önmaga iránti kötelességből, végez magával. A következő percekben a katonának, aki engedelmis gép volt még néhány órával előbb, maga a generalisszimusz is hiába parancsolná a vigyázót vagy a tagozott menetet... Ő most nagyobb urak, a halálnak tisztelge. Furcsa ez a tisztelgés. A halálnak ugy szalutálnak, hogy leborogasztják a fejet és a nyelveket öltik rá. Vagy egy szalutálnak, hogy egy karszébe dőlnek és a ballalantéukból piros vért esurgatnak. Vagy víz feukén puffadnak kékre-zöldre, vagy négyemeletes házak udvarán fekszenek gözölgő, vérben a halál közkatónái. Ilyen furcsa módon szalutáltat magának a halál. De nem erről akarunk írni. Gondolkodásra késztet, hogy péntek reggel történik

egy öngyilkosság a kaszárnyában, s annak a híre csak három nappal későbbben szivárog ki a városba. Ha bárki más akar a Teleki-ut végén öngyilkosságot követ el, már a következő percekben futótűzként terjed el annak a híre; a szegény honvédet már rég fel is boncolták, el is temették és senki sem tudott róla. Nem azt mondjuk, hogy ez nincs rendű. Nagyon is helyen való. A katonaságnak exkluzív és zárt állammak kell lennie, ha feladatának meg akar felelni. Mi csak egyszerűen konstatáljuk ezt a tényt.

Egy követendő példa.

Nagykanizsa, nov. 21.

Nemzetnevelés szempontjából különösen fontos ujtásról írnak a lapok. Arról van szó, hogy az eperjesi Széchenyi-kör Sárosmege támogatásával vasuton egybegyűjti a falusi iskolák tanulóit s egy-egy delután hatszáz gyermek számára tartanak a színházban előadást. A gyermekek zászlok alatt vonulnak végig a városban, megtéintik a nevezetességeket, majd a színházba mennek.

Aki ismeri a gyermeki lelket, aki tudja azt, hogy a világtól elmaradott falusi gyermekek lobkóiban mily maradandók lesznek az

itt látottak, tapasztaltak, az tudja értékelni ezt a gyönyörű eszmét. Mert ez valóban gyönyörű eszme!

Sárosmegyében igen sok elmaradott tót falu van. Az ottani tanítóknak emberfeletti munka jutott osztályrészd. Felsőmagyarorszag magyar társadalma, mely a Rákóczy-korban is derekasan viselkedett, ma sem hagyja el a magyar nemzeti eszméért küzdök.

Már kulturális és nemzeti szempontból is méltatásra érdemes úgy ez. Nekünk — zalaiaknak — más szempontból is kell vele foglalkoznunk.

Követnünk kell a példát! Szinte közmondásos a göcseji nép műveletlen volta. Vendjeink kulturállapotáról lapunk állandóan túlkörképeket hoz, pánszláv agitátorok dolgoznak a vendvidéken s a muraközben egyaránt. Tegyük már valamit az isten szerelmére, amíg késő nem lesz! Zalamegyénél hazafiság tekintetében indolensebb megye nincsen. Ne beszéljenek nekünk politikáról! Lehet valaki nagy magyar munkapárti programmal is,

Fiatalság.

Írta: Kanizsa István.

Tényleg mintha kissé hűvösebb lett volna a szél, mely a Margitszigetből látszott jönni. Pál hosszasan nézte a Margitszigetnek az árnyát, mely a Margithid mögött mint alakítalan tömb sötétlett.

Egy deszkakerítésnek támaszkodott. Elhes is volt, fáradt is, mégsem bírta rászánni magát arra, hogy haza induljon. Titokzatos lánggal gyultak fel lelkében határozatlan sejtelmek, melyek a tavasz léhével fogták körül szívet és ismeretlen erők reszketek idegeiben. Szeme elé kármin felhő lopeggett és ő gyantautlan evezett fiatalos hangulatát, míg sem érezte más, mint a tavasz örökifuságát és egyszerű páthosszát, amelyben mindig van valami őseMBERI, valami a paradicsomból.

Ha most arra gondolt, hogy otthon rideg négy fal, piszkos asztal, lárná, csupa, ellenszemes dolog várja, az egész tuda visszatartani könnyeit. Nem, semmi bátorsága sem volt hazamenni.

A Duna mindig sötétebb lett és a két partról bosszu-bosszu kigyók, csupa fény sugar, a futók a víz közepéig. Mintha egy óriási oroszlán sörénye lett volna az a sok fényvár, mely haragosan rizza meg nyakát, ha az őszaka jön.

Egy hajó vonult lefelé a Dunán. Uszálhajót cipelt maga után. Hosszasan túlkölt, zúnt a Lánc-hidhoz ért.

Pál mögött üres telkek feküdtek, ahol a munkások talán szülőfalujukra való reminiscenciával tüzeket gyújtottak s körötte melegedtek.

Egy éltebb ur és egy fiatal lány jöttek karöltve Pál felé. Az ur cilindert hordott és monokli volt a szemű.

— Rendkívül finoman van felöltözve, állapította meg Pál, miközben saját kitaposott cipőre gondolt. Hogy lehet egy ember ilyen elegáns? Mennyibe kerülhetett az a cilindert? Én talán egy hétig megélnék az arából. És ez a felöltöz? Mikor lesz nekem ilyen elegáns ruhám?

Az ur ezüstbotjával mutogatott a Dunára. A bajusza egész fehér volt, s fiatalosan stuccolta, mintha hóhé hely lett volna, melyet a szél sodort az ajkára. Ragyogó szemében lángolt, kitűnően kötött nyakkendője tüzzel tőben és gyűtőn ragyogott, és nyugodt a megelégedett hangjából kiesengett a jölet, mely lépteit és fellépését a biztonság oly nemével árasztotta el, mely csak gazdag s megelégedett emberek sajátja. A bánat elégedetlenség, az elégedetlenség mélyly és a mélylyég nöhekessé s felénk ké teszi a embert.

Egy darabig a Duna felé fordultak. Majd hirtelen ismét Pál felé indultak. Szabó Pál csak ekkor vette szemügyre a fiatal leányt, aki az éltes urba karolt. Nyilvánvalóan a lánya volt. Egyszerű sötétkék ruha volt rajta, izézés és amellet elegáns. Sötét haja két oldalt a fulére fésülve. Nagy tágra nyílt szemében volt valami az őzike nézéséből, halovány

arcán pedig annyi finomságot és szelidséget vétt Pál szemé fedelézni, hogy a szíve beleje dobbant. A fiatal lány kezében virágbokréta volt, nyilvánvalóan egyik esti udvarfőjtől kapta, kivél a dunai kőrözön sétált, míg atya haza nem szőlította. A stóp est azonban — ugylátszik — egy kis sétára csábította őket a Duna partja mentén.

— Nézd csak Emmi, a villamosuk éppen ebben a percben ment el. Most várhatunk a következőre.

— Én inkább gyalog mennék haza. Oly szép az este. Vagy ahogy gondoltok, apukám.

Pál csak nézte a leányt. Soha nem érzett meleg szongott fiatal szívében és egy hirtelen rohammal meghódította az Emmi arca. Ugy érezte, mintha valami misztikus körülmény idézte volna fel ezt a találkozást és mintha a fiatal leányt valami végszetes esemény képes kellett meglátoia.

Emmi csak akkor vette észre Pált, mikor közvetlenül mellette haladtak el. Pál belenézett Emmi arcába, aki meglepve fordította felé arcát. Inkább csodálkozást mint ijedelmet fejezett ki arca azon, hogy a sötétégből egy fiatal ember bukkant fel.

Szabó Pál azt hitte, hogy sirni fog. De a fiatal leány apjával tovább haladt. Ekkor vette észre Pál, hogy a fiatal leányt egy virágot elejtett a bokrétaból.

Felkapta és megecsókolta. Anyi bátorsága már nem volt, hogy a leány után vigye.

(Folyt. köv.)

még lehet valaki-nem hazafi, ha még egy a 48-ra szavazott is.

Dolgozni, áldozni kell uraim a hazáért, nem politizálni! Keszthelyen négy 48-as hónap van. Koplálnak. Alsólendva utcáin egy 48-as hónap már övek óta koldul. Hát magyar város Keszthely, magyar város Alsólendva?

Egerszegen évek óta koldulnak a Csány szoborra és még, mindig hiányzik a teljes összeg. Ha Borbély György nem lenne ott, még ennyire sem jutottak volna. Hát van Zalában hazafiság?

A németek rövid pár évtized alatt elnemtésítették Elzász-Lotharingiát. És nálunk büntetlenül kiabálja egy megkötyagosodott vend paraszt, hogy: „Itt ne beszéljen magyarul, itt Vendországbán vagyunk!” Hát hol a híres magyar virtus? Vagy mi már csak a szájjal vagyunk magyarok? Sőt talán még azzal sem?

A sárosmezei példát követnünk kell! Ha azt látánk, hogy a színelőadásokat állandóan szép közönség látogatja, akkor azt indítványoznánk, hogy a közönség követelje a szízigazgatótól, hogy tartson három-négy ingyen előadást a falusi gyermekek számára. De annak a közönségnek a szavára nem hallgat a szízigazgató, mely inkább megy moziba vagy cirkuszba, mint a színházba. És ez nagyon természetes.

Ha a Közművelődési Egyesület nem szenvedne idült halgatlagságban, azt mondanánk, hogy vegye az kezébe az ügyet. De így? Hagyjuk a Közművelődési Egyesületet pihenni. Juniusban kiosztott egy láda filléres könyvtári iskolai jutalmul, most már eleget tett minden hazafias kötelességének. Vármegeyén minden jóért, szépért lelkesült főispánjához intézzük kérdésünket. Eszközölje ki a megyénél, hogy Osáktornyán, Perlakon, Letenyén, Alsólendván, Zalaegerszegen, Nagykanizsán, Keszthelyen, Tapolcán, Sümegen és Balatonfűreden ha megjelennek a színészek, tartasson 2-3 hazafias előadást az elmaradott környékbeli falusi iskolák számára; a színészek fáradságát jutalmazza a vármege. Erős a hitünk, hogy ha a főispán ur kezébe veszi az ügyet, sikerülni fog.

A színelőadások eredménye a magyar kultúra térhódítása lesz. Ezt pedig meg kell csinálni, bármily csapnivalóan indolens is a zalai „magyar” társadalom.

A népkönyha megnyitása.

Nagykanizsa, november 19.

Erszéstől napjate huszonötödésor nyitlak meg a nagykanizsai népkönyha ajtai, hogy bebecsésés barátságos termeibe az éhezó népet. Nincs az a jótékonyági intézmény, mely annyira megérdemelné a jövődó közönség támogatását. Egyrészt mert a legrettegeteseb emberi kint, az éhezóget csillapítja, másrészt, mert kulturális tényezővé válik. Akkor, amikor iskolásgyermekeket lát vendégl. asztalánál. A mi szimpátiánk csak annál erősebb az intézmény iránt, mert ajánlunk minden vallási nemzetiségi válasszal leomlók: csak az éhes, a szegény embert tekintik azok a nemesebbi hölgyek, az inségek ebédje körül oly utóéletetlen nyújtsággal forgolódnak.

Huszonöt esteendő, hogy a népkönyhát Nagykanizsa hőljei megteremtették. De voltak kétértelműk is, akik nem hitték, hogy Kanizsa társadalmi ingyen ebédet, fog nyújtani a szegényeknek, akik félték a humánus intézmény vagyoni csodójától. Valóságos viharos harc volt azon az alakuló gyűlésen, mely annak végején az izr. hitközség tanácstermében lefolyt. Egyik oldalán a kétkedők csoportja, a kishitők, akik talán személyes aspirációkat sem látták kellőképp biztosítva az új alakulásnál. A másik oldalon egy tömör tábor a hívők, akik a nyomor elhárítása érdekében készek voltak megküzdési minden akadállyal és mind-est közönnel. Ki lett volna ennek a tábornak élén más, mint Vidor Samuné; mellette küzdött dr. Neumann Edéné, Sommer Sándorné, néhai Blau Pálné és mások, akiknek emberbaráti törekvéséhez a nagykanizsai Munkapály helyi segítőiársul szegődött. A mint mondók az alakuló gyűlésen valóságos küzdelem folyt, melyből Vidorné urnó serege került ki diadalmasan. Elnökléni Vidorné ó nagyságát választották meg, akinél buzgóbban, nagyobb buzgalommal és nemesebb emberszeretettel még soha élők nem szolgálták a jótékonyág ügyét. Választmányában pedig helyet foglalt városunk hölgyvilága felekezeti külfömbőség nélkül.

A népkönyha akkor a csoportokhoz egyik termében várta terített asztallal szegényeit. Egy Braun nevű vállalkozó főzte az ebédet, aki az egyesületből adagokint 18 krt (36 fillért) kapott, míg a szegények csak 10 krt terítették meg ebből. Diákok és inségek természetesen akkor is ingyen ebédelték. Kezdetben csak korlátozott mennyiségű ingyen adagot osztogattak meg a diákoknak is, mert kevés volt a pénz, bár igaz, hogy Vidorné urnó egyetlen napon 700 K-t gyűjtött össze e célra. Ma már saját kezézés alatt van, és a jait mindeukinek megújlnak, aki csak kér.

A huszonötödik évi megnyitását is sorok írása is megjelent. A barátságos helyiségben külön terem fogadja a diákokat és külön terem a felnőtteket. Barátságos fehér szal terítőkon fehér, a porcellán tányérok voltak hosszú sorban. Az órok kedvességű elnök Vidorné urnó fogadja a kis éhezóket. Mellette a jogykádásnál dr. Neumann Edéné főrabbiné urnó ki pontosan szereti a statisztikát is és buzgólt barátisággal ad egy-egy jegyet a kis teyerrekk. Ott ül még Rácz Lajosné urnó, kinek a közjótékonyág körül kifejtett buzgósa általános ismeretes. Egy-

más után nyit az ajtó és szaporodtak a kis fiúk és lánykák. Az első nap nem voltak sokan, de amint beljebb megyünk a téle, annál nagyobb az inség, annál népesebb a népkönyha szűztele és annál nagyobb a gondja az intézőségnek, hogy bannan teremni elő a sok bádogot. Hanem él még a jó isten, a szegény nem hagyja; küld jótékony gazdagokat, akik a föld terméséből, a fölőselegéből juttatnak arra az asztalra, ahol hálásan fogadnak minden falatot. „Adjatok, adjatok, amit lsten adott.”

Tárna.

Itt említjük meg, hogy naponkint több mint négyszáz tanuló kap teljesen ingyen ebédet a népkönyhán. Bajtuk kívül rendkívül sok felnőtt is kap igazán jó és izletes ebédet husz fillért. Nem kell hangosztatnunk, mennyire humánus és mennyire emberbaráti feladatot teljesít az, aki adományaival elősegíti a népkönyha vezetőségét abban, hogy nemesebb feladatot oly sikeressen oldja meg, mint aminő ambícióval azt megoldani iparkodik. Sajnos, hogy ezt kell írunk, de ugy áll a dolog, hogy az ideu sokkal kevesebb adomány érkezett a népkönyhának, mint akár tavaly, akár a megelőző években. Appellálunk Nagykanizsa humánus közönségére és reméljük, hogy a népkönyha vezetőségének az a kérelme, hogy kiki tehetségéhez képest adjon a népkönyha javára, nem fog eredmény nélkül maradni.

HIREK.

— Bortali-és huszofogyasztási adó beszedési jog. A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság november 21-én d. e. 10 órakor huszoubérbe adja Lenti, Szentgyörgyölgy és Zalabaksa községek 1913. évi bortali-és huszofogyasztási adó jogát. Bántpenz 10%. Lenti bortali adója négyezer koronához jár közel, Szentgyörgyölgyölgy ötezer koronát is meghalad, Zalabaksa pedig nem éri el a kétezer koronát. Huszadójuk 800, 200 és 140 korona.

— A Királyi Sorfőző r. t. közgyűlése. Folyó hó 19-én volt a sörgyár közgyűlése báró Gutmann Vilmos elnöklote alatt. Az ideu nyereségből 7% osztalékok fizet a vállalat, még pedig 14 Koronát a 200 Korona névértékű egész részvények után és 3 korona 50 fillért az egy negyed részvényekről szóló elismervények szelvényeért. A szelvények csak 1913. január 2-án esedékesek ugyan, azonban a közgyűlés határozata értelmében már f. hó 20. napjától kezdve beválthatók a pesti magyar kereskedelmi bank helybeli fiókintézeténél.

— Az utolsó fegyvergyakorlat elengedése. A honvédelmi miniszter leiratban tudatta Zalavármege törvényhatóságával, hogy azok a pórtartalékosok (kivéve az önkéntesekből lett tartalékosokat), akik a célőlyvészetben előképzettséggel bírnak, továbbá azok, akik az ifjúságnak a tornaszatban és célőlyvészetben való kiképzésével foglalkoznak, az utolsó fegyvergyakorlat kötelezettsége alól felmentendők. A felmentést az illetőknek. Illetékos járási tisztviselők útján azon csapatot parancsnokságtól kell kérni, amelynél szolgáltak.

Nyersen való
évesre
páratlan.

VELMA SUCHARD

— A tanítófűk internátusának. A Nagykanizsai Izs. hitközség 200 K-val belépett a Nagykanizsai felülantid tanítófűk internátusának alapító tagjai közé.

— **Kálmán ünnepe** A kiskiszei polgári olvasókör vasárnap este fényes műsora ünnepeket rendez, melyen többek közt egy egész vigjáték kerül bemutatásra. Az ünnepegy műsora a következők: 1. Magnyvit. Tartja az olvasó kör elnöke. 2. „Ajánlás” Környei Z.-től. Szavaja: Bóvész István. 3. Monológ. Eladja Bruncsics Ferenc. 4. „Haza hívunk”, költemény Szalay Mátýástól. Szavaja: Ifj. Németh Anna. 5. Ünnepi beszéd. Tartja P. Cz. V. a kör irodalmi vezetője. 6. „Meliton és anyja” Mindausti G.-től. Eladja: Kele Lujza és Struka László. 7. „Ó jún” című tréfas színmű N. J. Károlytól. Egy felvonás, 20 jelenet. 8. Zárszó. Tartja: P. S. Seb. Helyárok: Ülöhely 20 fillér, állóléhy 30 f. Felolvasások köszönettel fogadtattak és hirlapilag nyugtáztattak.

— **Uj utca nyitása.** Kedden délután rendkívüli közgyűlést tartott Nagykanizsa város közgyűlése, melyen több érdekes kérdés került előtérbe. A város többek között kimentta, hogy a Franz utcával újabb felvesszi a tárgyalások elejtett fonalát az egyenárannak forzó árammá való átalakításra irant. Ezen a gyűlésen elhatározta a város azt is, hogy a Báthory-utca elejtől, a mostani László-fürdőtől kiindulóg nyitandó új utca számára megveszi a László-fürdő ingatlanát, mely a nagykanizsai takarékpénztár részvénységesség tulajdonát képezi. Az új utca a vásártérre fog vezetni. Kétségkívül szükség van itten utca és az a dícséretes szándék, melyet a városban a város több részének szabályozásával, rendezésével és a forgalom megkevelésére áttalakításnál szemben tanusitanak, mindnyájunk elismerésére méltó. az új utca közszükségletnek felel meg.

— **Skarlátjárvány a megyében.** Alsólelvány már több hete erősen mértékben dőlöngött a skarlát járvány. A járvány miatt az iskolákat is be kellett zárni. Csak most lehetett ismét megnyitni, mielőg a járvány kissé alább hagyott. Nagykanizsán a ragályos betegségek csak esakélybb mértékben mutatkoznak. Skarlát például a mult hóban csak egy vagy két esetben fordult elő.

— **Agyonnyomta a föld** Takács József nagykapornaki földműves a minap homokért ment a közteleben levő homok gödörhöz. Már egészen tele rakta szekerét, midőn a feje fölött leszákat egy hatalmas darab föld a Takács Józseft teljesen eltemette. Mire a szerszámosság észrevetelt, Takács megfáradt. Özevgye és hét gyermeke siratja

— **Hamis koronások.** Mint értesülünk, Sümegyen és környékükön osztrák verett hamis koronások vannak forgalomban. Az utazatók igen ügyesek, pengésük azonban elárulja, hogy hamisak.

— **Röntgenkép Nagykanizsán.** Dr. Billa János nagykanizsai orvos révén került az első Röntgenkép Nagykanizsára. A fiatal orvos áldozatkészségével egy oly apparátust szerzett, melyet egy valamire való város körháza sem nélkülözhet, de a miénk mindazidőig hiányolt volt és van. A pompás gép megfizetetlen szolgálatot tesz, mégpedig nemcsak a sebzésben, hanem az összes belbetegségben terén. A tüdővész, gyomorbetegség és a legkülönböztetebb belső bajok eredendők okait bosszorkányosan tárja fel a fonomenális apparátus. Az ismeretlen erőt kaphó sugarak matt olaszolják fényben az emberi szerkezet legbelsőbb részét láthatók. Ha valaki a tenyerét a gép sugarai alá tartja, a következő percben megjelenik a lemezen a tenyer szétágazó c-ontrindszere a gyűrűk és percek. El lehet képezni, mit jelent ez a betegnek, kinek belső baja van. A esombetegségeket, esontászt és más belsőbajokat könnyen meg lehet állapítani. Maga a gép imponans külsejével is mutatja, mily óriási

nyeressége ez az orvosi tudománynak, mily biztató reménység a betegségekben szenvedőknek.

— **Virilitást jegyzéke.** A Zalai Közlöny már megírta, hogy a városbanán összedülítottek a legtöbb adót fizető polgárok jegyzékét. Minthogy ennek kiegyeseltetése végett a törvény külön bizottság alakítását követelt meg, ezt a bizottságot is megalakították, mégpedig a jövő héten. huszonkettedikén.

— **Nászuton** Az új házaspár nászuton van. A vasuti kocsi zufoval. A vonat kirog egy hosszú alagútból. A férfi: (néhéz, sultóg, szenvedélyes hangon) Angyalom, udvösségem! Ha tudtam volna, hogy ez az alagút olyan hosszú, hát megcsókoltalak volna! A menyecske: Hát nem te voltál? ..

— **Taeostély ökölvíadalal.** Szeder József borbélyesség tea zsurt adott Petőfi-utcai lakásán, ahol mint alagnól lakik. Egybegyűlték barátai is és leceerant magnum áldomás. Ennek folyamán Kordován József nyomdász és a zsurt adó házigazda közt nézet eltérés támadt. A nyomdászigény érveinek nagyobbságot nyúlt adanól ököllal rajzolta megjegyzéseit szervertől barátjátak ábrázolással, sőt — így adja elő Szeder — meg is szarta őt, aki persze mindezekre „semmi okot sem szolgáltatott”.

Irodalom.

Mikszáth-Almanach 1913-ra.*

Az utolbó néhány esztendő csodálatos fellendülést hozott a magyar irodalomban. Kegényünk, novellánk, szindarabjaink meghódították a külföldet is, a magyar írók bevették azokat a megostromolhatatlannak látszó bástyafalakat, amelyekben töl a világsiker vár rájuk és ma már talán egyetlen nemzet irodalma sem veheti föl a versenyt a magyar novella irodalommal. Legkiváltképpen az elvessző irodalmunk virágzott föl az utolbó években és ez frissességével, a pihent fantázia művészi alkotó erejével indult el hódító újtára. Igazi irodalmi kincsek töremtek itt néhány esztendő alatt, kész, befejezett műremek, amelyeknek formai művészele csiszolt, mint a briliáns és tiszók meleg sugárzó, akárcsak a legnemesebb drágakő.

A Mikszáth-Almanach ez irodalmi kincsekből kiválogatta a legszebbeket és legértékesebbeket és idén ezekkel kedveskedik híveinek. A magyar novella irodalom huszontöt kincsmével, huszontöt magyar író legzebb novellájával kopogtat az esztendőben. A szerkesztőség fölhiatta leggyorszerubb és legértékesebb írónkat, hogy válasszák ki azokat a novellákat, amelyeket ők maguk is a legsikerültebbnek tartanak és amelyek legértékesebben fejezik ki az író egész egyéniségét. És ezekből az elbeszélések-ből állította össze Herczeg Ferenc, a szerkesztő, ezt az irodalmi kincses ládát, ezidei „Mikszáth-Almanach”-ot, amely az új magyar novella-irodalom legzebb műveit foglalja magában.

A hódító új magyar irodalom teljes bü tükörképét megtaláljuk ebben a kötetben, amely literatúrának minden irányát felöleli nagába. És ebben a mai alakjában már tő b is mint egyszerű almanach: gondos és avatott kézzel összeválogatott antológia. Magas irodalmi színvonalu a Mikszáth-Almanachnak ez az újabb kötetje is, mint ahogy mindenkor az irodalmi produktumok legjelesebbejnek gyűjteménye volt. De idén irodalom-történelmi jelentőségű is, mert egész bellistriztikáknak tiszta és átlátható keresztmetszetét is nyújtja. Új irányok felé való törekvésnek jellemzik mai irodalmunkat, amelybe új hangok, új nézőpontokból vizsgált problémák, új irodalmi alakítások rajza vonult be, de azért a multból is megörizte

mindazt, ami a szívéhez és lelkehez szól. Az ezidei Mikszáth-Almanach novellái pedig ragyogó és kifejező erejű dokumentumai az egész új magyar novella-irodalomnak.

Szórakoztató elbeszélések, vidám ötletek, mely problémák emberi drámák sorokba sürítve: ez a Mikszáth-Almanach, amelynek megjelenése minden esztendőben válogatos irodalmi esemény és a könyvbarátok nagy táborában örömteljesen üdvözölt vendég. És ez mindképpen érhető is, mert különb vendég a többi: nem visz, de hoz. Garmadával hoz magával szellemi kincset, amellyel a magyar hátsáket gyarapítja. És magával hozza, mint szívesen látott vendéget, a magyar írógárda legjobbait, köztük régieket is, akik a háziak szeretetében már helyet találtak maguknak és az újakat, akik szintén mindenképpen érdekesnek mutatkoznak erre a szeretetre.

Az Almanach régi híveinek, éppennyug mint az újaknak is, nagy lelki gyönyörűség lesz ennek az új kötetnek elolvasásában és nyomában az új hívők látva bizonyára gyarapodni fog, amit a könyv szokalmán elsősága is nagyban elősegít, mert hiszen az igen szép vaskos kötet ára csak 3 korona.

Az idei Mikszáth-Almanachban olvassuk legértékesebb írásait a következő magyar írónak: Ambrus Zoltán, Balla Ignác, Bárony István, Bíró Lajos, Bródy Sándor, Farkas Pál, Gárdonyi Géza, Heltai János, Herczeg Ferenc Kanizsai Ferenc, Köbr Tamás, Krúdy Gyula, Lovik Károly, Lőrinczy György, Malonyi Desző, Móricz Zsigmond, Pekár Gyula, Rákosi Viktor, Sas Ede, Szikra, Szini Gyula, Szomaházi István, Szöllösi Zsigmond, Tömörkény István, Tutsék Anna.

A Mikszáth-Almanach Singer és Wolfner (Budapest, VI., Andrássy-út 16.) kiadásában jelenik meg. Ára 2 korona. Kapható Ifj. Wajdits Józsefkönyv- és papirkereskedésében. Nagykanizsa.

Strindberg magyarul. A modern irodalom vezérszemlelei közül a legújabb időkig a svédek forradalmár szemléletű írója, a nyáron elhunyt Strindberg Ágost volt aunk a legkövetőbb ismeretnek. Szindarabjai nem jutottak magyar színpadokra, regényeiből, novelláiból, tanulmányából alig volt valami magyarra fordítva. Radó Antal népszerű vállalta, a Magyar Könyvtár irodalmunknak ezen a hiányon is segíteni igyekszik Nemrég adta ki Strindberg műnitérjének egy gondosan válogatott sorozatát, most pedig egy füzetben két megragadó erejű novelláját adja A Szent Gotthárd mondája és egyéb elbeszélések címen. A novellákat az eredeti svéd nyelvből Leffler Béla fordította nagyon szépen. A füzet a Lampel R (Wodianer F. és fia) cég kiadásában jelent meg: előfizetési ára 30 fillér. Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

Karácsonyi hirdetéseket

— olso díjazásbá szorint vess fel —

iparszakról,

kereskedésről,

iparvállalatokról,

pénzügyintézked.

A

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Az alkalmi díjazásba a december hónapban megjelenő bármelyik számú érvényes.

* Mikszáth-Almanach az 1913. évről, Szerkesztő Herczeg Ferenc. Egyetemes Regénytár. XXIX. évfolyam 4—5. kötet. Singer és Wolfner kiadása. Ára díszkötésben 2 korona.

HANGSZEREKET ES HUZÓHARMONIKÁKAT

Isőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Készekedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kieserlést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mester-hegedűk: 70, 80 egész 900 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Áltartók: 1, 1.40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1.60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{2}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primitora palizander-tető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncertitóra a fent felsorolt minőségben is, azonban drája 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű. fél- v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utanz palisándfából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cilindér géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófúvók: 5-20, 5.60, 6.40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatifából, ujezst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncsal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabroncs és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzoharmonikák.

Huzoharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fúvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drája 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Kanizsa István

Kiadója:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szertint.

SZEMLE.

Valamikor a nagykanizsai gyerekek azzal szórakoztak, hogy nagy Árkusapapírból sárkányt látkoltak össze, aztán kiint a réten feleresztették azt, ekkén nyilatkozván meg már bennük is az a minden emberi lélekben közös vonás, mely már századok óta fel a magasba vonzza a földlakót. Aki szemmel kíséri az utca gyermekeinek jártékát, az egy idő óta — talán meglepetéssel is — észlelheti, hogy mily sajátos és modern játék folyik most az utcákon, kapualjakban, udvarokban. Vége van a régi sárkány eresztgetésnek, már nem elégtit ki a zsinagreg kötött repülés a gyermeklelkét. A modern kor nagy problémája a repülőgépek mint játék tökrözik vissza a gyermek fogékony lelkén. Fából készült a kis repülőgépek propellerjeit, a legegyszerűbb módon, ahogy csak elképzelni lehet. Egy gömbölyű pálcika végére keresztbe erősítettek egy lapos deszkácskát, melynek két oldalát ellenkezően lefaragják: s kész a repülőgép. A motor bugó erejét a két egyszerű sodrása pótolja és a kis szerkezet egy fél percere a levegőbe szalad. Érdekes ez a játék, mert az idők s a kor jele. S ha sokak előtt tán kicsinyesség is ilyesmit észrevenni, mi örülünk rajta. Egyuttal az — ugy látszik a nagykanizsai repülő-kísérletek egyetlen eredménye.

Dr. Ruzsicska Kálmán.

Nagykanizsa, november 25.

Zalavármegye tanítószágnak, egész Zalavármegyének gyásza van. Meghalt dr. Ruzsicska Kálmán, ki közel harminc évig volt Zalavármegye tanfelügyelője, közel harmincévig állott a zalamegyei nevelés és tanítás élén, mint annak irányító apostola és tanácsadó Nesztora, közel harminc évig ölelte magához szeretettel azt a hálátlan mesterséget, amelynek csak egy a parancsszava: adni, adni, adni elméd tárházából, szívvednek mellegéből, lelked kincseiből: a tanítás nehéz, egész szívet s egész lelket kívánó mesterségét.

Most, hogy aránylag fiatalon roppantotta ketté a cinikus halál pályáját, mely a humanizmus és önzetlenség jegyében folyt le, annak, aki gyarló tollal kalkulációt akar csinálni egy olyan nemes élet felől, mint aminő dr. Ruzsicska Kálmáné volt, meg kell vallania a következőket.

Nemesebb, nagyobb koncepciójú ember még nem igen állott a megye tanfelügyelő-ség élén. Nagy lelke szeretettel ölelte magához a megyei tanítás minden egyes katonáját. A tanítókat és tanárokat valóságos rajongó-

tak érte, mert soha kicsinyiségekkel nem gyötörte őket. Ha egy iskolában látogatást tett, egy-két szó elég volt arra, hogy teljesen tisztába jöjjön a tanító intencióival, lelkeletével. Apró kicsinyiségekbe sohasem kapaszkodott, mert nagy koncepciókra hivatott lelke mindig az egészet, a végső célt, mint a legteljesebb ideálizmust látta maga előtt. Mint tanfelügyelőnek, alantasaira gyakorolt befolyása egyenesen páratlan és gyújtó hatású volt. Mint kitűnő szónok saját lelkével fel tudta ébreszteni minden tanár- és tanítóbant azt az ideálizmust, mely nélkül a tanítás nem az emberszeretet és a felvilágosítás igazi, Jézusi munkája, hanem halott schéma, üres skelett, sivár kötelesség teljesítés, rideg igazolás. Az ő szerető és a tanügy iránt dobogó szívéből valóságos szikra-eseb áradt szét, melynek nyomán Zalamegyében, az ország eme kétszeres határszéli helyén hatalmas erővel lángolt fel a magyarság, tanítás és lélekmentés iránti lelkesedés.

Saját nagysága képezte alapját azoknak a kifogásoknak, melyeket ellene egyesek támasztottak. Nagy koncepciókra hivatott lelkétől idegen volt apró bürokratikus dolgoknak az intézése, mert egész élete egyetlen, egy darab volt, — a tanítástygy apostoli szolgálása.

A zalavármegyei általános tanítótestület

Fiatalság.

Írta: Kanizsa István.

Ekkor valami furcsa dolog kezdett lejátszódni a Dunán. A zaj, egyszerre előtt és mintha hirtelen valami szél az összes lámpákat kioltotta volna, sötét lett. Az egész folyó kékezüst tükörn halk éjszaka borult. Pál azt hitte, a szemé homályosult el. Nem látott semmit a budai lámpasorokból, még a hidak ragyogó ivilámpái is kiáradtak az éjszakából.

Mi történelhetett?

Egyszerre csak a budai oldalról — mintha halk, alig zizegő muzsika lett volna, — lassu és vontatott ének hallatszott. A norvidák éneke talán, — vagy pihenő tőrő hajómunkásoké?

Az esto oly furcsa volt. Halkan táncoltak a csillagok az azurban és a hold, mint egy sáppadt tükör lengett. Az ének pedig erősebb lett, mint a vadászok halleluja, ha völgyben halgatod.

A viz csobogni kezdett és messziről, a budai oldalról egy sötét árny közeledett a park felé, ahol Pál állott. Mikor az árny a Duná közepére rugott, egyszerre — mintha láthatatlan kéz műve lett volna,

— ezer apró, kék és zöld villanylámpa gyulladt ki. Gyönyörű kis hajó volt. Az ének róla repült a parti város palatársai felé, mintha egy kék galamb lett volna, vagy távoli ziverek sóhaja.

Szeliden ringott a hajó, mindig közelébb-közélebb. A kék, zöld lámpácskák lidérfényként himbálóztak rajta. Majd a viz csobbanása jelezte, hogy partot ért.

Egy csodálatosan fantasztikus ruhába bujtattott hajós legény csavarta a kötelet a parton lévő oszlopokra, ugy mint ahogy a rendszer propellereken csinálják: Először rávetve, majd megvárva, míg a viz leveisi kissé a hajót s akkor nyolcas formában oda-köztöze.

A viz még egyet loccsant s a hajó megállott. Pál nem skart hinni szeméinek. Aki a parta dobott hajódeszkán elsőnek toppant partra, senki más nem volt, mint — Emmi. Ő, tulajdon maga állott ott, bájos kék kosztümjében, mely haja kikandikált diákok sapkája alól. Ő, tulajdonmaga volt és arca ragyogott az utazástól és izgalomtól.

— Pál, kezdte, olaménvén egyenest hozzá. Pál, édes Pál, jöjjen velünk. Ismerem önt látásból és tudom, mi bánja. Jöjjen velünk és legyen a mi

vendégünk. Az előbb, hogy elmentem ön előtt, látó szívevel álltam meg, hogy ne szójjak önök. De most már sikerült megjegyzőm atyám, hogy végre is nincs abban semmi, hogy egy ismeretlen fiatalembert vendégünk látunk. Pál, édes Pál, jöjjen velünk.

* Szabó Pál ámulatában szólni sem tudott. De mégis előt vett magán. Levette a kalapját.

— Szabó Pál, jöjjen velünk.

— Én meg Emmi vagyok. De most jön velünk, ugy-e? Siessünk, az apus vár!

Pál mintha álomban lett volna, szólanul követte Emmi. A furcsa hajólegény tisztelgett. Csak most látta Pál, mily különös öltözötte van bujtatva. Sárga frakkot és kék udvargót viselt e hajólegény, míg a mellénye teugerszöld volt. Viszont sapkája fehér, haja koromfekete.

Emmi atyja örömmel üdvözölte Pált.

— Foglajjon helyet, Szabó ur. Ön ma este a mi vendégünk. Sohse udvariaskodjunk. Emmi ajánlotta önt s ez nekünk elég.

Pál nézte az öreg ur főhéber bajussát s elegáns cillinderét.

Pál és Emmi két hajósra létek le, míg Emmi papája a hajó orrába ment. (Folyt. köv.)

érezte azt a lelki kiválóságát, melyet tanfelügyelője képviselt, ezért nem is tudak módot találni arra, hogy működése huszonöt éves jubileuma alkalmával hozzá méltó ünnepély keretében hódoljanak munkás és őszinte életének.

De érezte mindenki szívében, hogy hála-lára van lekötelve, ennek az embernek, Zalamegye tanítási ügye, de az egész ország is azért az apostoli munkáért, melyet a magyar nyelvért és a magyar nemzeti eszméért az országnak e tarka nemzetiségű részében kifejtett. Hála van lekötelve emléke iránt Zalamegye népoktatásügye és az a harminc év, melyet lelkével rajzolt bele zalai kulturánk fejlődésébe, nem fog nyomatlanul eltűnni, mert egy nemes és nagyszívú ember hatalmas munkája volt. — egy világitó torony, mely a fejlődésnek hatalmas korszakát jelzi és melynek csúcán hosszú időkre rajongó lelkének lángja ragyog.

A zalai tanítók gyásza.

Dr. Ruzsicska temetése.

— Saját tudósítónktól. —

Zalavármegye tanítói tegnap, e hó 24-én temetni mentek Zalaegerszegre. Temetni és nem diósírni mint Antonius mondta Caesarról. Mert Caesár volt Dr. Ruzsicska közöttünk bizonyly. Azzá tette őt őriási tudása, mely világító torony gyanánt vezérelte vármegyéjének tanítóságát és azzá tette őt meleg szeretettel megáldott nagy lelke, mely irányítónk volt a népnevelés magasztos munkájában. Elhantoltuk az apostoli tanítót. A zalavármegyei tanítóság impozáns tábora jelenl meg a ravatalnál és lassu menetben a koporsó után haladva kísérte utjára azt a nagy férfit, aki 28 év óta szivesen látott vezérének. „A jó, mit ember tesz, gyakorta sírba száll vele”. A hála nem mindig fakad a jótét nyomán, de kiket a szeretet szálai fűztek össze, ott a halál nem végezhet romboló munkát. Néma fájdalommal, könnye lábadt szemekkel, hangtalanul állta körül a tanító-tömeg a mély sirt és egy mély fohással átadta az öszeroskadni tetest az enyészetnek.

Köds novemberi vasárnap délután volt; igazi ünnepes temetési nap. Sűrű tömegekben érkezett Zalaegerszeg előkelősége a Werbőczy-utcai gyászházba. Pontban 1/2 4 kor megérkezett sípei Balás Béla főispán, Arrai Lajos alispán a megyei urakkal, Dr. Korbai Károly Egerszeg képviselővel és magisztrátusával, a törvényszék elnöke és bírái, a pészügyi-igazgatóság, a katonai tisztikar, az ipartestület, a kath. legényegylet, az Irod. és Műv. Kör, melynek a megboldogult elnöke volt a Dunántúli Közművelődési Egyesület zalamegyei Körének képviselete, a Karácsonyfa egyesület, az Irs. nőgyelet, a tüzoltó egyeslet stb. A tanítótság hatalmas kör alakított a koporsó körül. Ott volt Nagykanizsáról Szalay Sándor és Poroduz Antal igazgatókkal az Allami tanítótság, Kertész József igazgató az Irs. iskolától, Bun Samu igazgató a kerek iskolától és a polg. isk. testület Szauermann Mihály helyettes igazgatóval. A eskörtornai tanító képző tanfai Zrinyi Károly ig. veze-

tésével, a polg. iskola Pataky Kálmán igazgatóval, a smegi iskolák Bánfy Alajos igazgatóval, a szent-griolák Sztes igazgatóval, a keszthelyiek Murali Lajos igazgatóval, a eskörtornai népiskola Brauner Lajos igazgatóval, a katori tanítástól Pataky Viktor vezes-tésével. Képvisele volt még Nagyatul, Molnári, Stridóvár, Hodosány, Zalaszentbáthly, Domboru, Bie-kanizsa, Drávavásárhely Alsólendva, Zrinyifalva, Mura-serdahaly stb. községi tanítósság.

A temetési szertartást Logáth Kálmán apát-plébános végezte és, mikor a koporsó az elhangzott gyászdalok után beszenteltetett, hat tanító emelte vál-lára a szürke érekporsót és vitte ki a halovas tetem-tetői koszos.

Külön keesi vitte a koszorú öbönét, honnan nagy arányával és hatalmas széles szalagjával kintt a Zalamegyei Alt. Tanítótestületnek és a Nagykanizsa Tanítói Járaskörnek babérkoszorúja. A gyászközei után az özevgy és hadnagy fia, meg a rokonság, továbbá a tanítói tábor haladatik. Utánuk hatalmas koscsior, jobbra balra a gyászközöség renetgek tömege ha-ladt. A temetőben dr. Szalay Pál segédtanfelügyelő, ki jelenleg az elvárult tanfelügyelőség ügyeit vezeti, tartott mély gondolatokkal bővelkedő gyászbeszédet. Messze elhangzó csengő hangon sorolta fel az el-hunyt érdemeit, mit a nép nevelés terén lankadatlan buzgalommal és nagytehetséggel kifejtett. Rámutatott a megmagyarosodott Muraközre, melynek dr. Ruzsicska-tól alapított Allami iskolái nemzeti missziót teljesítette.

Még egy lsten hozzád, azután dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő átadott Zalavármegye kulturértőnének.

Csipkokiállítás.

Iparművészeti előadás.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, nov. 25.

A játékonyság ügyével egybekötve, szombat és vasárnap az igazi iparművészetet is szolgálta a kiállítás, melyet Szmik Antal budapesti igazgató-műrendezőket a népkönyha javára. A filantrop érzelme méreök, aki a kiállítást tisztán a humánus ügy céljából rendezte, és aki az ügy érdekében még egy felolvasást is tartott a kassinóban, csak negyed-részt hozta magával annak a rendkívül gazdag csipkegyűteménynek, mely tulajdonát képezi. Így is olyan rendkívül gazdag kiállítást rendezett, hogy nemcsak az iparművészet barátait, hanem a legalku-sabb szemléltőt is a legnagyobb lelkesedésre képes készíteti.

A kiállításon, mely a Polgári Egylet nagyter-mében nyílt meg szombat délelőtt, az etnografiallag és körörténélvő értékés műrekek a legnagyobb számban voltak képvisele.

A legnagyobb tarkaságban váltakoztak a leg-különbözőbb népek és korok iparművészeti produk-tumai. Hogy a sok mákusies közül csak egyet-kettőt kiragadjunk, ott volt látható a lukoviniai csingók asszir motívumú szőtesé, a bosnyákok pávalakkokkal stíjizált haloti szemfedője, a spanyol zsidó meny-asszonyok nézi kendője, melynek utóbb egy-egy sarkát levájják, valahányszor fluk szől-tük, a velencei tük renneke feslett sáljai. Maria Terézia korabeli brokát kehelytakarók, Luther híres kehelytakarójának másolata, Zrinyi Ilona saját szövését csipkei, Eugénia családárnó hatalmas menyasszonyi csipkje és még sok más csipke kezdve a legfinomabb pókhálószar-tűten finom brtzelei csipkétől a gyolcvaai tótok vas-tak és etnografiallag érdekes csipkéjéig. Hihetetlen terdárba a csipkeiparnak és az ember nem tudis, mit csodálhazni inkább, azt a végtelen túrelmet és kitartást, mely azok munkáját jellemzi, kik ezeket a csip-

kéket szőtték, vagy azt a végtelen túrelmet és kitartást, amelyet a gyűtemény tulajdonosa annak da-rabjait öszegyűjtötte és szüto beözeve, szeretetteljes gondnal minden egy darabnak eredetét, készitési módját, jelentőségét megmagyarázta.

Ily szép iparművészeti kiállítás még nem volt Nagykanizsán és nem is értjük Nagykanizsa közönségét, hogy mikor minden cécóra tömegesen tud öoznleni, akkor egy ilyen ügyet, mely az iparmű-vészet és a játékonyság igazi diadala, nem keres fel ezer és ezerzámra. Az iskolák megjelentek — a gimnázium és kereskedelmi kivételével — a kiállítá-sion és a tanulók gyönyörködve hallgatták Szmik ur szeretettel méltó előadását.

Vasárnap jdelután Szmik Antal a kassinó ter-mében tartott igen élvezetes, esevőg modorban szép előadást a csipke elterjedéséről, jelentőségéről és készitéséről. Elmondta, hogy a csipke eredete Ékip-tomra vezet vissza, innen indult ki a csipkevetés. De voltaképp csak a renagzatos fedeztet az fel ujja Europa számára és virágkorát Medici Katalintól kezdte ölni. — Elmondta, mikép terjedt el a csipke Francia-, Angolországban, Belgiumban, mikép terjedt el olyannyira, hogy utóbb már miut a fenytárs és erkölcselenség egyik forrását, kénytelenek voltak törvényileg öhlantani, mikép kezdett hanyatlani a francia forradalom óta, mikép szorítja ki ma a gyári csipke a valódi nemes csipkét. Ismertette a csipke-ruk sokféle fajtát, azoknak sokszor véletlen eredetét és a csipke készitésének technikáját. Ismertette a magyar csipke fajtait, készitési módjait és újabb fel-landulóságát.

A gyönyörű tudásról tanuskodó előadást nagy-számú közönség hallgatta és tapsolta meg.

Az iparművészeti kiállítást és előadást Vidor Samuós szerezte Nagykanizsának. A jövedelmet a népkönyha javára fordítják.

Cselédet fogadok.

Kroki, mely Nagykanizsán is történetlik.

Marinak a régi cselédünknek véletlenül ráléptem a tyukszemére. Bocsnantól kértem és megökölkötem a kezét, ő azonban ponföntöt, kirigott az ajkán, m ögök-lözött és faképnél hagyott. Én ily módon kénytelen voltam a távozást tudomásul venni.

Uj cseléd után néztem.

Egy nap granatulluk ölttem az asztalnál és a fogamat piszkáltam, mikor egyszerre berugtak az ajtót. Ez a merész belépő határozottan meglepett. Felugrottam, megsebeztem a foghossomat, kidöntöttem másfél pohár vizet és belelöttem jobb kezem fejét az asztal bal sarkába.

Egy elegáns, de erőteljes hölgy állott előttem és kedves humorral mesolygott.

— Maga a gazda? — kérdezte.

Az eredeti intelligenciájú hölgy nem volt csunya. Meghajtottam magam és gyöngéd kezesökkel be-nutartoztam. Öngyásga kedvesen röbögött.

— Hahaha!

Főtre pislantottam végig toalettemen, hogy hol hiányos. A hölgy azonban még mindig bukácsoltra a nevetésől vértalanul így szólt:

— Takács Mariska a nevem, szobalány vagyok. Azt hittem, megromlott a hallóképességem.

— Kik tetszik keresni kérem? — kérdeztem zavartan.

— Magát la!, mert én vagyok az uj szobalány. És kedvesen gyomron bököti az ujjával. Elismertem, ugyon szeretetemtőló modorra van Mariskának.

— Hát a nagysága hol van? — érdeklődött aztán figyelmenesen családii viszonyaim iránt.

— Nincs itthon.

— Akkor szüret! — Öcsitintet, meg kacsintott egyszerre. Valóban: kedves egy darab nó.

Mariska, ír, az szolgálati könyve? — kérdeztem bátorlalanul. Nevetett.

— Apuskám, mondia, te határozottan buta vagy. Fogadj föl, nem bánod meg. Minek a könyve, ha itt vagyok én?

Tyűh!, de barátságos egy hölgy! Es már majd nem kapituláltam, amikor eszembe jutott Mari és az ő távozási rendszerével kapcsolatos fájdalmak.

— Mégis, kérem, tudom kell a főtételeket — mondtam elköltöten.

— Szóra sem érdemes: havi 50 korona. Az ótázor tíz, esetleg tiszser öt korona; megéri.

— Megadom, de egyéb semmi ugy-e? Kőnyedő nevetett.

— Még egy kis csekélység, igazán semmi. Heti három napi kimenő. Tetszés szerinti napok. A többi négy napon is esti hatkor fejezt, mert a szegény család nem kutyá, ugy-e? Az természetes, hogy külön családokra, mert az csak érthető, hogy egy magánfajta jóérzésű lányak vannak diszkrét ügyei... Na igen, minékünk is megvan a maguk társas élete és minden két héten a dolog természetese uly hozza magával, hogy összejevetel rendezünk. Nem sokan, körülbelül ötvenen hölgyek és urak, szobalányok és őrásági inasok, esetleg katonatisztek őrmestertől lefelé. Evégből számtal tartok a szalonra, mert illendően kell fogadni a vendégeket. A költségeket száz koronáig természetesen a gazda fizeti. Ha a társalgás esetleg kimerül, táncra is kerülhet a sor és ez okból kérnem kell a zongora használatát is. Egyéb én semmi; na még az, hogyha ilyen szür után katzenjammerom marad vissza, másnap délig nyugodtan alhassak. Ekkor is csak az ebédhez szabad felkötönni. Nade ez mind semmi, oly jelentéktelen, hogy szóra sem érdemes.

Én eluljaltam és csendesen meghaltam. Elkeseredésben, hogy nem szobalánynak szllettem.

H-26

HIREK.

A montenegrói király verse.

Mint a Z. K. egyik multikori számában megírta, Nikita, Montenegró uralkodója egy kötet verset küldött egy berlini szerkesztőnek, aki azt német nyelvre lefordította most adja ki. E versek közül, melyeket Tuzi és Deesi orszlánja a táborban rögtönzve írt, közülük egyet épp oly hevenyszett fordításban. A vers így hangzik:

A cettinjei harangok.

Szelid harangok, zúgatók vadul,
Ti érbeöntött beszédes tanul
És ő bitünek, mert Érte zálogul
Sok piros vörnek kell a földre hullni.

A hegnyek friss egén, a völgy ködön
Édes zenetek ujra szálljó által,
Hős sergnéket köszöntések négyén.
A szabadságnak boldog dallamával.

Vigyétek hírd, ha ndrözöltek
Karsgyogyveset és Daniómat:
Bár óriás ma a török sereg,
Ha győztök — óriás hírdnek lesz hlnap.

— **Művészet Nagykanizsán.** Roth Miksa nagykanizsai postás főnök kezdeményezésére értékes mozgalom indult meg városunkban. Arról van szó, hogy a nagykanizsai közönség művészetek iparművészeti és művészeti kiállítások rendezésével fejtesse, illetve az összes művészeteket szolgálják hruveranyakkal, előadásokkal és képművészetekkel. Az eszme szelésekörben vizsgálhatott kellett és tegnap delután értekezlet is volt e tárgyban a kaszinóban, melyen Roth Miksa magas szárnyalású beszéddel programot adott az új törekvésnek.

— **A pótadó Nagykanizsán.** Nagykanizsa város pénzügyi bizottsága az elmúlt héten befejezte a jövő évi városi költségvetés tárgyalását. A bizottság megállapítása szerint a pótadó 75% lesz, tehát változatlan anyagi, mint az idén volt. Eltérülésünk szerint a jövő évi költségvetésben néhány próbó beruházás előirányzata is szerepel, amint, miután a pótadót nem emelték az által árték el, hogy néhány bevételi tételt az idel ősztegnél magasabbra irányoztak elő. Bizottsági javaslati formájában a költségvetés semmi oly újsgát nem tartalmaz, amelyel érdemes lenne bővebben foglalkozni.

— **A kormány tálalma Közönségünk tudja,** hogy bizonyos katonai intézkedések történnek. De ezekről hírt adni rendezőleg meg van tiltva. Ennél fogva azon hírekről sem számolhatunk be, melyek bennünket közvetlenül érdekelnek.

— **Gazdasági egyesületek tevékenysége a többtermelés érdekében.** Földművelésügyi miniszterünk jelszava, amely szerint mindenkinél többtermelésre kell törekednie, ugy látszik nemcsak jelszó marad, mert minden téren azt látjuk, hogy gazdálkodásunk csakugyan komolyan törekszik a többtermelésre. Így gazdasági egyesületeink körében élénk mozgalom indult meg mindenféle a többtermelés érdekében. Az egyik tevékenyabbakat oszt ki, a másik műtrágyázási kísérleteket végeztek, egyszerűen mindenki teljesíti kötelességét a nép jobb gazdálkodása érdekében. Miután pedig éppen a műtrágyák segélyével lehet legkisebb befektetéssel, legkevesebb fáradsággal, legjelentékenyebben fokozni a termés átlagokat, különösen a műtrágyák megismertetése és terjesztése érdekében működik több gazdasági egyesület. Így a Tómes megyei és a Torontál megyei egyesületek nagyobb mennyiségű, ingyen műtrágyát osztottak ki kísérletezésekre kisgazdák között; ezenkívül pedig a Torontál- és Szatmármegyei gazdasági egyesületek összes közönségeiben szakelőadókat küldönek ki a tél folyamán, a ki a népeknek megmagyarázzák a műtrágyák lényegét, hasznát s rámutatásnak arra, miként kell a műtrágyafeléseket alkalmazni s minő haszon várható alkalmazásuktól. Örömmel látjuk a gazdasági egyesületeknek ez irányú működését és meg vagyunk győződve, hogy e működésükkel a többtermelés érdekében igen jelentékeny szolgálatot tesznek.

— **Öngyilkosság.** A sümegi Eitner-féle gyertya és szappangyárnak egyik munkása, Stirling Rudolf egy nagyot mulatott s reggel fölébredt öngyát.

— **A gyertya.** Iszonyatosan hűlálal halt meg Kis Teréz család Zalaegerszegen hétfőn este saját könnyelmű gondatlansága miatt. Kis Teréz zalaegerszegi leány Sperlhá Géza törvénybíró házában volt szakszónő. Az égő gyertya belekapott a ruhájába s pár pillanatra irtozatos sikkoltással futott jobbra balra, amittől még jobban égett, a csupa-lángostölpöként szaladgált. Mire észrevették a házbeliek és be-

gitségére siettek, elégett a leány s szezes tuskóként zugorodott össze. Szerdán eltemették.

— **Zöld és Vörös.** Kaposcs községben Zöld József és Vörös Károly a vásárról ment haza, betértek a korszamába, itt elbelsőzöltek, vitakoztak, veszekedtek, verkedtek s Vörös Károly verrelverrel lát egy golyót a Zöld József nyaka csigolyájába. Zöld még életben maradt.

— **Az „Edison” moziban szerdán és este-törtökön Elite előadás fog tartatni, fényes műsorral.** A műsor 7 igen érdekes képből áll. Lapunk sánk tero nem engedji, hogy minden egyes képet külön ismertetssünk. Az „Edison” mozi valóban megérdemli a n. é. közönség szives pártfogását, miután az igazgatóság a legnagyobbb áldozatot is meghozza a közönség érdekében.

— **Ködös napok.** Andor József (Cyprán) egy meleg hangú novellája jelent meg e címmel a Magyar Könyvtár legújabb sorozatában. Egy nemes, diszkrét eszközközlő dolgozó úr főnök alkotása a novella, kedves, hullámzó meneté szerelmi történet, érzelmesen színezve s szellemesen, vonzó egyszerűséggel előadva. Az egész történet nagyon harmonikus, nincs benne semmi nyugtalanító, a hangja derült és nyíjas, a nagy közönség bizonyára sok élvezetet fog találni olvasásában. A novellát a Lampel B. (Wodianer F. és fia) cég adta ki: ára 60 fillér. Kapható Ifj. Wajdits Józsefél Nagykanizsán.

— **Az őszön.** Henry Kistomnekers három felvonásos színműve, mely a Nemzeti Színház műsorának egyik legmaradandóbb becsü udjónsága volt, most megjelent könyvaltárban. Badó Antal kitűnő vállaltala, a Magyar Könyvtár kiadásában. Az érdekes esekelvényű, drámai fordulatokban gazdag darabot Ábrányi Emil fordította s a fordítás fismomságai már magokban vére is megérdemlik, hogy a darabnak nagy olvasóközönsége legyen, mert ezek olvasás közben jobban érvényesülnek mint a színpadon. A fűsület a Lampel B. (Wodianer F. és fia) cég adta ki; előfizetési ára 60 fillér.

KOTILLONOK
dus választékban
jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

Karácsonyi hirdetések
— első díjazásban szerint vesz fel —
iparrészlet,
kereskedés,
iparvállalkozás,
pénzügyi részlet,
A
Zalai Közlöny kiadóhivatala
Nagykanizsa, Deák-tér 1.
Az alkalmi díjazás a december hónapban megjelenő bármelyik számára érvényes.

VELMA SUCHARD
Nyersen való
évesre
paratlan.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kereskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kicsérélést ha az 3 napon belül az átvétel után történik — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor-ért — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűvönök: 1, 1:50, 2, 2:60 3, 4 kor-ért. Hegedűvönök fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1:40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovönök: közönséges 1:60-tól 3 kor.-ig — Cellovönő fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővönő: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizander-tető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncerteitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű fél- v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utanz. palisándefából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer 1a 3 cilindér géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Bassztrómbita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadásztrómbita: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok G vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezást billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolófúvók: 5-20, 5:60, 6:40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatifából, ujezást billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faarbronzesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézarbronzes és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drjba 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal. Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyre szám 40 fill.

Felolvas szerkesztő:

Kanizsa István

Kindja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

SZEMLE.

Van egy kocsma valahol Nagykanizsán. A Király-utcában, Magyar-utcában, vagy a Kinizsi-utcában, egyre megy. A kocsmára előtt lóg a hagyományos ógér, fahücskék, melyekbe néha belekap a szél és meglobogtatja mint valami diadaljelvényt. Alkalmi volt a sorok írójának megfigyelni, milyen jól megy ez a kocsmára, azaz nem is kocsmára, hanem egy ivó vagy butik. Minden percben nyílik az ajtó és az utcáról egymás kezébe adják a kilincset a délioldali kucsesztek. Reggel hét órától kezdve jönnek sorban egymás után. Betér egy hörgintésre az utcseprő, felhajt egy kis borovicakát az arra haladó munkás, aki a kocsiját tölta, beszeszel egy kissé a mándis pógár, aki a városba jön, beszalad egy kis itókára a boltos, aki a szomszédjól utat ajtajában ácsorog, belekóstol valami jófajta spirítuszba a napzámós, kit arra viza a dolga. Mikor kijönnek, vérből szemel törölgetik a bajuszokat és nem egy tántorgó léptekkel bukdácsol el a fal mellett. Aki azt a sok bárgyu képet végig nézi, mely az ivó ajtajában perceről-perere rámered, az elkülthajta magát: Éljen az alkohol!

A tanító és tanár munkája.

Minden nemzetnek kulturális emelkedése első sorban attól függ, milyen munkásságot tudnak kifejteni tanárai és tanítói.

Végzetes tévedés tehát a tanító munkásságát a többi állami alkalmazottak munkásságával egy kalap alá vonni.

Az állami alkalmazottak, övezgyeik és árváik ellátásáról benyújtott törvényjavaslat pedig ebben a vastag tévedésben szenved. A tanár és tanító munkáját egészen más szemüvegen kell nézni, mint a többi állami alkalmazottét. Hiszen a többi állami alkalmazott bevélsősága, vagy alkalmatlan volta is alájában a tanítói és tanári munka eredményétől függ.

Ha tesszem a középiskolai tanárokat, habár szelid nyomással is, arra kötelezik, hogy harminc éven túl is jelenjenek és tanítsanak, akkor majdnem lehetetlent kívánnak s a nemzet maga alatt vágja a fát.

A lelkiismeretes tanári munka ugyanis amily szép és lélekemelő, époly idegromboló

és lélekölő is egyszeresmind a szó szoros értelmében.

A tanárnak, tanítónak minden egyes tanítvány képességeihez oda kell férköznie s az a művelet rendkívüli éberséget, tapintatot kíván, melynek nyomában ott terem a szellemi és testi kifáradás, kimerülés.

Nem szabad elfelejteni, hogy a tanárnak nem kifejelett eszű egyénekkel van dolga, mint a bírónak s más tisztviselőknél s a tanárnak tanító és nevelő törvényködezőben annyi törvénynek kell lennie, ahányféle tehetségű tanítványa van.

Bendkívüli sok igazság van abban a régi közmondásban: Quem dii odere, pedagogum fecere, vagyis, akit az istenek meg akartak verni azt tanítavá tették.

Akik a tanári állás látszólagos előnyeit — a 2 hónapi vakációt — oly annyira tudják irigyelni, csak gondolják meg, minő tortúrának esnek keresztül ók maguk is, ha saját gyermekeiket, mert gyengék, otthon még tanítanok kell, pedig az ő ismétlő tanításukat az iskolában a tanárnak olyan

Fiatalság.

Írta: Kanizsa István.

A hajó csendben siklott a Dunán. A park tóvalodni kezdett és egyszerre csak, alighogy észrevetették, bent voltak a csodálatos folyó közepén. A hullámok hegyén mint a vert ezüst ragyogott a csillagok fénye és a víz a hajó oldalán megörböltte kékes-zöld hátát, mintha segíteni akarta volna a kis propellerl utjában.

Mikor a hajócska a széles folyó közepére ért, a furcsa köntösű hajós legény, aki a kormánykereket forgatta, észnak, a Margitid felé irányította azt.

Pál és Emmi halgatva nézték a csillagokat. A vízben megfordult az éjszaka opalizáló fénye, ragyogása, s mintha onnan szivükbe szökkenet volna, sejtélmés és tündéri villogás gyult fel ottan.

— Az élet olyan mint ez az éjszaka, szólt Emmi és lány hangja csodálatos mélabóval fúvaltozott végig Pál szíven. Látnuk egy két csillagot, egy-két sertelesző ködfolyót a végtelenbe ivelő tejutnak és mindjárt az éther végtelenségétől terhesedik meg a szivünk. Utazunk egy vonaton, az ablakon keresztül látnuk egy-két eltűnő fát és halott óserdők zugását vélnok a lelkünkbe inni. Látnuk egy posolyát és a őstenger zugását sejjünk hallucináló fülünkbe mraj-lani. Az élet csak tőrődék. A lelkünk a kiegészítés. A furesaruhás hajóselegény kiáltott valamit az éjszakába:

— Habó!

A kis gőzhajó megbillent, mert a hullámok elleu fordult.

Pál szeliden mosolygott és megfogta Emmi kezét:

— Kis ábrándozó, te, ki a csillagokat kérdezed s az emberi sorsot akarod megérteni. Az élet két vonást rajzol a gondolat ajkára. Két lefelé futó, keserű vonalat, mely az ajk szögletéből indul. Ez a tanulság és ez az élet útja. Egy grimasz. Mert gondolkodni, annyi mint szenvedni.

Emmi igazán jóízűen nevette ekkor. A hajócska pedig ekkor átsuhant a Margitid feléletes bordái alatt. Fent a magasban feszült a tömör, csodálatos híd.

— Vajjon van-e a hídnek szíve? kérdezte Emmi.

— Nincs, — felelte Pál, — mert akkor nem tudná elviselni, hogy annyi öngyilkos ugorjék le róla.

A hullámok édesen zenéltek a hajó oldalán. Titkos szongásban fúrdott az éjszaka. Oly furcsák festett a hajóselegény, fent a magasban a kormány möllett. Emmi apjának alakja meg látszik nőni, amit ott állt előttük a hajó orrában.

A villanylámpák kék és zöld fénye villódzva terült végig a habokon és a két fiatal lélek egymásba fogódva, nem tudott többet mondani.

Szabó Pál nem is tudott csodálkoni a dolgon, annyira elfoglalta lelkét ez a nem várt és hirtelen bekövetkezett éjjeli kaland.

Mielőtt még át is tudta volna gondolni a tör-

ténetek, a Margitidat elhagyva, a Margitsziget pesti partjához értek. A víz határozottan apadást mutatott és a sziget orrában lévő homokgyűrűk az egyes vizálások nyomai láthatók voltak, amint a hajócska villanylámpái rávetették rozskötő fényüket.

Egy percre felvillantak a Lipót-kört ragyogó villanyai, de csakhamar teljes sötét borult rájuk. — Elhúzóztak az évszögyelet előtt, majd a szigeti kiserődéske mellett, mindig tovább és tovább a sziget északi csücské felé.

A hold misticus fényében oly furcsa lehetett a szigeti szálló és furcsa lehetett a sok rom és om-ladék is, melyek a régi kolostorból visszamaradtak. Pál talán nem is mert volna egyedül sétálni a szigeten.

— Hová menjünk, kérdezte aggódva.

— Mihoznak, szólt Emmi apja hátra fordulva és táu kissé nyersebben, mint ahogy az éjszaka csendjéhez és egy kétségkívül barátságos megfihváshoz illent volna.

Amikor a sziget csücskéhez kerestek közeledni, a hajócska lassitan kezdte menetét és Pál csodálkozva látta, hogy a sziget homokos partjában egy helyett vasjátó látszik.

A hajó éppen az ajtó előtt állt meg.

A hajóselegény odakötötte a hajót egy cölöphöz, a dobogót a partra vetette. A vasjátó kiinyított és Emmi megfogta Pál kezét:

— Jéjjen velünk!

[(Folyt. köv.)]

veszédése elosztó meg, aminőt más állásban levő ember el sem tud képzelni.

Az emberiség leghíresebb orvosai állítják, hogy a negyvenedik éven túl a szellem ereje már oszloknak kezd és az alkotó munkára egyre képtelenebbé válik.

Nos hát az a tanár, mire egyetem tanulóit bérbezi s a diplomát kezébe kaphatja, a legjobb esetben is meg van huszonöt éves. Most ha a tervezett nyugdíjtörvénnyel előállnak, 60 éves kora előtt a tanár csak a legtriviális esetben léphet nyugalomba és idegszorító munkája után majd legtöbbször az örök nyugalomba, hiszen az összes állami alkalmazottak közül eddig is a tanárok halálozásának száma volt a legnagyobb.

Hát mi lesz ezután? Bizonyára lámpással sem fognak találni olyan nyugalmazott tanárt, ki jól megérdemelt nyugalmi éveit teljes szellemi és testi üdülésben élvezhetné.

De lesz a tervezett újításnak másik káros következménye is. Ha a tanárok szolgálati idejét 35 évre tolnák ki, a diplomás és állás nélküli tanárok száma úgy felszaporodnék, hogy proleforradalomtól kellene tartani. Már pedig sem ez, sem az nem lehet érdeke egy rendezett viszonyok közt élő államnak, hogy a tanárok éppen akkor ne taníthassanak, mikor legtöbb bennük az idealizmus, a lelkesedés s míg duzzad bennük a szellem energiája.

Hogy él Keszthely hercege?

Keszthely, nov. 28.

A háborús eseményekkel kapcsolatban az egyik pesti újság felvetette azt a ha nem is éppen valószínűtlen, de mindenesetre korainak hangzó gondolatot, hogy Albániának mint független fejedelemségnek uralkodójává Festetich Násziló herceg, Keszthely ura van kizemelve. Érdekel az úri tehát az ember azt az arisztokratikus rezidenciát, amely a hercegi család hájként szolgál.

Keszthely északnyugati felső részén, Keszthely mellett fekszik a hatalmas, reneszánsz ízlésű modern építet hercegi kastély, egy gyönyörű park közepén, melynek kapui — ezt fájdalmas sóhaj kíséretében mondja kiserőm, egy bájos keszthelyi urileány, — valamikor tárvány-voltak Keszthely közönsége előtt, de amióta az öreg gróf meghalt, csak kivülről esik bepillantás a keszthelyi sétálóknak a pompás kert belsejébe.

Maga az épület és az egész park úgy fekszik, hogy az Keszthely várossal fejlődésének lehetőségével ellenkezik. Eppon Keszthely tönkét zárja el és teszi szakutavá és Keszthelynek Keszthelyvel való egyesítését nagyon megnehezíti. Ezt az első pillanatra látni lehet. Úgy látszik, itt nagyon másodsorban szerepel a községi érdek, első a hercegi kívánság

vegy szeszély, melynek minden keszthelyi áhitattal hajt tódol.

— A herceg! — mondják szent megilletődés sel. Aki nem hajlik meg, az mehet Keszthelyről. Sági János mutatja az utat.

Lehet, hogy sokat köszönhet Keszthely a Festeticheknek, nem tudom, nem érdekel. Annyi tény, hogy valami középkorain romantikus levő csap meg, a mint a kis Keszthely utóin a hercegi birtok elé érkezem. A palota ormán lebeg a családi zászló: A herceg ijlton van.

Nagyon elárkózza el. Keszthelyvel egyáltalán nem érintkezik. Külön van a hercegi fürdő, külön levegőréteg van rondelve a hercegi család számára. Néha felkeresi a Windselghátrák közl néhány herceg, gróf, mások is; tartanak egy-két vadászatot, sőt néha a trónörökös is meglátogatja a keszthelyi hercege palotáját.

Festetich Ella hercegisasszony, a „kontesz”, ahogy a keszthelyiek nevezik, gyakran kikocsizik. Aki látták, azt mondják, érdekes arcú, de nem abszolút szépség. Mindennap más kalap van a fején és amikor maga halitja a lenge gízget, szőke haja messzire lobog utána. Az ins hátul ül s a hercegisasszony előre feszítve sárga, amerikai cipőbe bújtatott lábait, fogja fíus kézzel a gyeplőt. Azt mondják, hogy már tal van a huszadik éven s várja erösen a maga herceget, aki jönni fog, mert jönni kell.

Mi ott Nagykanizsán, ahol — főni arisztokrata egyetlen egy sem él — a mi demokratikus, fesztelő életünkben nem is tudjuk megmérteni, mi az, mikor egy ilyen nagyur körül a nimbus követérembe színe, reflektáns az utóira, a városra, az emberek arcára és az idegen izivére. Egy Festetich szobra áll a templom előtt és a kastély uraja az egész város.

Közben a kastély, hátsó, nyitvaló kapuja elé érkezünk. Egy lovászforma ember áll a kapuban.

Be akarunk menni.

— Itt nem szabad bemenni! — mondja.

— Újságíróknak sem?

Rán uéz, kinyitja a száját, de nem felel. Úgy látszik, itt nem tudják, mi az újságíró.

A társom nevet.

— Ugyan jöjjon már, — szól mosolyogva.

(k. l.)

HIREK.

— A patronázsügyet teasztélye. Szombaton lesz a patronázs estélye, melyre a meghívottakat most becsították ki. A teasztély kilenc órák kezdődik. A rendezőség kéri a hölgyeket, hogy minél egyszerűbben jelenjenek meg. Tekintve a jótékony célt, bízunk benne, hogy az estély sikertelni fog s a közönség nagy számban jelenik meg, annak is inkább, mert hisz tánc is lesz.

— Egy urinó halála. Budapesten nemrég hunyt el Kemény Mórné született Gruby Mária urinó 74 éves korában. Az elhunyt urinász-nő férje Kemény Mór sok esztendőig tanítója volt a helybeli kir. elemi iskolának és tagja volt a Természettudo-

mányi Társulatnak, melynek Közlönyében több tudományos dolgozata jelent meg. Keményné urinó övére velt néhai Gruby párisi orvosnak, ki ott előkelő társadalmi pozíciót vívott ki és tekintélyes vagyont hagyott hátra rokonainak, miuthogy sohasem nősült. Két fia van még az elhunyt urinónek. Kemény Dersó tekintélyes budapesti kereskedő és Kemény Zsigmond, aki mint művelti és sok nyelvet beszélő kereskedő, beutazta Észak- és Délamerikát és annak idején részt vett a Brazíliai és Argentinal forradalomban.

— A helyi újságírás köréből. A Zala politikai napi lap felelős szerkesztője Gürtler István lett, aki már hosszú ideje áll a nagykanizsai hírlap irás szolgálatában, mint Nagy Samuának, a Zala volt felelős szerkesztőjének szerkesztőtársa. Az a kitűnő újságírói érzék, melyet Gürtler István a napi eseményeket hirtelen, hírlapírói módon fel tudja fogni, az a készség, mellyel azok feldolgozását mint szerkesztőhelyet a legnagyobb ügyességgel és bravúrral tudja véghez vinni, olyan kiváltság, melyek arra mutatnak, hogy a Zala szerkesztése jó kezekbe van létéve. Azt hisszük, hogy laptársunk a helyi vágyak nyokon halad célja felé.

— Az ifjúságképző gyűlése. Az ifjúságképző egyesület estét tisztújító gyűlést tart melyre a tagok megjelenését azaz a figyelemzettelés kéri, hogy nagyon fontos ügyek kerülnek tanácskozás alá.

— Nő a kivándorlás. Somogyegyháza honapról-honapra növekszik az Egyesült Államokba kivándorló száma. Behatón tárgyalja ezt a jelenséget Csakoskóti Lajosnak, Somogy vármegye alispánjának jelentése, amelyben elmondja, hogy augusztus 1-től október 15-ig 473 utlevelet kértek, 116-al többet, mint az elmúlt esztendőben ugyanezen idő alatt. Az 1911 évben összesen 445 utlevelet adtak ki, ez évben pedig október 15-ig már 628 a kiadott utlevelek száma. Az asszonyok is kivándorolnak férjük után Amerikába és új otthon alapítanak az újvilágban, ahonnan csak a legtriviális esetben térnek vissza Magyarországra.

— Ipari oktatás. Nagykanizsán a folyó évben ipartovább képző tantályam indul meg, melyről a nagykanizsai ipartestület a következő jelentést adta: A soproni kereskedelmi és iparkamara megkereste a nagykanizsai ipartestületet az írást, hogy a m. kir. technologiai iparmuzéum igazgatósága a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urinak megbízása folytán az 1913/14. tanévben ipartovább képző tantályamot öbajt Nagykanizsán felállítani az üzleti fogalmazás, közigazgatási és jogi ismeretek, ipariszámítás és kalkuláció, ipari könyvismeret és gyönyviteltan, építő ipari szaktanfolyam szakrajz alapján; fém-vasipar, épület-, mű- és géplakatos és bédagosok részére szaktanfolyamot, esetleg egyéb szaktanfolyamot is, a mennyiben elég hallgatóság és szakirányú jöképzettség októató van; vándortanfolyamot 4-5 helyi időtartammal a cipész és szabóipar köréből, továbbá mérlegjavító tantályamot. Felhívtnak az érdekeltek, hogy a tantályamok való részvétel céljából december 13-ig Zieger Ferenc ipartestületi jegyző urát naponta délután 4-5 órá között jönlötteknek. Egyben értesítetnek az érdekeltek, miszerint az iparkamara a tantályamok felállítására Nagykanizsa városát alkalmas központnak tekintti és e kérdésnek az érdekeltséggel

VELMA SUCHARD
Nyersen való
evésre
paratlan.

való ismertetése és a tanfolyam vezetőség szervezősének előkészítése céljából Dr. Keresztcs Gyula kamarai segédtitkár urat küldte ki: aki december 11-én érkezik városunkba és este hat órákor érkeztetlet fog tartani az Ipartestület helyiségében. Felkérteket az érdekeltek, miszerint mielő számomban és pontos időben megjelenni sziveskedjenek. Az ipartestületi Elnökség.

— **Köszgyűlés.** A nagykanizsai izr. hitközség folyó évi december hó 1-én, vasárnap délelőtt fél 11 órákor a hitközség tanástermében iendő köszgyűlést tart.

— **Elgázolt siketnéma lány.** A Kaposvárról Szigetvárra haladó vicinális tegnap elgázolt egy leányt Gálósfa körül. Nagy kőd volt s a mozdonyvezető nem vette észre, hogy a vonat előtt egy leány halad a sínek között. A leányt, akinek a gép balkarját szakitotta le, mint a nála levő irásokból megállapították Szabó Ilonának hívják. Siketnéma leány volt, aki nem hallotta a mögötte zakoló vonatot. Milyent a szegény siketnémat a kórházba szállították, meghalt.

— **Betörő cselédleány.** Tegnap délelőtt Sugár Béla adófizető Főberceg-utí lakását ismeretlen tettes feltörte és onnan több értékes holmit, köztük egy drága briliáns gyűrűt elrabolt. A rendőrség a nyomozást megindította, kiindulva abból, hogy a betörés csak a helyi viszonyokká ismerős egyén követhette el. Tényleg tegnap délután már meg is állapították, hogy ki volt az éjjeli betörő. Le is tartóztatták Bujtor Teréz, Sugár Béla egy régebbi cselédje személyében, aki szerdán reggel hat órákor a sötéttségben átmoszott a kapu és elrögtöködött az udvarban. Egy darabig várt, amíg a háziak eltávoztak a piacra. Akkor egy követ betörte az ajtó üvegablakát, belülről kinyitotta azt s bent amit tudott magához vett s aztán elmenekült. A különféle tárgyakat mind megtalálták nála, kivéve a briliánsgyűrűt, melyet azonban megtaláltak annál, akinek eladta. A cselédleányt, aki már rovtól mult, letartóztatták.

— **Elhalasztott sajtótörténet.** A nyár folyamán Enyedy Barnabás, aki a Magyar Páris helyettes szerkesztője volt egy hónapig Zalaegerszegben, cikkeiben intézett támadásokat több nagykanizsai és zalaegerszegi úriember ellen. A kiindulópontja az cikkeinek Enyedy tudósítási voltak melyeket az egereszi népgyűlésről adott le a pesti ellenkei lapoknak. A cikkekből legalább is fél tucat sajtóper keletkezett, melyek közül mult esztendőkor volt tárgyalásra kitűzve egy, amelyet Fischl Lajos a Zala r. t. volt igazgatója indított Enyedy ellen sajtó útján elkövetett rágalmasz miatt. A sereít fél képviselője: dr. Hollósi Pál zalaegerszegi ügyvéd, miután vádlott nem jelent meg, előzetesét kérte elrendelni. A bíróság ennek folytán a tárgyalást elnapolta.

— **Új szobor Balatonfüreden.** Vasváry Kólos dr. bibornok, herceggprimás fővédnöksége alatt egy bizottság Balatonfüreden Mangold Henrik dr. orvosnak, ki két évtizeden keresztül sokat tett Balatonfüred fejlődéséért, szobrot akar emelni. A gyűjtést legközelebb megkezdik. A Mangold szobor Balatonfürednek második lifajta műemléke lesz mert ott áll a furdópark közepén Magyarország legrégebbi Kislady Sándor szobra.

— **Szólótalajok javítása.** Szólótörtemelő gazdnak figyelmé az utóbbi időben nagy mértékben terelődött rá a műtrágyák használatára, mert szőlő vidékeinken általános a pausz, hogy egyrészt nem is áll rendelkezésre elegendő istálló trágya, másrészt nagyon drágává teszi az istálló trágyával való trágyázást a megdrágult munkabér ugyanarra, hogy különösen magasabb hegyekben fekvő szőlőknek nem is igen lehet istálló trágyával ellátni. Ennek következtében sok kérdés érkezik a szőlő műtrágyáinak ügyekben, miert szükségét látjuk mi is közölni azt,

hogy különösen a homoki szőlők, de a hegyi szőlők termőképességét is a műtrágyák segítségével nemcsak fenntartani, de nagy mértékben fokozni is lehet. Homoki szőlőkben kat. holdanként 250 kg. kálszuperfoszfátot kell kiszórni fedés előtt, hegyi szőlőkben pedig 200 kg. szuperfoszfátot. Tavasszal pedig úgy a homoki mint a hegyi szőlőkben nyitás előtt kell kiszórni 50 kg. chilisalotromot, s ugyan annyit az első kapálás előtt. A kálszuperfoszfát, illetőleg a szuperfoszfátok hatás két évre terjed, tehát minden második évben kell alkalmazni, a chilisalotromot ellenben minden évben tavasszal kell alkalmazni, amikor a szőlő istálló trágyát nem kapott. Ezen trágyázási rendszerrel a szőlők tenésztését kiterjesztes, sőt háromszorosra lehet emelni, s e mellett különösen a homoki szőlőkben az istálló trágyát teljesen is lehet nélkülözni: Hegyi szőlők is beérnek ezen trágyázás mellett egy harmad, egy negyedannyi istálló trágyával, mint a mannyit eddig kaptak.

— **Közgazdasági hír.** A magyulterben az elmúlt hetekben mindennemű vásárlási ösztön hiányzott a Berliuben megtartott összejövetel, melyen mintegy 110 nagykereskedő cég volt képviselve, ugyancsak nem tudott magyarázatot adni a fő magfajokban jelenleg fennálló bizonytalan árakulakást illetőleg Határozottan ellentétben lévőnek találhatt az általános véleményem, nemkülönben a valószínű terméseredményen. Csakis vörösherepag lett igen szűr, amennyiben ezen cikkeket, amint most már világosan kiitt, Oroszországban is hiányos termés volt. A bevásárlók eddigi tartózkodása ennél fogva csökkent és ma már szívesen megadják a tulajdonosok magas árkövetéseit. Lucerna. A tulajdonképeni vételkedv még mindig hiányzik, mi leginkább a gyenge minőségekben, valamint a jelenleg oly drága pénzben leli magyarázatát. Ezen nyugodt hangulat a legtöbb egyéb magfőkre is kiterjedt Baltacim továbbra is szűr maradt. Néhány fűmagfaj árban ugyancsak emelkedett. Takarmányrépamag az ideu ismét gyengén terméseredményt adott, jóllehet az árak határozottan alacsonyabbak mint az elmúlt évben. Bakkönyvből a mult heti árak mellett néhány kötes történt.

— **Asz eredik Kakas.** Az idei karácsony kétszeresen bűnepe lesz Magyarország legszob, legnépszerűbb, művészeti és irodalmi tartalomban legzadagabb élelajának a Kakas Mártonnak. December 22 én jelenik meg ugyanis megindítása óta az eredik száma. Ez az eredik Kakas Márton a magyar politikai, irodalmi és művészeti közélet legnagyobb neveivel, a tartalmában olyan terjedelemben jelenik meg, amilyenben magyar élelap még soha lesz bűnepe a többek között egy teljes, illusztrált humoros regény és külön művészi melléklettel egy nagy disszel kiállított sz-lónaptár. A jubelium alkalmaál a Kakas Márton elsőrangú magyar művészeknek díszesen keretezett tiz eredeti rajzát és elsőrangú írók műveiből összeállított tizenkét; egyenként huszonöt kötetes könyvtárt, összesen tehát háromszáz kötet könyvet sorol ki előfizetői között. A sorsolásában, amely 1913. év január 8-án lesz, résztvesznek és ajubiliáris számat is megkapják mindazok, akik legkésőbb 1913 január 6-ig legalább egy negyedévre a 3 koronára előfizetési díjat a Kakas Márton kiadóhivatalának, Budapest, VIII. ker. József-körút 5. szám, bektüldik.

— **A NAP a magyar újságírás szennációja.** Tessenek elolvani és feltétlenül meggyőződik róla, amint hogy azonnal konstátálni fogja azt, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmeik és a magyar nemzeti törekvés egyetlen és a törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Dr. Hajdu Miklós tár-szerkesztő Munkatársai: a magyar újságírás kitünőségei! Példányszáma amerikai újságokhoz: 155 000 példány naponként. Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félévre

9. negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Minden jó magya: fizesseon előt A Nap-ra!

— **Gyermek-szinpad.** A legkedvesebb, felnőtlet is legjobban gyönyörködött gyermek-mulatságok közé tartozik a szindarab előadása. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás arról is gondoskodik, hogy a gyermekeket mind újabb és újabb előadásra alkalmas darabbal lássa el, gyakran ad ki kis vigjátékokat, legújabb, november 23-iki számban is Szoldos Lászlónak egy nagyon kis szindarabja jelenik meg. Ebbe a számba írjak meg: Feleki Sándor verset, Szemere György elbeszélését, Sebők Zsigmond Dörögöt Dömötör Királyhágón túli utazásának folytatását, Elek nagyapó apró történetét, Gyula bácsi cikket a fogszélről, Zeiga bácsi mulatságos mókái. A kis diákok levelei rovat, Szemere György regényének folytatása, a rejtélynek, szerkesztői izenetek egészíti ki e szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér Előfizetéseket elfogad és mutatvány-számokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

HIRDETÉSEK.

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valamben sikert akar elérni, akkor foglalnia kell az ügyvel. Ha eladni akar, ha venni akar, előlét esekély munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetésre oleso tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.

Tervezetét díjmentesen készítünk

KOTILLONOK

dus választékban

jutányos árban kapható

Ifj. Wajdits Józsefnél.

Karácsonyi hirdetések

oiosó díjzsbna asorint vess fel

iparszekti,

kereskedésküli,

iparráilatiokti,

pészálitásküli,

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Az alkalmi díjzsbna a december hónapban megjelenő bármelyik száma érvényes.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sörendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értékeknak megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kieserlést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megértett árakat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvönök: 1, 1.50, 2, 2.60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvönök fernaambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtökök: 6, 7.60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1.40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonal: közönséges 1.60-tól 3 kor.-ig. — Cellovonal fernaambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{3}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővönök: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primitora palizander-tető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primitora egész 64, 70, 80 kor. Koncertitóra a fent felsorolt minőségben is, azonban drjba 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű fél-v. 10 kor., díofa-tetővel 12 kor., utanz. palisándefából 14 korona.

Rézfuvohangszerek.

Minden rézfuvohangszer la 3 cilinderral van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110, 120, 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatifából ujezüst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccoloflóták: 5.20, 5.60, 6.40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatifából, ujezüst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 esavár 56 kor. — Nagy dob rézabronces és 10 esavár 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárú fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drjba 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19-billentyűs dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.